

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

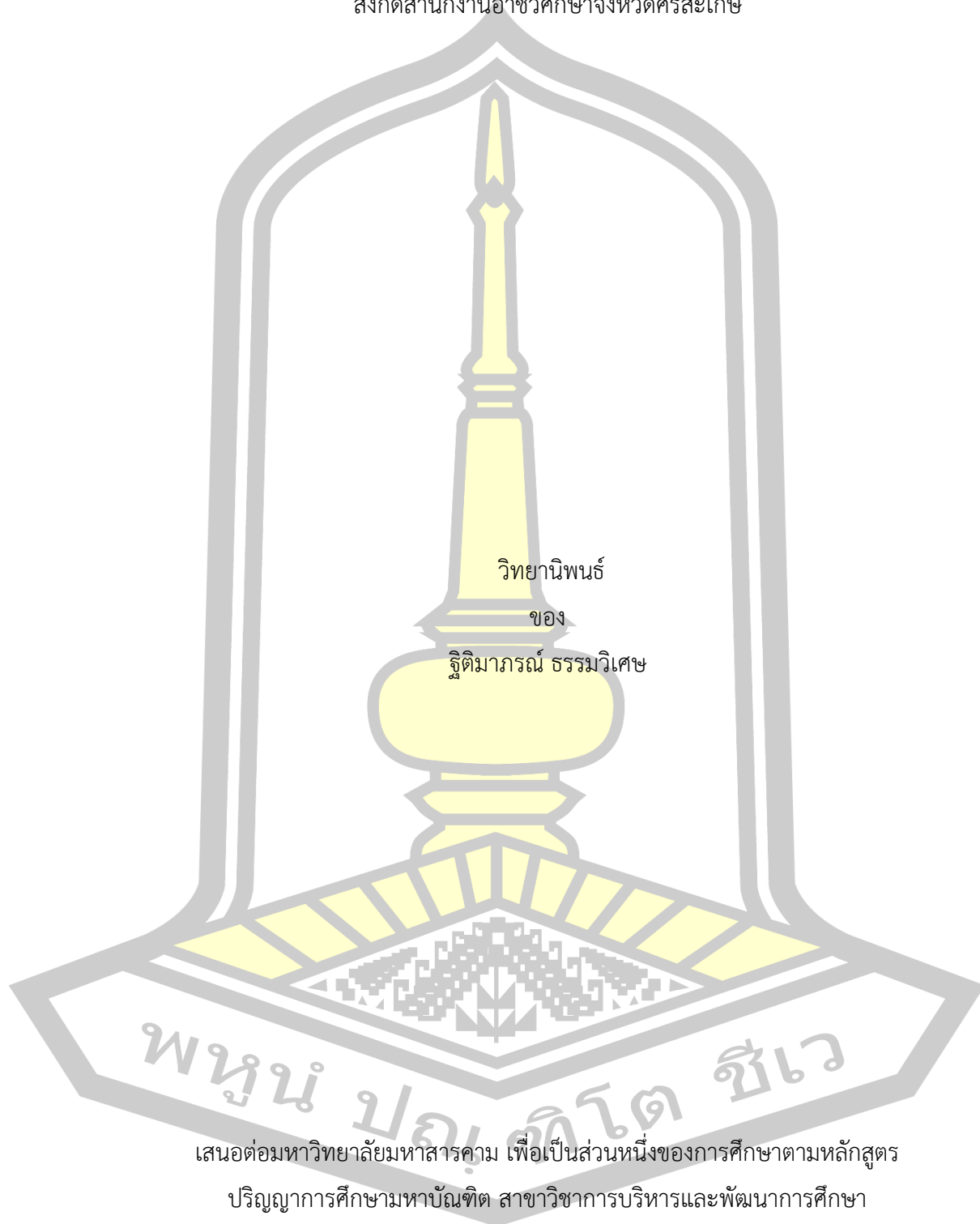
วิทยานิพนธ์
ของ
ฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

วิทยานิพนธ์

ของ

ฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ

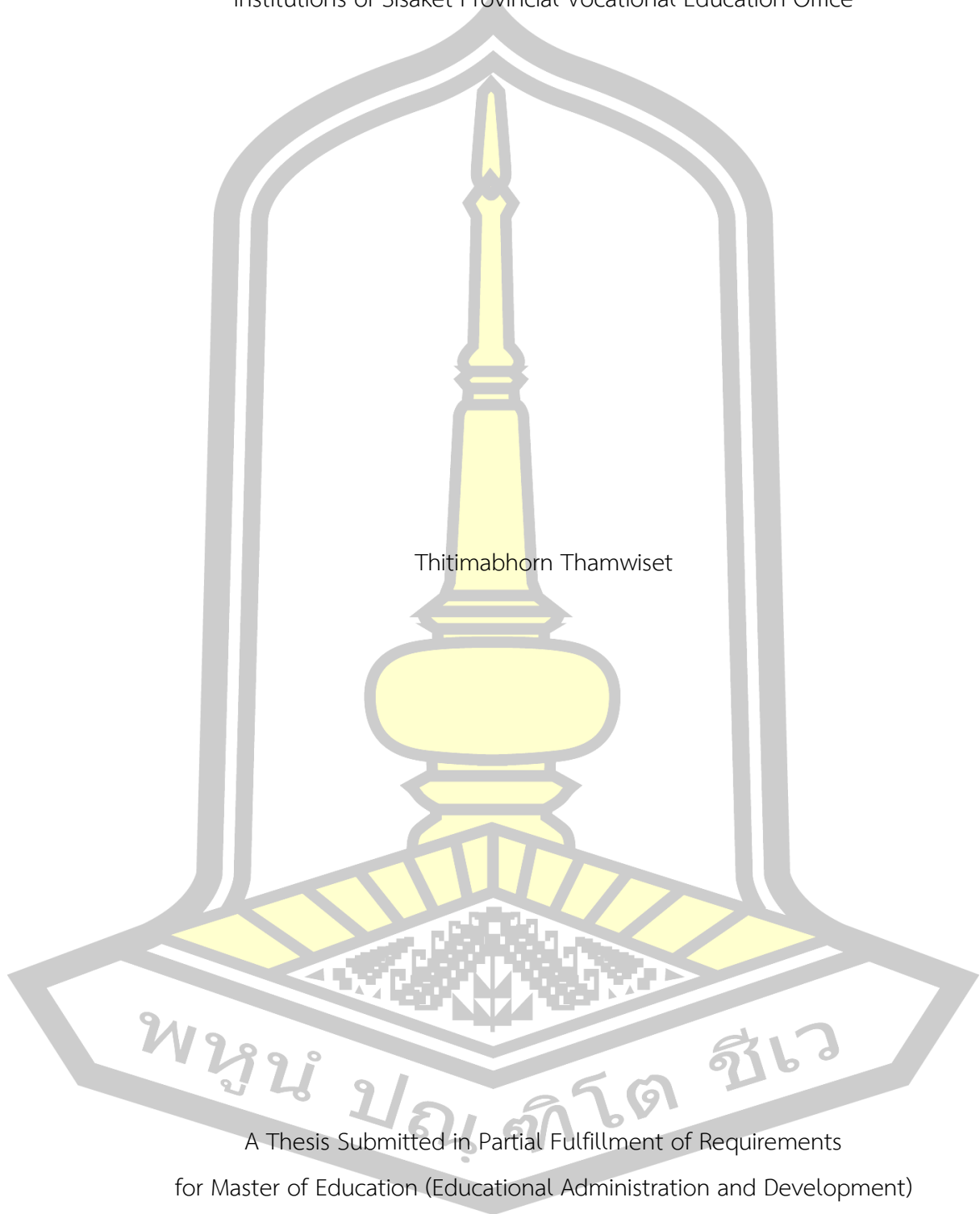
พูนปัญญาโตขวัญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Guidelines for Participatory Academic Administration for Public Educational
Institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office

Thitimabhorn Thamwiset

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2025

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

กรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

กรรมการ

(ผศ. ดร. รัชชัย จิตรนนท์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. ชวลิต ชูกำแหง)

(ผศ. ดร. พลเดช เขาวรัตน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ		
ผู้วิจัย	ฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และ 2) เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยแบ่ง ออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน และครู จำนวน 221 คน รวม 230 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และ ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม Best Practices จำนวน 2 สถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ประเมินแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

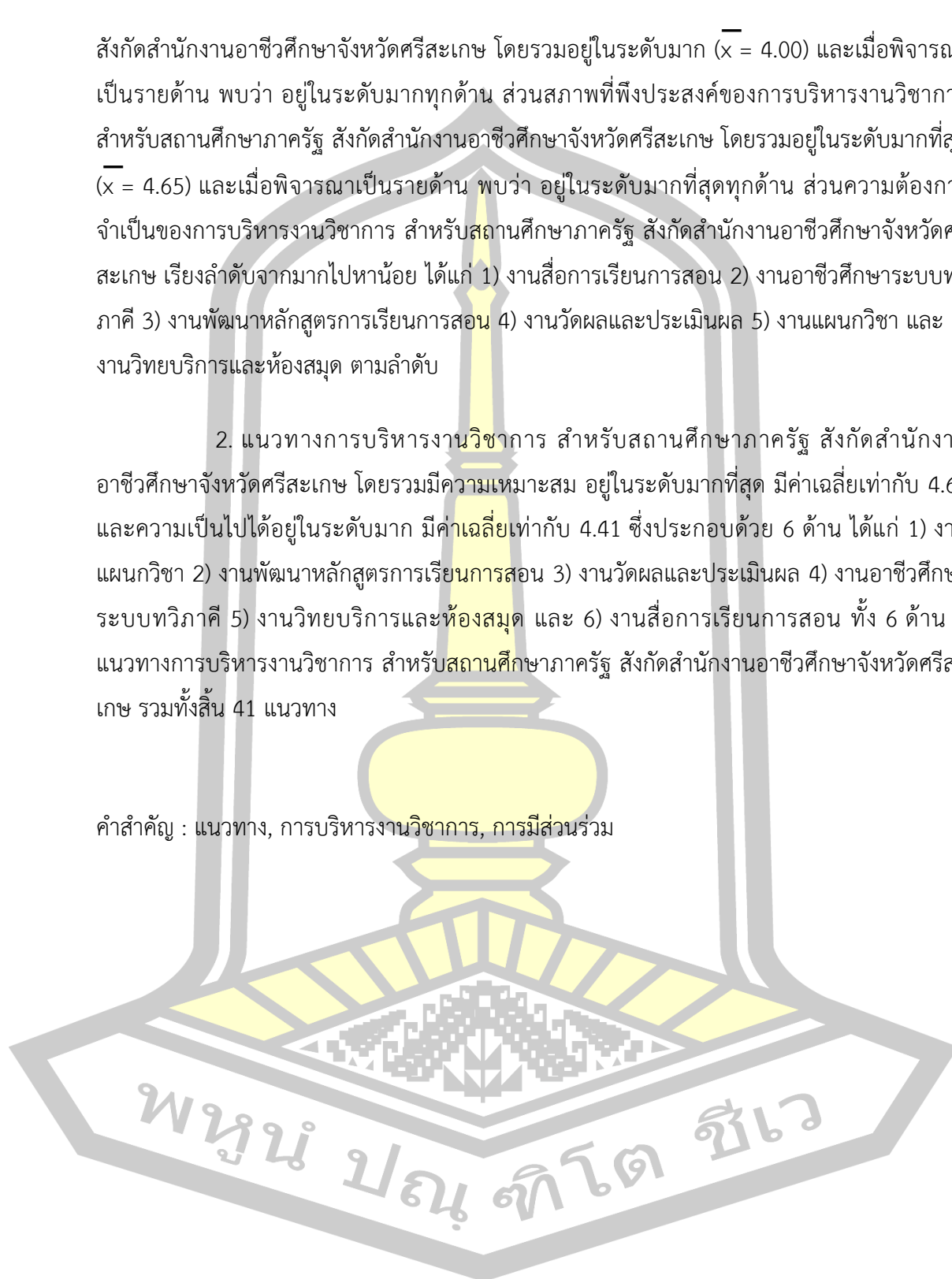
ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) งานสื่อการเรียนการสอน 2) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานแผนกวิชา และ 6) งานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 41 แนวทาง

คำสำคัญ : แนวทาง, การบริหารงานวิชาการ, การมีส่วนร่วม

TITLE	Guidelines for Participatory Academic Administration for Public Educational Institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office		
AUTHOR	Thitimabhorn Thamwiset		
ADVISORS	Associate Professor Pacharawit Chansirisira , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

ABSTRACT

This research aims to 1) study the current situation, desired situation and necessity for participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office. and 2) Guidelines for participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office. The research was divided into 2 phases. Phase 1 : to study the current state and the desirable state and the priority needs of academic administration. The sample group was 230 participants including 9 administrators and 221 teachers those was obtained by sample size determination through the chart of Krejcie and Morgan. Those were collected by stratified random sampling through the school size and simple random sampling. The instruments were the 5 - level rating scaled questionnaire. Data analyses were percentage, mean, standard deviation and modified priority needs index. Phase 2 : the guidelines of academic administration by the study of 2 best practices schools. The informants included 6 of schools administrators and teachers. The instruments were the semi - structured interview and the evaluation of the suitability and feasibility. The development guidelines were evaluated by 5 experts through purposive sampling technique. Data analyses were mean, standard deviation and content analysis.

The results were as follows :

1. The overall opinions concerning the current condition participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office has an average equal to 4.00 and when considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. The overall opinions concerning the desirable condition participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office has an average equal to 4.65 and when considering each aspect, it was found that it was at a highest level in every aspect. Furthermore, the priority needs were by descending order from high to low as follows : 1) Teaching Media 2) Dual Vocational Education 3) Curriculum Development 4) Measurement and Evaluation 5) Department and 6) Academic Resources and Library, respectively.

2. The overall opinions concerning the gguidelines for participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office has an average equal to 4.60 it was found that it was at a highest level in every aspect. The possibility is at a high level has an average equal to 4.41. These 6 aspects as follows : 1) Academic Resources and Library 2) Teaching Media 3) Curriculum Development 4) Measurement and Evaluation 5) Dual Vocational Education and 6) Department. These could be elaborated into 41 detailed gguidelines for participatory academic administration for public educational institutions of Sisaket Provincial Vocational Education Office.

Keyword : Guidelines, Academic Administration, Participation

พจน บณ ทีโต ชเว

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้แนวคิด วิธีการคำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยด้วยความเมตตา ซึ่งเป็นคุณูปการด้านวิชาการและด้านการทำงานในหน้าที่ต่อผู้วิจัยอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร.จิระภา ธรรมนำศีล ดร.ต้นติกร ชูนาพรม ดร.สมชาย โพธิ์ศรี ดร.โกศล ภูศรี และ ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายทวีกานต์ ผดุงสันต์ นายจรรยา โสภี นายวุฒิพงษ์ สมใจ นายกมล โคตะมะ และนางสาวเพชรรัตน์ โพธิ์ศรี ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ของแนวทางและให้ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย พร้อมทั้งวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ และวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์ สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และเพื่อนนิสิตสาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.36 ทุกคนที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริมกำลังใจตลอดมา จนทำให้การวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าของการวิจัยนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์และเพื่อน้อมรำลึกถึงคุณูปการของนักวิชาการผู้สร้างผลงานทางวิชาการ ที่ทำให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศึกษาของประเทศสืบไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การบริหารงานวิชาการ.....	14
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	38
หลักการบริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	50
แนวทาง.....	59
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น.....	60
บริบทสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	61

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
งานวิจัยในประเทศ	64
งานวิจัยต่างประเทศ	71
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	75
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เกษ.....	77
ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	171
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	171
สรุปผล	171
อภิปรายผล.....	174
ข้อเสนอแนะ	177
บรรณานุกรม.....	179
ภาคผนวก.....	187
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ.....	188
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	191
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	218
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	235
ประวัติผู้เขียน.....	259

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดองค์ประกอบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	24
ตาราง 2 แสดงการรวมด้านข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	27
ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดองค์ประกอบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	48
ตาราง 4 แสดงการรวมด้านการมีส่วนร่วม.....	49
ตาราง 5 สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	64
ตาราง 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
ตาราง 7 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม	91
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม	92
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา	93
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนหลักสูตรการเรียนการสอน	97
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล	100

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด.....	104
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	106
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน.....	109
ตาราง 15 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา	118
ตาราง 16 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	122
ตาราง 17 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล	127
ตาราง 18 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด.....	131
ตาราง 19 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	135
ตาราง 20 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน.....	139
ตาราง 21 ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	142
ตาราง 22 ประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	147
ตาราง 23 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ.....	160

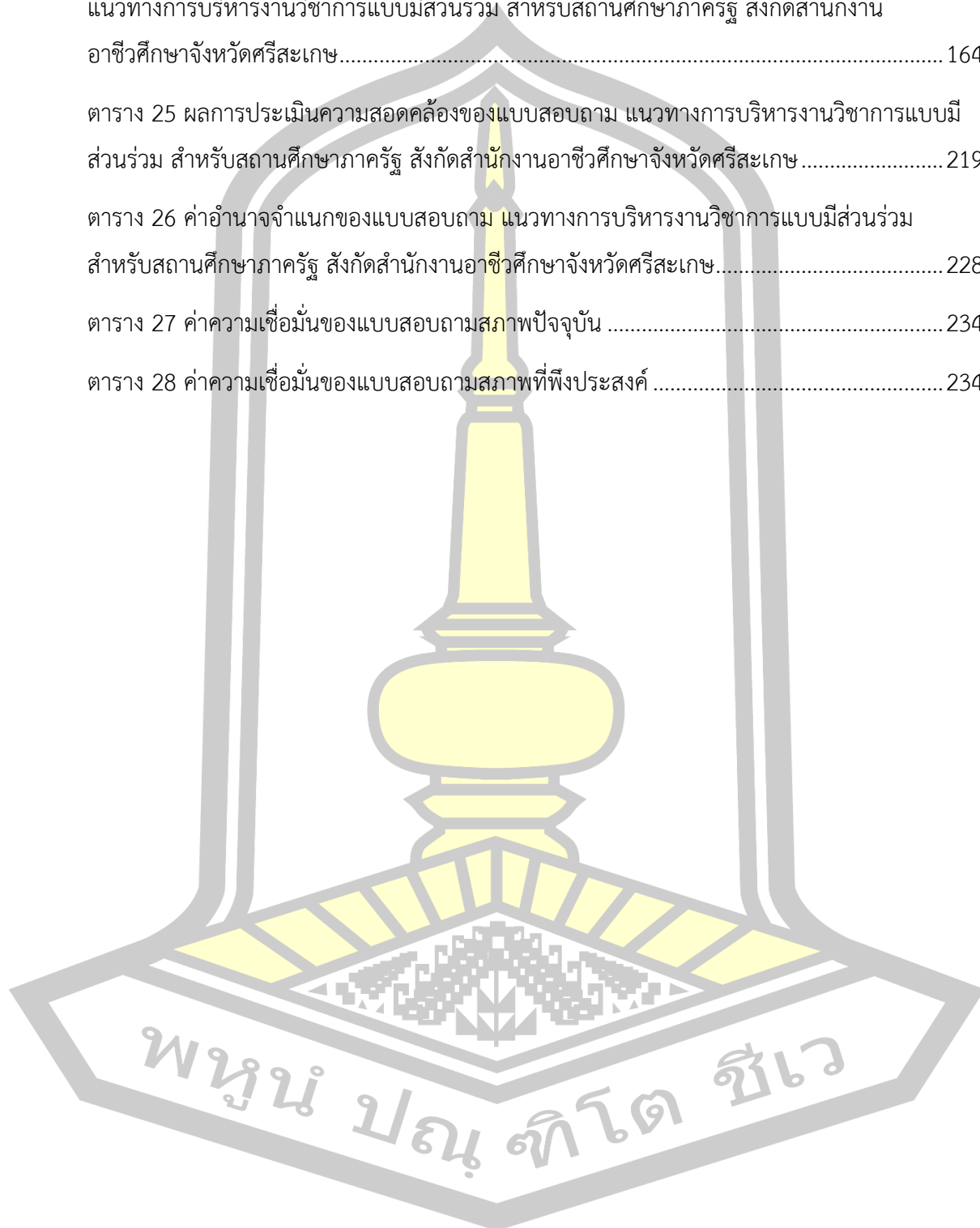
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงาน
 อาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ..... 164

ตาราง 25 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี
 ส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ 219

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
 สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ..... 228

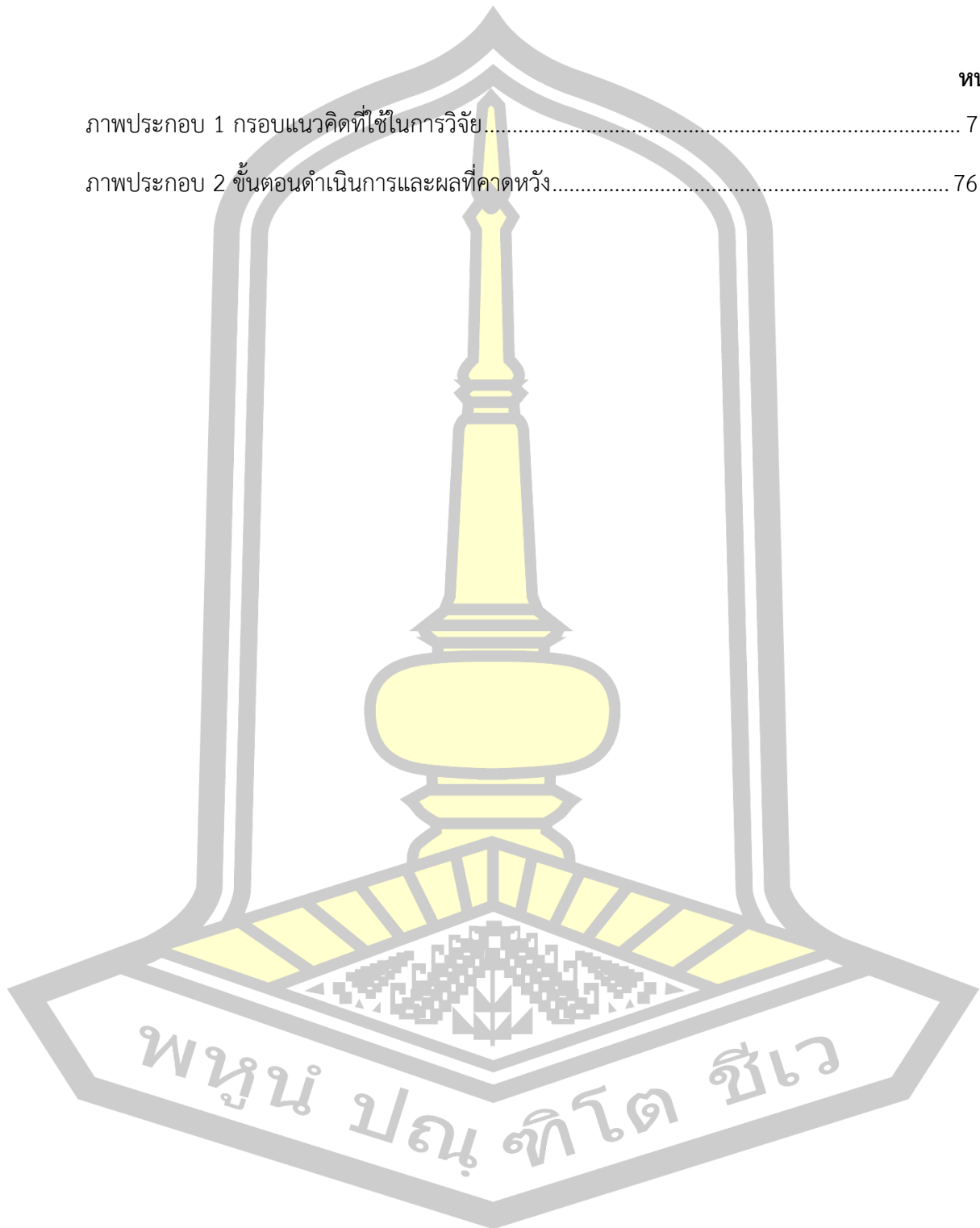
ตาราง 27 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน 234

ตาราง 28 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ 234

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนดำเนินการและผลที่คาดหวัง.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม ให้มีความสามารถในการทำงาน คิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และใช้ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพพลานามัยทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง สามารถประกอบสัมมาชีพในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สามารถอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ คاعدการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 7) และแนวทางการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างมาก ที่ถูกพูดถึงในทุกภาคส่วนของการพัฒนาในทุก ๆ องค์กร ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบใหม่ที่เน้นให้ประชาชนทุกระดับเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรมากขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติสาระเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพ เครือข่ายทางการศึกษาให้มีส่วนร่วม

จัดการศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรทุก ๆ ฝ่าย เพื่อเป็นแนวร่วมในการพัฒนาคนไทย สร้างสรรค์พลังปัญญาของสังคมไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม แต่การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลายด้าน การนำเอาการเชื่อมโยงการทำงานของทุกส่วนในสังคมมาเป็นเครือข่ายทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลาย ๆ แห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยน ข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลง หรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตรและทัดเทียมกัน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หรือ ทล.บ.) โดยมีประเภทวิชาที่เปิดสอน แบ่งเป็นประเภทวิชาอาชีวศึกษา ดังนี้ 1.ประเภทวิชาอุตสาหกรรม 2.ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ 3.ประเภทวิชาศิลปกรรม 4.ประเภทวิชาคหกรรม 5.ประเภทวิชาเกษตรกรรม 6.ประเภทวิชาประมง 7.ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 8.ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และ 9.ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต และการมีความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระ โดยในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานอาชีพ ที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะ ความรู้และความสามารถที่เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีระบบบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวที่ดี ที่ทำให้ทุกคนในทุกระดับ ในทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างกว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567)

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด ถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา

ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และภารกิจ ของสถานศึกษาในปัจจุบัน ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย 1. ฝ่ายบริหาร ทรัพยากร 2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และ 4. ฝ่ายวิชาการ ซึ่งการบริหารงานของฝ่ายวิชาการในสถาบันการอาชีวศึกษามีองค์ประกอบทั้งหมด 6 งาน ดังนี้ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานที่มีความสำคัญ อย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษา และถือเป็นหัวใจหลักของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับ ก่อนอุดมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ซึ่งการที่จะดูว่าสถาบันการศึกษาใดมีมาตรฐานและคุณภาพ ก็มักพิจารณาได้จากตัวชี้วัดของผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ นอกจากนี้ งานวิชาการยังรวมถึง คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในการออกไปประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของ สถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิตและการประกอบอาชีพอิสระ ถือเป็นงานที่ รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น สถานศึกษาจึง ต้องใส่ใจ ตระหนักรู้ และเข้าใจในภารกิจของงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รู้จักปรับปรุงงานวิชาการ ของสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันทต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความ ภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

การบริหารจัดการสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในการบริหารงานฝ่ายวิชาการยังพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่สอดคล้องกับรายงาน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง อีกทั้งครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในงานของแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้คุณภาพการศึกษาในสถาบัน อาชีวศึกษาต่ำลงไปด้วย ดังนั้น ปัญหาทางวิชาการจึงเป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่ายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเอง จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และ ร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินการ ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ จะต้องพัฒนาความรู้

ความสามารถให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการทำงาน และร่วมมือร่วมใจในงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพในการศึกษามากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาต้องมีการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมจากทุก ๆ ฝ่ายในสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน ให้เป็นไปตามระบบ ถ้าขาดระบบการบริหารที่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษาได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูในสังกัดอาชีวศึกษาได้ตระหนักและเห็น ความสำคัญของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอาชีวศึกษา จึงเกิดข้อสงสัย ว่าแนวทางพัฒนามีองค์ประกอบตัวชี้วัดอะไร มีสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นอย่างไร และมีแนวทางพัฒนาอย่างไร จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษนี้ขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ
2. เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2. ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ครั้นนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ขอบข่ายของการบริหารงานของฝ่ายวิชาการ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ซึ่งแบ่งงานของฝ่ายวิชาการออกเป็น 6 งาน ประกอบด้วย

- 1) งานแผนกวิชา
- 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
- 3) งานวัดผลและประเมินผล
- 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด
- 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 6) งานสื่อการเรียนการสอน

1.2 โดยวิธีการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการจัดการศึกษางานวิชาการจากนักวิชาการ สำหรับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมการดำเนินการ
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง / กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง / กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามระยะการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาภาครัฐ ปีการศึกษา 2567 จากสถานศึกษาทั้งหมด 9 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 589 คน (สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาภาครัฐ ปีการศึกษา 2567 จากสถานศึกษาทั้งหมด 9 แห่ง จำนวน 230 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แบ่งตามสัดส่วน

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

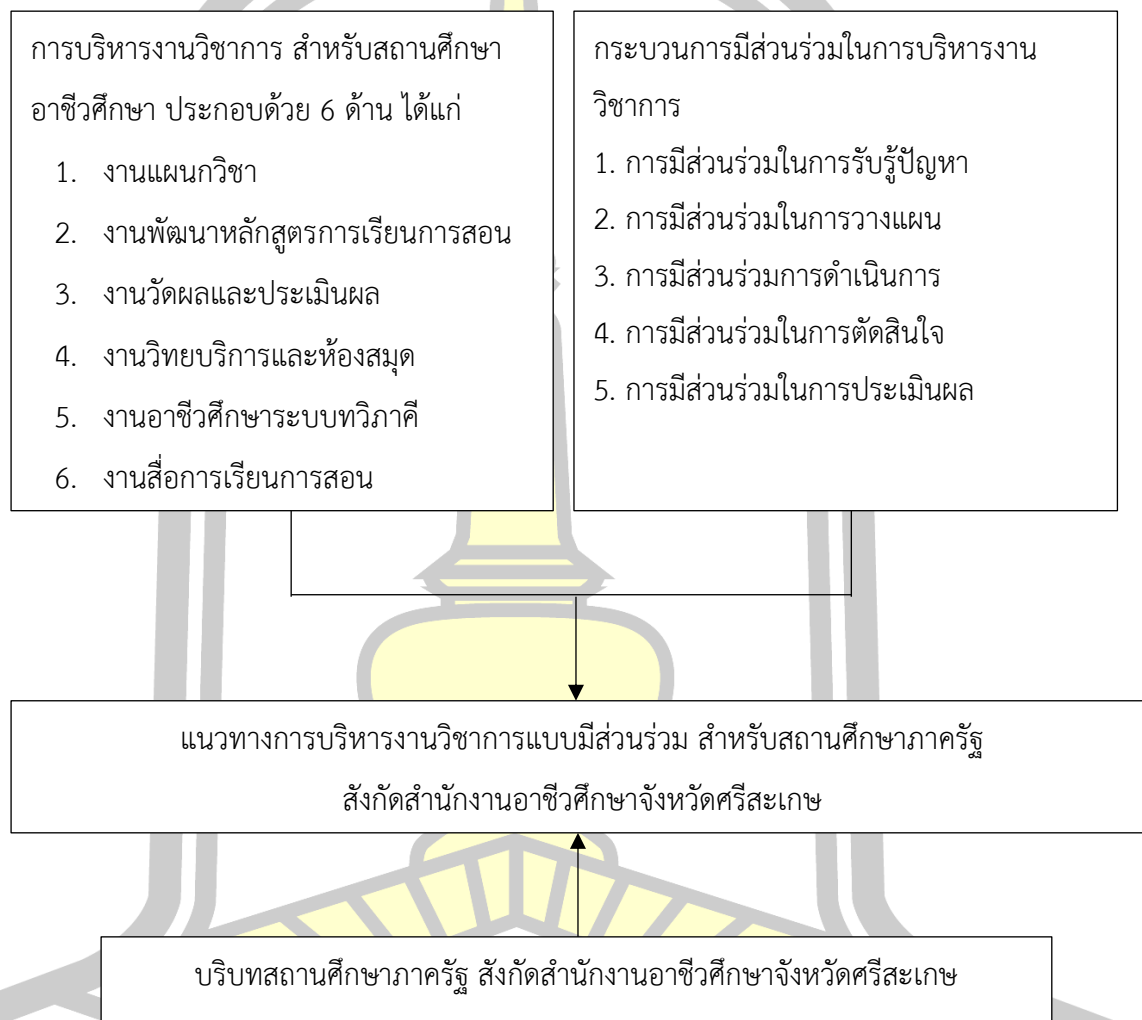
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 แห่ง แห่งละ 3 คน รวม 6 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

พจนัน ปณฺ ทิโต ชูเว

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในงานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. แนวทาง หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือแนวปฏิบัติ ที่ได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้น และใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กร หรือสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง วิธีการ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติการบริหารงาน ตามขอบข่ายของการบริหารงานของฝ่ายวิชาการ การดำเนินงานของผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างสูงสุด

3. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีการ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติการบริหารงานตามขอบข่ายของการบริหารงานของฝ่ายวิชาการ ที่ส่งผลถึงคุณภาพของผลสำเร็จตามการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ ซึ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 6 งาน ประกอบด้วย

3.1 งานแผนกวิชา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชีวิชาเลือก จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตร และระเบียบแบบแผนของทางราชการ วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้ จัดหา ดูแล รักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชาให้ใช้งานได้ เป็นปกติ และมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สนับสนุน การพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การเขียนตำรา เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้อุบัติเหตุ ใบบางงาน ตลอดจนแฟ้มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุมการใช้วัสดุ การศึกษา และลงทะเบียนผลิตผลของแผนกวิชาให้เป็นไปตามใบบางงาน ควบคุม ดูแล และพัฒนา สำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ ปกครอง ดูแลบุคลากร

ในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบของบุคลากรในแผนกวิชา ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
 จัดทำ รวบรวมและตรวจสอบแผนการเรียน ของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการสอนและจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย รวบรวมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.3 งานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล กำกับ ดูแล จัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไป ตามระเบียบดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่ออนุมัติผลการเรียน รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้วส่งงานทะเบียน จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพและ V-Net ร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมินตามระเบียบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน เก็บรักษาและทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผล การเรียนตามระเบียบ ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

สถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ วางแผน พัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย จัดระบบการบริการให้ได้มาตรฐาน ประสานงานและให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ ได้รับมอบหมาย

3.5 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ จัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียน สามารถไปประกอบอาชีพได้ จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับ สถานประกอบการในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ วางแผน ร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผล และประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกัน วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ติดตามประสานงานกับแหล่งงาน และสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียน นักศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของ สถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.6 งานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ วางแผน จัดทำ จัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์ และพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศการเรียนรู้ จัดหา รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครู ในการจัดทำสื่อ การเรียนการสอน พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครู ในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รับผิดชอบ ดูแล บำรุง รักษาวัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งานและให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา จัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และ รับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งใน หรือต่างสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ร่วมตัดสินใจ ในการแบ่งหน้าที่และแก้ปัญหา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกำกับ ติดตามและประเมินผล

และร่วมรับผิดชอบ เพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ โดยแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น 5 ด้าน ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา หมายถึง มีส่วนร่วมในการนำปัญหา การใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะมาพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการนำปัญหาการวิเคราะห์มาตรฐานรายวิชามาพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการนำปัญหาการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีมาพัฒนาให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาด้านการบริหารจัดการ หลักสูตร มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาของนักเรียน นักศึกษา

4.2 การมีส่วนร่วมในชั้นวางแผน หมายถึง การได้มีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตร มีส่วนร่วมวางแผนวิเคราะห์รายวิชา มีส่วนร่วมวางแผนในการจัดหลักสูตรเพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ มีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาการฝึกอาชีพเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด มีส่วนร่วมวางแผนระดมทรัพยากรและทุน เพื่อการศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมกระบวนการเรียนรู้

4.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง มีส่วนร่วมในการกระบวนการคิดริเริ่ม และการตัดสินใจในการดำเนินการ การสำรวจค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การประเมินความเป็นไปได้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของ ความต้องการ และการกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์รายวิชา

4.4 การมีส่วนร่วมการดำเนินการ หมายถึง มีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดหา รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการจัดหา งบประมาณเพื่อพัฒนาหลักสูตร และยกระดับการฝึกอาชีพ นำความรู้ในสถานศึกษามาประยุกต์ใช้

4.5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์มาตรฐานรายวิชา มีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีส่วนร่วมในการประเมินผลความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน

5. สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ หมายถึง วิทยาลัยฯ ของรัฐในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 9 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษณ์ วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์ วิทยาลัยเทคนิคราษีไศล วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ วิทยาลัยการอาชีพพยุขันธ์ วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

6. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพการปฏิบัติที่เป็นอยู่ปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้จากสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพความต้องการที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดขึ้นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

8. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

9. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของงานวิชาการ
  - 1.2 ความสำคัญของงานวิชาการ
  - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
  - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.1 ความหมายของการบริหารมีส่วนร่วม
  - 2.2 ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม
  - 2.3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
  - 2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารมีส่วนร่วม
3. หลักการบริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
  - 3.1 หลักการจัดอาชีวศึกษา
  - 3.2 ประเภทวิชาของอาชีวศึกษา
  - 3.3 การบริหารงานสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา
4. แนวทาง
5. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
6. บริบทสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ คือ งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งภารกิจในวิชาการนั้น การศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง ด้วยเหตุที่ภารกิจ หลักของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่คาดหวังไว้ โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้น ต้องอาศัยกระบวนการที่มีประสิทธิผล ยึดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกันโดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วยกระบวนการ 4 ส่วน คือ การวางแผนพัฒนา การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนางาน

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของสถานศึกษา

หวน พินธุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน อาทิ ต้องมีการควบคุมดูแลการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัดคู่มือครู เผยแพร่งานวิชาการ งานวิจัยค้นคว้า ตลอดถึงการนิเทศ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็น กระบวนการหรือกิจกรรมดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลัก ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมาย ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชน ได้รับการพัฒนาตนเอง ด้านความรู้ เจตคติ และทักษะในศาสตร์ ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุจิร ภูสาระและจันทรานี สงวนนาม (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการบริหารงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล การจัดการ สอน ตลอดจนงานนิเทศ และการติดตามการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและให้ครอบคลุม กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งการดำเนินกิจการหรือการ ดำเนินงานทุกอย่างที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ความสำคัญของงานวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก มีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็ก เป็นส่วนที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียน และหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียน และใช้กำกับกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงาน วิชาการของสถานศึกษา คือให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้คนดีที่เป็นคนสมบูรณ์

รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็น หัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมี

ความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็น เพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภู่งประเสริฐ (2545) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียน

เจริญ ภักดีวานิช (2546) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจ สำคัญในการปฏิรูปการศึกษาซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศ ติดตามส่งเสริมสนับสนุน ประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ตีวิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริม การอ่านการวิเคราะห์และ สสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงาน หลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารการจัดการไปให้ สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทุกอย่าง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและ การจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้ง การวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพ ของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงาน วิชาการ เนื่องจากว่างานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมฝึกอบรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน และที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมก็อยู่ที่ ลักษณะของงานนั้น

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการถือ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมาย ของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อ การเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานวางแผน

การศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้
อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักในการบริหาร
ของ สถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง
ในการบริหาร โดยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมาย
ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้
ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข
อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2554) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่
ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและกระบวนการ
เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับ
ของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุม
คุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการ
บริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะ และการพัฒนาใน
งานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ
โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่ม จากการร่วมคิดร่วมทำ
และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่ กำหนดไว้
เป็นไปตามขั้นตอน และกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุง แก้ไขได้
การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุ
วัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome)
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ
เพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กัน คือ
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุม เนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2553) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียน นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถทักษะคุณภาพและการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีการบริหารวิชาการของ Henri Fayol ว่าสามารถนำมาใช้ในการ บริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดการองค์กร (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)
5. การควบคุม (To control)

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเอง ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการติดตามและประเมินผล เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

4. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ มีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง กิจกรรม

ดังต่อไปนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ประชุม ผงผ่าน (2545) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียน ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ออกเป็น 6 งาน

ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรมการเรียน
4. งานวัดและประเมินผล

5. งานนิเทศภายใน

6. งานส่งเสริมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไว้ 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวทางการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงาน และ

สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กำหนดองค์ประกอบและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาพิจารณาการบรรลุผลสำเร็จตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์และแผน ดำเนินการ โดยมุ่งเน้นไปที่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละงาน ดังนี้

1. งานแผนกวิชา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชีวิชาเลือก จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบแบบแผนของทางราชการ วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้ จัดหา ดูแล รักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชาให้ใช้งานได้ เป็นปกติ และมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สนับสนุน การพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การเขียนตำรา เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก

โครงการสอน แผนการเรียนรู้ คู่มือครู ใบงาน ตลอดจนเพิ่มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุมการใช้วัสดุ การศึกษา และลงทะเบียนผลผลิตของแผนกวิชาให้เป็นไปตามใบงาน ควบคุม ดูแล และพัฒนา สำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ ปกครอง ดูแลบุคลากร ในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบ ของบุคลากรในแผนกวิชา ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ จัดทำ รวบรวมและตรวจสอบแผนการเรียน ของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร จัดทำ ตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบฟอร์ม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้อง กับนโยบาย ความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบ อาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต ส่งเสริมและพัฒนา การเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการ สอนและจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย รวบรวมและเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ประสานงานและให้ ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สิน ของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3. งานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ ส่งเสริม สนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล กำกับ ดูแล จัดการการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไป ตามระเบียบ ดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการ บริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่ออนุมัติผลการเรียน รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการ อนุมัติแล้วส่งงานทะเบียน จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพและ V-Net ร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผล

การประเมินตามระเบียบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน เก็บรักษา และทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผล การเรียนตามระเบียบ ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4. งานวิทยบริการและห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ วางแผน พัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่ทันสมัย จัดระบบการบริการให้ได้มาตรฐาน ประสานงานและให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ ได้รับมอบหมาย

5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ จัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียน สามารถไปประกอบอาชีพได้ จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถาน ประกอบการในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ วางแผนร่วมกับ สถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผลและ ประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกัน วางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ติดต่อประสานงานกับแหล่งงาน และสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียน นักศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของ สถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

6. งานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ วางแผน จัดหา จัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียนการสอนสื่อดิจิทัล และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนรู้ จัดหา รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสื่อดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อให้บริการ ในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียน การสอนในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครู ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พัฒนางค์ความรู้ให้แก่ครู ในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาทางไกล การใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รับผิดชอบ ดูแล บำรุง รักษาวัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและให้บริการ ด้านสื่อดิจิทัลต่าง ๆ การใช้ห้องสื่อดิจิทัล จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และ

รายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารวิชาการครอบคลุมตั้งแต่

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัด บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรีและธรินธร นามวรรณ (2554) ได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของ นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) กมล ภูประเสริฐ (2545) ประชุม ผงผ่าน (2545) ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) กระทรวงศึกษาธิการ (2550) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กาญจน์ เรืองมนตรีและธรินธร นามวรรณ (2554) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ออกมาเป็นตาราง เพื่อกำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อความเหมาะสม สำหรับการศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการวิเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดองค์ประกอบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

นักวิชาการ ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	นักวิชาการ								รวม
	นิพนธ์ กินวงศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	ชุมศักดิ์ อินทร์วิเศษ (2547)	กระทรวงศึกษาดิจิทัล (2550)	สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (2552)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจนา เรืองมนตรีและธนรินทร์ นามวรรณ (2554)	
1. การพัฒนาหรือดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น					✓	✓			2
2. การวางแผนงาน ด้านวิชาการ			✓		✓	✓	✓		4
3. การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		7
4. การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
5. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้			✓		✓		✓	✓	4
6. การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
7. การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา		✓			✓			✓	3

ตาราง 2 (ต่อ)

นักวิชาการ งานวิชาการ	นักวิชาการ								รวม
	นิพนธ์ กิณางค์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (2552)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจนา เรืองมนตรีและธนรินทร์ นามวรรณ (2554)	
8. การพัฒนาและส่งเสริม ให้มี แหล่งเรียนรู้		✓	✓		✓	✓	✓	✓	6
9. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓		✓			✓	5
10. การแนะแนว					✓			✓	2
11. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน และ มาตรฐาน การศึกษา					✓			✓	2
12. การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ					✓	✓		✓	3
13. การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓	✓	✓		✓	✓		✓	6
14. การส่งเสริม และ สนับสนุน งานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา				✓	✓	✓		✓	4
15. การจัดทำระเบียบและ แนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการ ของสถานศึกษา			✓		✓				2

ตาราง 2 (ต่อ)

นักวิชาการ งานวิชาการ									
	นิพนธ์ กินวางค์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงพาน (2545)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา (2552)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจน์ เรืองมนตรีและธนธร นามวรรณ (2554)	รวม
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา					✓	✓			2
17. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓		✓	6
18. การบริหารโครงการ ทางวิชาการอื่นๆ		✓							1
19. บริหารระบบข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ		✓							1
20. การประเมินผลงาน ทางวิชาการของสถานศึกษา		✓				✓			2

จากตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ สามารถนำไปสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

จากการสังเคราะห์ความหมาย ความสำคัญ หลักการ และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จากทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้งหมด 20 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ผนวกด้านที่มีขอบเขตงานและลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และสรุปเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเลือกขอบข่ายที่มีระดับความถี่ระดับ 6 ขึ้นไป ทั้งหมด 6 ด้าน

ตาราง 2 แสดงการรวมด้านขอข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ	ขอข่ายองค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมกัน
1. งานแผนกวิชา	1. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา 5. การแนะแนว 6. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 4. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา
3. งานวัดผลและประเมินผล	1. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 2. การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา 3. บริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	1. การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ 2. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
5. งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี	1. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 2. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 3. การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
6. งานสื่อการเรียนการสอน	1. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 6 ด้าน คือ งานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน

ผู้วิจัย ได้นำองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ แต่ละองค์ประกอบมาศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. งานแผนกวิชา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) กล่าวถึง งานแผนกวิชา หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตน และสั่งสมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ของประเทศชาติต่อไป มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) กล่าวถึง งานแผนกวิชา หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยาม ความหมาย และผลิตองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

ดำริ บุญชู (2546) กล่าวถึง งานแผนกวิชา หมายถึง หมายถึง การดำเนินการ อย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึง งานแผนกวิชา ไว้ว่า งานแผนกวิชา มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อไปนี้

1. การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชีวิชา เลือกลง จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา
2. ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน
3. แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบแบบแผนของทางราชการ
4. วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้
5. จัดทำ ดูแล รักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชา ให้ใช้งานได้ เป็นปกติ และมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
6. สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน
7. การเขียนตำรา เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ

8. ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้ คู่มือครู ใบงาน ตลอดจนแฟ้มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

9. ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา และลงทะเบียนผลิตผลของแผนกวิชาให้เป็นไปตามใบงาน

10. ควบคุม ดูแล และพัฒนาสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาด เรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ

11. ปกครอง ดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบของบุคลากรในแผนกวิชา

12. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

13. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

14. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย สรุปได้ว่า งานแผนกวิชา หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชีวิชาเลือก จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบแบบแผนของทางราชการ วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแผนกวิชา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้ จัดทำ ดูแล รักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชาให้ใช้งานได้ เป็นปกติ และมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การเขียนตำรา เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้ คู่มือครู ใบงาน ตลอดจนแฟ้มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา และลงทะเบียนผลิตผลของแผนกวิชาให้เป็นไปตามใบงาน ควบคุม ดูแล และพัฒนาสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาดเรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ ปกครอง ดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบของบุคลากรในแผนกวิชา ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายใน

และภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้สรุปว่า หลักการพัฒนาหลักสูตรโดยทั่วไป มีดังนี้

1. ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ปรัชญา สังคม จิตวิทยา และวิชาความรู้ต่าง ๆ
2. พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
3. พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
4. พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้
5. ในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียน จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่อง และบูรณาการของประสบการณ์ต่าง ๆ
6. พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กันตามลำดับจากจุดประสงค์ สาระ ความรู้ ประสบการณ์กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
7. พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
8. พัฒนาอย่างเป็นระบบ
9. พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง
10. มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา
11. ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ
12. อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้สรุปว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพ การใช้หลักสูตรด้วยการวิจัย และพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึงงานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ไว้ว่า งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อไปนี้

1. จัดทำ รวบรวมและตรวจสอบแผนการเรียนของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับ โครงสร้างของหลักสูตร
2. จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน
4. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการ ของตลาดแรงงาน ชุมชน
5. ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
6. จัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการ ประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
7. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา
8. ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต
9. ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร
10. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการสอนและจัดการ เรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย
11. รวบรวม และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียน การสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา
12. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา
13. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้น
14. ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
15. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง จัดทำ รวบรวม และตรวจสอบแผนการเรียน ของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการที่เกี่ยวข้อง จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ

ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน ท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต ส่งเสริมและพัฒนา การเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการ สอนและจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย รวบรวมและเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ประสานงานและให้ ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สิน ของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3. งานวัดผลและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ให้ความหมาย การวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึง พัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึงงานวัดผล และ ประเมินผล ไว้ว่า งานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อไปนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบ การวัดผลและประเมินผล
2. กำกับ ดูแล จัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน
4. ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่ออนุมัติผลการเรียน
5. รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้วส่งงานทะเบียน
6. จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมิน ตามระเบียบ

7. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
8. เก็บรักษาและทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียนตามระเบียบ
9. ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์
10. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
11. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
12. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
13. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมาย การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัด มาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุม เพื่อหาข้อสรุป ด้วยคุณธรรม การวัด หมายถึง การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือวัด อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือั้น ๆ ที่เรียกว่า ข้อมูล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัดนั้น ๆ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพคุณค่าความจริงและการกระทำ

สรุปได้ว่า งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล กำกับ ดูแล จัดการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไป ตามระเบียบ ดำเนินการเกี่ยวกับการโอน ผลการเรียน ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่ออนุมัติผลการเรียน รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้วส่งงาน ทะเบียน จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพและ V-Net ร่วมกับแผนกวิชาและรายงานผล การประเมินตาม ระเบียบ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน เก็บรักษา และทำลายเอกสาร หลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียนตามระเบียบ ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบ ทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4. งานวิทยบริการและห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึงงานวิทยบริการและห้องสมุดไว้ว่า งานวิทยบริการห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน นักศึกษา ผู้เข้ารับการอบรม และบุคคลทั่วไป
2. พัฒนาการบริการห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษา
3. วางแผนพัฒนาห้องสมุดการให้บริการด้านเอกสารการพิมพ์สื่อการเรียนการสอน และ โสตทัศนูปกรณ์
4. รับผิดชอบดูแล บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย และให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งห้องโสตทัศนศึกษา และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. จัดหา รวบรวมวัสดุ สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครูนักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป
6. ควบคุมดูแลห้องสมุด จัดหาหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา
7. วิเคราะห์เลขหมู่หนังสือ และจัดหาหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เข้าห้องสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา
8. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
9. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
10. เสนอโครงการและรายงานปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
11. ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สุวิทย์ วงษ์บุญมาก (2557) งานวิทยบริการและห้องสมุด หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของห้องสมุด รวมทั้งการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ทราบถึงบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้น เช่น การจัดเตรียมทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่าและให้ประโยชน์กับผู้ใช้ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้ตามที่ผู้ใช้ต้องการ

สรุปได้ว่า งานวิทยบริการและห้องสมุด หมายถึง วางแผนพัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์เรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย จัดระบบการบริการให้ได้มาตรฐาน ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2545) สหกิจศึกษา (Co-operative Education) มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน การฝึกงานภายใน (Internship) การฝึกงานภายนอก (Externship) การฝึกหัด (Apprenticeships) และวิชาการอาชีพ (Career Academics) การจัดการศึกษาในระบบสหกิจศึกษาเป็นการจัดการอาชีวศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างเป็นระบบระเบียบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการที่ตกลงให้ความร่วมมือกันเป็นการศึกษาแบบ โรงเรียน - โรงงาน (School-to-Work) ที่จะทำให้นักศึกษามีคุณภาพตรงตาม ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึงงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ไว้ว่า

1. จัดการศึกษาวิชาชีพ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้
2. จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ
3. วางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผลและประเมินผล ควบคุมกำกับดูแลและแก้ปัญหาต่าง ๆ
4. ประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
5. ติดต่อประสานงานกับแหล่งงานและสถานประกอบการเพื่อจัดหที่ฝึกงานให้กับนักเรียนนักศึกษา
6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
7. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
8. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อาทิตย์ จิรวัดผล (2553) กล่าวถึง การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training - DVT) คือการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการจริง เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นช่างฝีมือและช่างเทคนิคเต็มรูปแบบมีทักษะฝีมือตรงความต้องการของตลาดแรงงาน ส่วนคำว่า “ระบบทวิภาคี” คือการจัดการเรียนการสอนระบบหนึ่งที่มีผู้เรียนมีโอกาสฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการมากกว่าระบบปกติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

โดยเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาระบบปกติ

บุญสืบ โพธิ์ศรีและธีระวัฒน์ จันทิก (2559) การบริหารหลักสูตรเพื่อสร้างคุณลักษณะแรงงานฝีมืออาชีพในระดับอาชีวศึกษา จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดทำหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ ทำการประเมินหลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ได้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แรงงานฝีมืออาชีพที่สำเร็จการศึกษาในระดับ อาชีวศึกษาจะต้องมีความสามารถทางด้านทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะชีวิต รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถประกอบอาชีพอิสระและเป็นเจ้าของกิจการได้

สรุปได้ว่า งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง จัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้ จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ วางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผลและประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ไขปัญหาต่าง ประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ติดตามประสานงานกับแหล่งงานและสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียน นักศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานเสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น ดูแล บำรุง รักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

6. งานสื่อการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. ศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึง งานสื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาว่าสถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้อาจารย์บรรลุผลโดยการพัฒนาสื่อ

และเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอให้ครู อาจารย์ได้เลือกพัฒนา และใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยีนั้นควรเน้นตั้งแต่การจัดทำ จัดทำจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดอย่างไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) ได้กล่าวถึง งานสื่อการเรียนการสอน ไว้ว่า

1. วางแผนจัดทำ จัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้
2. จัดหารวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในสถานศึกษาของครู นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา
3. อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน
4. พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์
5. รับผิดชอบ ดูแลบำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมการใช้งานและให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา
6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
7. ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
8. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า งานสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วางแผน จัดทำ จัดทำ การให้บริการสื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้ จัดหารวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครู ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครู ในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รับผิดชอบ ดูแล บำรุง รักษาวัสดุอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ

และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น ดูแล บำรุง รักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

สุมา สามเพชรเจริญ (2550) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การตัดสินใจในการร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานส่งผลให้เกิดบุคคล กลุ่ม คณะกรรมการสถานศึกษา ในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในการแก้ปัญหา นั้น ๆ มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจหรือแรงเสริมซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การตัดสินใจ (Decision Making)
2. การเกิดความรู้สึกผูกพันต่อกิจกรรมหรือเรื่องนั้น ๆ (Commitment)
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Behavioral Component)

วันชัย วัฒนศัพท์ (2551) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะดำเนินการ ไม่ว่าจะป็นระดับครอบครัวโรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาองค์กรหรือระดับประเทศ การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยินยอมปฏิบัติตาม อย่างสมัครใจ

ถวิล เกษสุพรรณ (2552) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของบุคคลหลาย ๆ คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และรวมถึงการประเมินผล เพื่อให้งานหรือภารกิจบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นเกิดความรู้สึกร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ รวมถึงร่วมกันแก้ปัญหาด้วยเช่นกัน

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบในการบริหารงาน เพื่อประโยชน์ในการระดมกำลังความคิดและแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บริหาร

Erwin (1976) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง

Cohen และ Uphoff (1981) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าสมาชิกของ คณะกรรมการสถานศึกษาต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

United Nations (1981) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการที่ทุกคนได้มีการเข้าร่วมงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคมและการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น รวมทั้งการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ จากความหมายดังกล่าวข้างต้น

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมคือ การเปิดโอกาสให้บุคคล สังคม และชุมชน เข้ามามีส่วนในการวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมสนับสนุน และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้วยความสมัครใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. ลักษณะการมีส่วนร่วม

การพิจารณาลักษณะการมีส่วนร่วมจะพบว่าการมีส่วนร่วมมีด้วยกันหลายลักษณะ ดังนี้ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

1. การรับรู้ข่าวสาร (Public Information) การมีส่วนร่วมแบบนี้ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้ การแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็นการแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

2. การปรึกษาหารือ (Public Consultation) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังเป็นช่องทางการกระจายข่าวสารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ และเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวที

สาธารณะในการทำความเข้าใจ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น การประชุมระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมรับฟังความคิดเห็นเชิงวิชาการ (Technical Meeting)

4. การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผย ไม่มีการปิดบังของผู้ที่มีส่วนได้และส่วยของโครงการ การประชาคมและคณะกรรมการจัดประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน

5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งอาจจะดำเนินการ โดยการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปเป็นกรรมการที่มีอำนาจการตัดสินใจ

6. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงการป้องกันและแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและการป้องกันสิทธิของตนเอง อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองควรจะได้รับ

ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ให้หลักเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายประการ และประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่ม องค์การ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

Huntington และ Nelson (1975) เห็นว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน จะพิจารณาจากกิจกรรม และการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการศึกษาควบคู่กันไป ในระดับกิจกรรมนั้น จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ส่วนในด้านการบริหารนั้น จะเป็นลักษณะของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่จะเปิดทางให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือแสดงออกถึงเข้าร่วมในกิจกรรม โดย Huntington & Nelson ได้มีหลักในการพิจารณาถึง ลักษณะการมีส่วนร่วมดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรม ลักษณะของการมีส่วนร่วมประเภทนี้ให้ดูจากกิจกรรมที่เข้าร่วม เช่น ด้านการเมือง อาจพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง การลงประชามติ การประท้วง กรณีที่รัฐมีโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน เป็นต้น

2. ระดับการบริหาร โครงสร้างขององค์กรหนึ่งจะต้องมีสายการบังคับบัญชา ดังนั้น การมีส่วนร่วมจะพิจารณาได้จาก

2.1 ในแนวราบ ทุกแผนกทุกฝ่ายจะมีความเสมอกันในตำแหน่ง ดังนั้น การมีส่วนร่วมในแนวราบจึงเป็นไปอย่างไม่จริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีสถานะหรือตำแหน่งเท่ากัน

2.2 ในแนวคิด เป็นการมีส่วนร่วมตามสายการบังคับบัญชา เช่น มีหัวหน้า ลูกน้องมีฝ่าย แผนกต่าง ๆ ลดหล่นกันไป เป็นต้น การทำงานจึงมีการตรวจสอบตามลำดับชั้น การแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นจะได้รับการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

2.3 การมีส่วนร่วมทั้งแนวราบและแนวตั้งนั้น ในบางครั้งจะต้องทำงาน ร่วมกัน ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในแผนกอื่น จึงต้องแสดงบทบาทตาสถานการณ์ของแนวราบ และแนวตั้ง

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม คือ การรับรู้ข่าวสาร รายละเอียดของโครงการ ที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น มีการปรึกษาหารือ ระหว่างผู้ดำเนินการ การประชุมรับฟังความคิดเห็น ให้ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมและผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ใช้เวที สาธารณะในการทำความเข้าใจ มีการประชาสัมพันธ์ที่เป็นระบบ และมีความชัดเจน องค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับ มีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจน และมีการแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบอย่างชัดเจน ของผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ถือเป็นเป้าหมายสูงสุด ของการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ทรวงสิทธิ์ ยืนชีวิต (2544) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมคือ PM (Participative Management) ว่ามีประโยชน์ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ดีกว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ช่วยปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจในองค์การให้ดีขึ้น การแก้ปัญหาด้วยกลุ่มทำให้วิเคราะห์ปัญหา และการสร้างทางเลือกแก้ปัญหาได้ดีกว่า ความคิดสร้างสรรค์ในกระบวนการตัดสินใจมีมากขึ้น ความผูกพันของพนักงานต่อการปฏิบัติตามการตัดสินใจมีมากกว่า เพราะว่าพวกเขามีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ ถ้าหากว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่ทำให้การตัดสินใจดีขึ้นแล้ว การบริหารแบบมีส่วนร่วม คงจะไม่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในองค์การต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้

2. ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้น นี่คือผลติดตามมาจากการปรับปรุงการตัดสินใจให้ดีขึ้น การตัดสินใจที่ต้องการบรรลุถึงมากขึ้น ความผูกพันนำไปสู่ประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น

3. กำลังใจและความพอใจงานที่ทำมีมากขึ้น การตัดสินใจที่ดีและมีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมทำให้กำลังใจและความพอใจงานที่ทำของพนักงานสูงขึ้น พนักงานส่วนใหญ่ พบว่า กระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วมสร้างความพอใจกับพวกเขามาก สิ่งเหล่านี้ทำให้พวกเขาพอใจงานที่ทำมากขึ้น เนื่องจากพวกเขามีความรู้สึกว่าพวกเขาเป็นส่วนสำคัญขององค์การ

4. การออกจากงาน การขาดงานและความเฉื่อยชาน้อยลง การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยลดความเฉื่อยชา การขาดงาน และการออกจากงานให้น้อยลง เนื่องจากพนักงานมีความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ ความผูกพันต่องาน และความพอใจงานที่ทำมีมากขึ้น พวกเขาจะรู้สึกห่างเหินคับอกคับใจ และความไม่พอใจที่นำไปสู่ความเฉื่อยชา การออกจากงานและการขาดงานน้อยมาก ความเฉื่อยชาการออกจากงานและขาดงานค่อนข้างมากเป็นอาการโดยทั่วไปของความไม่พอใจของพนักงานอย่างหนึ่ง การลดความไม่พอใจด้วยการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้

5. การติดต่อสื่อสารและการยุติความขัดแย้งดีกว่า องค์กรทุกแห่งต้องมีความขัดแย้งเกิดขึ้น ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ดีต่อองค์กร ถ้าหากว่าความขัดแย้งถูกจัดการอย่างถูกต้องการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้มีการติดต่อสื่อสารในการยุติความขัดแย้งอย่างเปิดเผยได้ ความขัดแย้งถูกยุติภายในกรอบของการมีส่วนร่วม

พงศธร พรหมเทศ (2550) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วม ซึ่งมีใจความว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญในแง่ที่จะช่วยให้ประชาชนยอมรับโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของชุมชน ประชาชนจะมีความรู้สึกรักและผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากยิ่งขึ้น การดำเนินงานจะราบรื่นและได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนและมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชน พร้อมทั้งยังช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้เพิ่มมากขึ้น

สุมา สามเพชรเจริญ (2550) ความสำคัญของการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญกับการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายโดยทุกคนมีความภาคภูมิใจในการทำงาน มีความรู้สึกที่ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีบรรยากาศในการพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขที่เกิดจากการทำงานอย่างแท้จริง

ทศพร ผลทวีกุล (2551) จากความสำคัญของการมีส่วนร่วม กล่าวคือ ในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ถ้าให้ประชาชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้าร่วมในการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม จะสนองตอบหรือสอดคล้องกับความต้องการแท้จริง เพราะผู้ปฏิบัติจะรู้ปัญหา ความต้องการ ยอมรับนำไปสู่การปฏิบัติที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม

รุ่งนภา แซ่ส้อ (2552) จากความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมกล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นการระดมทรัพยากรบุคคลให้ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะในการดำเนินงานอย่างเต็มที่และถูกวิธี จนทำให้งานประสบผลสำเร็จ และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จนทำให้สังคมหรือประชาชนเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของหรือส่วนร่วมขององค์กร กลุ่มสังคมหรือประชาชนได้ พัฒนาความสามารถของตนเองและส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร

พินาถ เพชรนำชม (2554) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนในการทำงาน อันจะทำให้เกิดความรู้สึกรักและผูกพันกับงานหรือองค์กร ความรู้สึกผูกพันเกี่ยวข้องที่ว่านี้หากมีการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน ก็จะเป็นผลให้เกิดข้อผูกมัดหรือสิ่งที่ตกลงใจร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กร มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมนั้น นอกจากจะมีความสำคัญในด้านประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันแล้ว ยังสามารถสนองให้เกิดความรัก ความผูกพันต่อองค์กรได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วม จะเป็นการช่วยให้ประชาชนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมได้เข้าใจถึงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ภายในองค์กรที่เกิดขึ้น ลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น สมาชิกเกิดการยอมรับในสิ่งที่กระทำร่วมกัน และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มหรือภายในองค์กรก็จะดีตามไปด้วย

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

สมภพ อัจจนะศึก(2542)ได้สรุปกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาระบบ

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543) ได้กล่าวถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหา ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยจะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ แสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน และทรัพยากรที่จะต้องใช้
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยประชาชนเข้าร่วมในการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน เงินทุน หรือเข้าร่วมบริหารงาน การใช้ทรัพยากร การประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคลและสังคม

5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เพื่อที่จะร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

บวรศักดิ์ อุวรรณโน (2544) ได้กล่าวถึง หลักการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ไว้ว่า ประกอบด้วยหลัก 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคลในการนำหลักนี้ มาปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรมเพราะเมื่อระบบกฎหมายมีความซับซ้อนมากขึ้นคนในสังคมก็เริ่มมองว่ากฎหมายเป็นเรื่องที่เข้าใจยาก มีวิธีปฏิบัติที่สับสนและเกิดความระแวงว่าข้าราชการจะแสวงหาประโยชน์

2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นด้วยความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักการนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมหนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและเข้าใจง่ายและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4. หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจของประเทศไทยไม่ว่าด้วยการแจ้งความเห็นการได้สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาอบรมด้วย

5. หลักความรับผิดชอบต่อหมายถึงการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึก ในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการ แก้ปัญหาตลอดจน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสีย จากการทำงานของตน

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีข้อจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากร ธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

เมตต์ เมตต์การุญจิต (2547) ได้สรุปขั้นตอนของการมีส่วนร่วมมีอยู่ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การค้นหาปัญหาและสาเหตุตลอดจนความต้องการ
2. การวางแผนดำเนินงาน
3. การตัดสินใจ
4. การปฏิบัติการ
5. การติดตามผลและประเมินผล
6. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

อคิน ระพีพัฒน์ (2547) ได้เสนอแนวคิดการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
- ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
- ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

พูลศักดิ์ หลักรัตน์ (2549) กล่าวว่า สำหรับแนวคิดพื้นฐานของการมีส่วนร่วม (Concept Participation) เกิดจากแนวคิดที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวล ส่วน บุคคล จะบังเกิดพร้อมต่อกันกลายเป็นความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนรวม
2. ความเดือดร้อนและความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสภาพการณ์ที่เป็นอยู่นั้น ผลักดันให้มุ่งไปสู่การรวมกลุ่มวางแผนและลงมือกระทำร่วมกัน
3. การตกลงร่วมกันที่จะต้องรุนแรงมาก พอที่จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มกระทำการ ที่ตอบสนองความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

วัฒนา มีพร้อม (2554) ได้ให้ความคิดเห็นต่อรูปแบบของการมีส่วนร่วมควร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้า ปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นใน คณะกรรมการสถานศึกษาตลอดจนความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา
2. ร่วมคิดค้นและหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หรือสนองความต้องการของ คณะกรรมการสถานศึกษา
3. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย
5. ร่วมควบคุมติดตาม ประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำ ไปทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

อรุณวรรณ ชาญสัมพันธ์ (2556) ได้สรุปกระบวนการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ควรจะประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประสานงาน
5. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร
6. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตามผล
7. การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์

Cohen และ Uphoff (1980) ซึ่งได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making) ขั้นตอนแรกที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่การบริหารงาน การประสานงาน การขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (benefits) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียต่อโครงการซึ่งเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคม

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (views) ความชอบ (preferences) และความคาดหวัง (expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

Sashkin (1982) ได้เสนอวิธีสำคัญ 4 ประการในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย (participation in goal setting) หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคล ระดับผู้บังคับบัญชา หรือระดับกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมในงาน ในการ

กำหนดเป้าหมายของงานเพื่อที่พวกเขาจะได้พยายามทำให้งาน หรือผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และเกิดผลงานที่ดี

2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (participation in decision making) เป็นการมีส่วนร่วมของผู้ใต้บังคับบัญชาในการมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาหารือในหลาย ๆ โอกาส มีอิทธิพลในการกำหนดเป้าหมายของงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบในทางเลือกของวิธีการตัดสินใจ ตลอดจนตรวจสอบและประเมินทางเลือกในการตัดสินใจต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา (participation in problem solving) เป็นความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล พัฒนาความคิดใหม่ๆ ในการทำงานโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลนั้น ๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงงาน

4. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง (participation in change) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้จะมีความยากและซับซ้อนและถือเป็นจุดที่สำคัญที่สุด ซึ่งรูปแบบนี้จะมาหลังจาก การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา โดยทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชานั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างวิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูลองค์การ เพื่อที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาขององค์การ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาองค์การ

สรุปได้ว่า จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ สมภพ อัจจนะศึก (2542) ปารีชาติ วลัยเสถียร (2543) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547) อคิน ระพีพัฒน์ (2547) วัฒนา มีพร้อม (2554) อรุณวรรณ ชาญสัมพันธ์ (2556) Cohen และ Uphoff (1980) Sashkin (1982) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ออกมาเป็นตารางเพื่อกำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เพื่อความเหมาะสม สำหรับการศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ดังรายละเอียดในตาราง 3

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดองค์ประกอบ
 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

องค์ประกอบ ของการมีส่วนร่วม	Cohen และ Uphoff (1980)	Sashkin (1982)	สมภาพ อางชนะศึก (2542)	ปาริชาติ วลัยเสถียร (2543)	เมตตา เมตต์การุญจิต (2547)	อศิน ระพีพัฒน์ (2547)	วัฒนา มีพร้อม (2554)	อรุณวรรณ ชาญสัมพันธ์ (2556)	รวม
1. การสร้างศรัทธาและการให้โอกาส							✓		1
2. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา			✓	✓	✓	✓	✓		5
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมาย		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	✓	✓	✓		✓		✓	✓	6
5. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา		✓							1
6. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง		✓							1
7. การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด			✓						1
8. การมีส่วนร่วมดำเนินการ	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
9. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	✓		✓	✓				✓	4
10. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
11. การมีส่วนร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์					✓				1
12. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาระบบ			✓						1
13. การมีส่วนร่วมในการประสานงาน								✓	1
14. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร								✓	1

จากตาราง 3 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม สามารถนำไปสังเคราะห์องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

จากการสังเคราะห์ความหมาย ลักษณะการบริหาร ความสำคัญ และแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารมีส่วนร่วม จากทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ สรุปขอบข่ายการมีส่วนร่วมทั้งหมด 14 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ผนวกด้านที่มีขอบเขตงานและลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และสรุปเป็นขอบข่ายการมีส่วนร่วมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเลือกขอบข่ายที่มีระดับความถี่ระดับ 5 ขึ้นไป ทั้งหมด 5 ด้าน

ตาราง 4 แสดงการรวมด้านการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบการมีส่วนร่วม	ขอบข่ายองค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมกัน
1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา	1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา 2. การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	1. การสร้างศรัทธาและการให้โอกาส 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตั้งเป้าหมาย 3. การมีส่วนร่วมในการระดมความคิด
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	1. การมีส่วนร่วมดำเนินการ 2. การมีส่วนร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 3. การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาระบบ 4. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากร 5. การมีส่วนร่วมในการประสานงาน
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	1. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

จากตาราง 4 พบว่า องค์ประกอบการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปได้ว่า เพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ โดยแบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา หมายถึง มีส่วนร่วมในการนำปัญหา การใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะมาพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการนำปัญหาการวิเคราะห์มาตรฐานรายวิชามาพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการนำปัญหาการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีมาพัฒนาให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาของนักเรียน นักศึกษา

2) การมีส่วนร่วมในชั้นวางแผน หมายถึง การได้มีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์ และสังเคราะห์หลักสูตร มีส่วนร่วมวางแผนวิเคราะห์รายวิชา มีส่วนร่วมวางแผนในการจัดหลักสูตร เพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ มีส่วนร่วมวางแผน พัฒนาการฝึกอาชีพเป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด มีส่วนร่วมวางแผนระดมทรัพยากรและทุน เพื่อการศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมกระบวนการเรียนรู้

3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง มีส่วนร่วมในการกระบวนการคิดริเริ่ม และการตัดสินใจในการดำเนินการ การสำรวจค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การประเมินความเป็นไปได้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของ ความต้องการ และการกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์รายวิชา

4) การมีส่วนร่วมการดำเนินการ หมายถึง มีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมจัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรเพื่อความรู้หรือทักษะในการประกอบอาชีพ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนร่วมในการจัดหา งบประมาณเพื่อพัฒนาหลักสูตร และยกระดับการฝึกอาชีพ นำความรู้ในสถานศึกษามาประยุกต์ใช้

5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์มาตรฐานรายวิชา มีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีส่วนร่วมในการประเมินผลความสามารถในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี มีส่วนร่วมในการจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน

หลักการบริหารสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. หลักการจัดอาชีวศึกษา

การบริหารจัดการอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกฎหมายว่า ด้วยระเบียบ

บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาในปัจจุบันอาศัย อำนาจตามความในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ให้มีความสอดคล้องกับกฎกระทรวงรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 และการรวมสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร พ.ศ. 2556 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และภารกิจของสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 (2) วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 15 และมาตรา 17 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับสถานศึกษาสังกัดสถาบัน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2566 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้เพิ่มความ ในข้อ 5 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ดังนี้

"สถาบัน" หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

"ผู้อำนวยการสถาบัน" หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร

"ครู" หมายความว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรา 38 ก. (1) และ (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

"คณะวิชาและหรือภาควิชา" หมายความว่า คณะวิชาและหรือภาควิชา ตามการแบ่งส่วนการที่มีแผนกวิชา และงานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการอยู่

"แผนกวิชา" หมายความว่า แผนกตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 และให้หมายความรวมถึง แผนกวิชาชีพที่เปิดสอน และแผนกวิชาสามัญสัมพันธ์ด้วย

"งาน" หมายความว่า หน่วยปฏิบัติงานภายใต้ฝ่ายต่าง ๆ

"งานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ" หมายความว่า งานที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่งตั้งตามหลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาแต่ละหลักสูตร

ข้อ 4 ให้เพิ่มความในข้อ 7 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ดังนี้

"(9) ให้สถานศึกษาที่เป็นส่วนราชการสังกัดสถาบัน มอบหมายฝ่าย งานแผนกวิชา สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีด้วย"

ข้อ 5 ให้เพิ่มความในข้อ 12 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ในสถานศึกษาสังกัดสถาบัน ดังนี้

"(7) คณะวิชาหรือภาควิชา

(8) งานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ"

ข้อ 6 ให้ยกเลิกชื่อหมวด 2 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 และให้ใช้ชื่อต่อไปนี้แทน "หน้าที่ของงาน แผนก คณะวิชาหรือภาควิชา"

ข้อ 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 40/1 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552

"ข้อ 40/1 คณะวิชาหรือภาควิชา" มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(1) วางแผน ส่งเสริม กำกับ และติดตามการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชา และงานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษาและสถาบัน

(2) กลั่นกรองและให้ความเห็นชอบโครงการต่าง ๆ ของแผนกวิชาและงานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษาและสถาบัน

(3) จัดให้มีการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การปรับแผนการจัดการศึกษารายวิชาของหลักสูตร ตลอดจนการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

(4) ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

(5) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 40/2 แห่งระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552

"ข้อ 40/2 งานพัฒนาหลักสูตรสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำและพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ตามแบบที่กำหนด

(2) จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้อง

(3) ประสานและรวบรวมในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน) การฝึกอาชีพหรือการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในสถานประกอบการตามแบบที่กำหนด อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้ครบทุกรายวิชา

(4) ประสานและรวบรวมการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินงานประสบการณ์ภาคสนาม(การฝึกงาน) การฝึกอาชีพหรือการจัดการเรียนการสอนรายวิชาในสถานประกอบการ (ถ้ามี) ตามแบบที่กำหนด

(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หลังเสร็จสิ้นภาคการศึกษาที่เปิดสอน ให้ครบทุกรายวิชา

(6) จัดให้นักศึกษาได้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ทดสอบมาตรฐานดิจิทัล ทดสอบมาตรฐานภาษาอังกฤษก่อนจบการศึกษา และหรือการทดสอบมาตรฐานอื่น ๆ ที่กำหนด

(7) รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร การประกันคุณภาพระดับสถาบัน

(8) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และหรือวิชาชีพ

(9) จัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอน ทุกรายวิชา

(10) จัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตใหม่

(11) ส่งเสริม สนับสนุนให้คณาจารย์ จัดทำสื่อการเรียนการสอน เอกสารการเรียนการสอนและผลงานวิชาการ

(12) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย"

การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือ (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ระดับเทคนิค (ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ ปวส.) และระดับเทคโนโลยี(ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ หรือ ทล.บ.) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะยาว และการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาระยะสั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสอดคล้องกับ

ความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ โดยในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษานั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานอาชีพ ที่ได้กำหนดให้ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีทักษะ ความรู้และความสามารถที่เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีระบบบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว ที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างกว้างขวาง การจัดการอาชีวศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

ในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว หลักสูตรและการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ รวมทั้งมาตรฐานอาชีพตามระดับคุณวุฒิ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิมีคุณภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพของประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางานที่ศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สังคมมีความเชื่อมั่นต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีสถานศึกษาในสังกัด 421 แห่งทั่วประเทศเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยจัดการเรียนการสอน 9 ประเภทวิชา มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนมากกว่า 350 สาขาวิชา ทั้งนี้ด้านการบริหารจัดการมีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาประจำภาค 5 ภาค ทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาทางด้านวิชาการและอาชีวศึกษาจังหวัด 77 แห่ง และอาชีวศึกษาภาค 5 ภาคทำหน้าที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการกลุ่มสถานศึกษาในระดับจังหวัด

จำนวนสถานศึกษา

1. วิทยาลัยเทคนิค 114 แห่ง
2. วิทยาลัยการอาชีพ 142 แห่ง
3. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 3 แห่ง
4. วิทยาลัยพณิชยการ 5 แห่ง
5. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง
6. วิทยาลัยสารพัดช่าง 52 แห่ง

7. วิทยาลัยอาชีวศึกษา 39 แห่ง
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ 13 แห่ง
9. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 43 แห่ง
10. กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง
12. วิทยาลัยประมง 4 แห่ง
13. สถาบันการอาชีวศึกษา 23 แห่ง

สถาบันการอาชีวศึกษา 19 แห่งจัดตั้งขึ้นโดยรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษา 161 แห่ง

จาก 19 กลุ่ม จังหวัด

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 มี 10 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มี 10 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มี 11 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออก มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มี 10 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มี 4 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 4 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 มี 7 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 2 มี 9 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มี 8 สถานศึกษา
 สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 มี 6 สถานศึกษา
 และสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มี 13 สถานศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร 4 แห่ง จัดตั้งขึ้นโดยรวมสถานศึกษาเกษตรและ
 ประมงในแต่ละภูมิภาค 41 สถานศึกษาภาคเหนือ 9 สถานศึกษา ภาคกลาง 10 สถานศึกษา
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 10 สถานศึกษา และภาคใต้ 12 สถานศึกษา

2. ประเภทวิชาของอาชีวศึกษา

- 2.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
- 2.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
- 2.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม
- 2.4 ประเภทวิชาคหกรรม
- 2.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- 2.6 ประเภทวิชาประมง
- 2.7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 2.8 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 2.9 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ประเภทวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
5. ประเภทวิชาศิลปกรรม
6. ประเภทวิชาคหกรรม
7. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
8. ประเภทวิชาประมง

ระดับหลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นหลักสูตรเทียบเท่า ปริญญาตรีที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครู วิชาชีพ
4. หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการเป็นหลักสูตรที่รับ ผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อเนื่องและจบการศึกษา ภายใน 2 ปี

5. หลักสูตรพัฒนาอาชีพเฉพาะทางเป็นหลักสูตรจัดรองรับผู้มีพื้นฐานความรู้ทุกระดับการศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6 – 225 ชั่วโมง และหลักสูตร 108 อาชีพเปิดการสอนตามวาระโอกาสต่าง ๆ มีระยะเวลาในการเรียน 1 – 4 ชั่วโมง

3. การบริหารงานสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา

การบริหารงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่า ด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุง ระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่า ด้วยการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาในปัจจุบัน

ข้อ 7 สถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาฝึกอบรมและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าด้วยการอาชีวศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตามนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้สถานศึกษาดำเนินการดังกล่าวต่อไปนี้

1. จัดการให้มีความทันสมัยยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงานสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อการดำรงชีวิตตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการปฏิบัติงานจริงตามความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา

2. จัดการศึกษาโดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ทั้งในด้านการวิชาการการใช้บุคลากรและทรัพยากรร่วมกัน

3. จัดการศึกษาโดยการระดมทรัพยากรด้านการเงินทรัพย์สินและบุคลากร ทั้งรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชนองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น รวมทั้งความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา

4. จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพเป็นพลเมืองดีของสังคม มีความสามารถในการคิดเรียนรู้ วางแผนและพัฒนาตนเอง

5. เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนและท้องถิ่น

6. วิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

7. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ส่งเสริมการกีฬาพลานามัย และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

8. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเชิงธุรกิจ การรับงานการค้า และการรับจัดทำ รับประทานบริการ
รับจ้างผลิตเพื่อจำหน่ายที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ข้อ 8 ให้สถานศึกษา แบ่งการบริหารงานออกเป็นฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร
2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
3. ฝ่ายวิชาการ
4. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน

ข้อ 9 ฝ่ายบริหารทรัพยากร แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานบริหารงานทั่วไป
2. งานบุคลากร
3. งานการเงิน
4. งานการบัญชี
5. งานพัสดุ
6. งานอาคารสถานที่
7. งานทะเบียน
8. งานประชาสัมพันธ์

ข้อ 10 ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานวางแผนและงบประมาณ
2. งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ
3. งานความร่วมมือ
4. งานวิจัยพัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
5. งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
6. งานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ
7. งานฟาร์มและโรงงาน (เฉพาะสถานศึกษาที่เปิดทำการสอน)

ข้อ 11 ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็นแผนกและงาน ดังนี้

1. งานแผนกวิชา
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
3. งานวัดผลและประเมินผล
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด
5. งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี
6. งานสื่อการเรียนการสอน

ข้อ 12 ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

1. งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
2. งานครูที่ปรึกษา
3. งานปกครอง
4. งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน
5. งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา
6. งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

แนวทาง

ความหมายของแนวทาง คำว่า แนวทาง มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ได้ให้ความหมายแนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง เพื่อการลอกเลียนแบบเป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด หรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Weiss S. Davic & Legand (2011) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น เป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แบบอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาหรือที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง มีนักวิชาการได้นำเสนอคุณลักษณะของการพัฒนาแนวทางที่ดีไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้นำเสนอคุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง

2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มองการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในลักษณะเกื้อกูลกัน

3. การพัฒนาองค์กร เป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกัน ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไปหากต้องดำเนินการ ปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ

4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้ว่าการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สาม ซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง

5. การพัฒนาองค์กร การมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

ความหมายของความต้องการจำเป็น มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

Stufflebeam และคณะ (ปานจันทร์ โททอง, 2542 อ้างอิงจาก Stufflebeam and others, 1985) กล่าวว่าไว้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือ ก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อได้รับการตอบสนองโดยให้ความหมายความต้องการจำเป็นตามมุมมอง (View) 4 ด้าน ดังนี้

1. มุมมองด้านความแตกต่าง (Discrepancy View)
2. มุมมองด้านความเป็นประชาธิปไตย (Democratic View)
3. มุมมองด้านการวิเคราะห์ (Analytic View)
4. มุมมองด้านการวินิจฉัย (Diagnostic View)

Mckillip (ถนอมจิตต์ ชุททะกะพันธ์, 2546 อ้างอิงจาก Mckillip, 1995) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง การตัดสินคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบและพยายามในการแก้ปัญหา 4 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคุณค่าแตกต่างกันแต่ละบุคคล
2. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. ความต้องการจำเป็น อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ
4. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา

Witkin & Altschuld (1995) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่าง หรือ ช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

McCaslin & Tibeziinda (2014) ให้ความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น ว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา และการปฏิบัติในโครงการ การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการกำหนดช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นของผลลัพธ์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้นโดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน เป็นสภาพที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง แก้ไขตามการรับรู้และความต้องการของกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ความสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นกระบวนการที่สำคัญและมีประโยชน์ ดังนี้

1. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นเครื่องบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานป้องกันการสูญเสีย ทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์
2. ผลจากการประเมินความต้องการจำเป็น สามารถสะท้อนภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนำไปสู่การวางแผน กำหนดแนวทางพัฒนาองค์กร กำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และสนองความต้องการขององค์กร
3. การประเมินความต้องการจำเป็นช่วยกำหนดเป้าหมายขององค์กรจากความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ช่วยกระตุ้นให้เกิดผลกระทบต่อโครงการ ทำให้สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้น ๆ

บริบทสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารอาชีวศึกษาจังหวัด และอาชีวศึกษาภาค พ.ศ. 2559 หมวด 1 อาชีวศึกษา ข้อ 6 ให้วิทยาลัยแห่งเดียวหรือหลายแห่งในแต่ละจังหวัดรวมกันเป็นอาชีวศึกษาจังหวัด และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่องสถานที่ตั้งถาวรสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดและสำนักงานอาชีวศึกษาภาค ได้กำหนดให้มีที่ตั้งสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดและสำนักงานอาชีวศึกษาภาคตามที่ตั้งสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษากำหนด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ภายในวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ ตั้งอยู่เลขที่ 319 หมู่ 8 ถนนกสิกรรม ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ 33000

โครงสร้าง

1. กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ดำเนินการประสานงาน บริหารจัดการ และดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน
  2. กลุ่มขับเคลื่อนนโยบายอาชีวศึกษา มีหน้าที่ วิเคราะห์ เสนอแนะ บูรณาการ วางแผน งานนำไปสู่การขับเคลื่อน ส่งเสริม แนะนำการดำเนินงาน ประสานงานที่เกี่ยวข้องกับครูและบุคลากร อาชีวศึกษาในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน
  3. กลุ่มนิเทศการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ พัฒนางานด้านวิชาการ วิเคราะห์ วิจัย ค้นคว้า พัฒนาหลักสูตร สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงให้คำแนะนำ และส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
  4. กลุ่มสารสนเทศและการติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา มีหน้าที่ จัดทำแผนการ รับนักเรียน รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดทำข้อมูลด้านสารสนเทศ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ประสานงานและติดตามการปฏิบัติงาน การจัดทำรายงาน การประเมินผลทั้งสถานศึกษาภาครัฐ และภาคเอกชน
  5. กลุ่มส่งเสริมความร่วมมือและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่ ให้การจัดการ ศึกษา ร่วมกับสถานประกอบการ จัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครู ภัณฑ์ ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม กำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา และการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ
- หน้าที่และความรับผิดชอบ
1. ปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ
  2. จัดทำร่างหนังสือราชการ ประกาศ คำสั่ง ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร จัดลำดับความสำคัญของเอกสาร ร่วมมือประสานงานให้ความสะดวกแก่บุคลากรและหน่วยงานใน สถานศึกษาและหน่วยงานสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
  3. สรุปความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาและจัดส่งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา
  4. เก็บรวบรวมและจัดระบบเอกสาร หลักฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในสถานศึกษา และให้บริการแก่บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา และหน่วยงานสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

5. รวบรวมและเผยแพร่ข่าวสาร นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำชี้แจง ประกาศ
ให้บุคลากรหน่วยงานสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

6. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้น

7. ดูแลบำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

8. จัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัย นำมาใช้งานเพื่อบริการบุคลากร

9. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกได้ดังนี้

1. ภาครัฐ ได้แก่

1.1 วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

1.2 วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์

1.3 วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์

1.4 วิทยาลัยเทคนิคราชันยาลัย

1.5 วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ

1.6 วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ

1.7 วิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์

1.8 วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ

1.9 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

2. ภาคเอกชน ได้แก่

2.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสะเกษ

2.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลฉวีศรีสะเกษ

2.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสัมมาสิขาศรีสะเกษ

2.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสะเกษบริหารธุรกิจ

2.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลฉวีกันทรารมย์

2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสะเกษบริหารธุรกิจกันทรลักษ์

2.7 วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย – ขุขันธ์

2.8 วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การราชันยาลัย

2.9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลฉวีอุทุมพรพิสัย

2.10 วิทยาลัยเทคโนโลยีหลวงปู่สรวงวัดไพรพัฒนา

2.11 วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การปรางค์กู่

ตาราง 5 สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

สถานศึกษา	จำนวนกลุ่มประชากร (คน)		รวม
	ผู้บริหาร	ครู	
วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	5	176	181
วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์	5	75	80
วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์	5	46	51
วิทยาลัยเทคนิคราษีไศล	3	27	30
วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ	5	70	75
วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	5	35	40
วิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์	4	27	31
วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ	4	32	36
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	4	61	65
รวมทั้งสิ้น	40	549	589

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

คมกริช นุราช (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพการพึงประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำนวน 85 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 85 คน รองผู้บริหารงานวิชาการ 85 คน และครูผู้สอน 85 คน รวมทั้งสิ้น 255 คน โดยเลือกแบบ เจาะจง ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ ออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษา จากสถานศึกษาต้นแบบที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ โรงเรียนละ 2 คน รวม 6 คน โดยเลือกแบบ เจาะจง ตอนที่ 2 ยกร่างแนวทาง ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เลือกแบบเจาะจง ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและ

ความเป็นไปได้ของแนวทาง ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น PNI ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ใน ระดับน้อย และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการ นิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2. แนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 33 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ วิธีดำเนินการ การประเมินและเงื่อนไข ความสำเร็จ ผลการประเมินแนวทางมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ชนิสรา ชุมวงศ์ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผล แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 105 คน และหัวหน้างานวิชาการ 105 คน รวม 210 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาด โดยใช้ตารางเครจซี่และ มอร์แกน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา จากการศึกษาสถานศึกษา ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ 6 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้าน การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2. แนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ 32 แนวทาง โดยใช้แนวคิดจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี มาเป็นแนวทางในการ

ปฏิบัติโดยใช้หลักการ บริหารงานแบบ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน และผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

รัชตรา โทนหงษา (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล และพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าดัชนี PNI และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะ ที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และลำดับความต้องการ จำเป็น พบว่า งานสื่อการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมา คือ งานสาขาวิชา และงานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ ส่วนผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินงาน 4) แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็น 6 งาน ได้แก่ 4.1) งานสาขาวิชา 4.2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน 4.3) งานวัดผลและประเมินผล 4.4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 4.5) งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีและ 4.6) งานสื่อการเรียน การสอน และ 5) เจือจางความสำเร็จ โดยผลการประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก

นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนว จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม จำนวน 2 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบ ประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตร 2. การพัฒนาแนวทางมีผลการประเมินความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล

จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น จากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการ 156 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ คือ 0.37-0.71 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.94 สภาพที่พึงประสงค์คือ 0.21-0.75 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.92 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทาง จากผู้บริหารสถานศึกษาและครู หัวหน้าวิชาการ ในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี 6 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำคัญจำเป็นและความต้องการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล

ชัยยุทธ บุญเต็ม (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร 37 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู 228 คน รวม 266 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการมีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน กรรมการศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ตอนที่ 2 ร่างแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ตอนที่ 3 การตรวจสอบยืนยันการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เลือกแบบเจาะจง ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการ สนทนากลุ่ม แบบประเมินความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น PNI ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ค่าดัชนี PNI เท่ากับ 0.76 2. แนวการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบกลไกดำเนินการ 4) วิธีดำเนินการ มี 5 ลักษณะ 4.1) การมีส่วนร่วมในการคิดและการตัดสินใจ 4.2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 4.3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการ 4.4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล 4.5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และผลกระทบ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า แนวทางมีความเหมาะสมใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คณน สิริโชคเจริญ (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีความมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น 2) เพื่อพัฒนา

แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู 86 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนต้นแบบ 2 แห่ง รวม 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง 5 คน เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นเรียงลำดับ จากมากไปน้อย คือ การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การบริหารหลักสูตร, การนิเทศการจัดการเรียนรู้และ การทำงาน, การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้, และการบริหารการจัดการเรียนรู้ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรตามองค์ประกอบทั้ง 7 คือการบริหารหลักสูตร, การบริหารการจัดการเรียนรู้, การบริหารทรัพยากรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการทำงาน, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้โดยเริ่มจากการวางแผน (Plan: P) แล้วนำไปสู่การปฏิบัติ (Do: D) ด้วยการดำเนินงานทุกขั้นตอนตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ (Check: C) ผลการดำเนินงาน ซึ่งมีทั้งงานที่ประสบผลสำเร็จและงานที่ต้องปรับปรุง แก้ไข (Act: A) เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และ ประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดีที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

รัชนิกร ศรีประสาร (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น 2) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 45 คน และครูผู้สอน 290 คน รวม 335 คน ได้มาโดยวิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นชั้นภูมิ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเยี่ยม 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู 9 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ประเมินแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง สติติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวัดผลและประเมินผล และ 4) การพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้นวัตกรรม และ เทคโนโลยีทางการศึกษา และ 4. การวัดผลและประเมินผล ซึ่งทั้ง 4 ด้าน มีแนวทางการบริหารงาน วิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 40 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และมีความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

วารุณี ภาวงศ์ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและเพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 154 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.945 และ 0.962 ตามลำดับ ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สติติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย 1. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และความต้องการจำเป็นในการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศ การศึกษา การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้ 2. แนวการบริหารงานวิชาการ มุ่งประกอบ 6 ด้าน และมีแนวทาง 32 แนวทาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 แนวทาง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 แนวทาง การวัดผลและประเมินผล 4 แนวทาง การนิเทศการศึกษา 8 แนวทาง การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6 แนวทาง โดยการพัฒนาแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุดและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

นางนุช ชะมะเที (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นและเพื่อออกแบบ สร้างและประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุควิถี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 166 คน กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 6 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และกลุ่มผู้ประเมินแนวทาง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น PNI ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในยุควิถีใหม่โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในยุควิถีใหม่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุควิถีใหม่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาในยุควิถีใหม่ 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ 3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุควิถีใหม่ 4. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในยุควิถีใหม่ และแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุควิถีใหม่ โดยผ่านกระบวนการพัฒนาด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ดังที่กล่าวข้างต้น นำไปสู่การวางแผนการทำงาน โดยการประชุมผ่านช่องทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดระบบกระบวนการและแบ่งหน้าที่ดำเนินงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ช่องทางต่างๆ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลผ่านรูปแบบออนไลน์ และนำผลการประเมินที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้นและสามารถปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุควิถีใหม่ อันเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรน่า 2019 และได้รับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Joseph (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศ อังกฤษ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์หุคคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านของความโปร่งใสของผู้บริหารที่ไม่สามารถตรวจสอบได้จากภายนอก และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่มีความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานวิชาการ

Timm (2012) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนรัฐบาลแถบชนบท โดยมีคำถามการวิจัย คือ สิ่งใดเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำการศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียน รัฐบาลแถบชนบท 3 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการ ตัดสินใจสั่งการของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแถบชนบททั้ง 3 แห่ง คือ ทรัพยากรทางการเงิน การหลีกเลี่ยงความขัดแย้งอคติส่วนบุคคล การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาอาจารย์ใหญ่ และเพื่อนครู ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้อำนวยการฝ่ายข้อมูลของโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

George (2017) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่รัฐบาลท้องถิ่นอูโย โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ท้องถิ่นอูโย อยู่ 4 คำถามการวิจัย และ 4 สมมติฐาน เกี่ยวกับ 1) การจัดการเรียนการสอนด้วยวาจาส่งผลต่อผลประสิทธิภาพทางวิชาการของนักเรียนอย่างไร 2) การลงโทษส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักเรียนอย่างไร 3) วิธีการในการนิเทศการสอนส่งผลต่อประสิทธิภาพทางวิชาการของนักเรียนอย่างไร และ 4) การมอบอำนาจให้ผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิภาพทางวิชาการของนักเรียนอย่างไร ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน คัดเลือกจาก 5 โรงเรียนใน 4 กลุ่มพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมี 4 ระดับ และขนาด 25 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ หาค่าความเชื่อมั่น จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันได้ 0.94 และเปรียบเทียบข้อมูลจากค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐบาล

ท้องถิ่นพื้นที่อยู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแง่ของผลการเรียนอยู่บนพื้นฐานของการเรียนการสอนด้วยวาจา ลงโทษ นิเทศการสอน การมอบอำนาจให้ผู้เรียน และแนะนำครูควรจะมีทักษะในการบริหารจัดการในชั้นเรียนเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนในเชิงบวก

Daud (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่รัฐเกะดะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นในการสอน การสนับสนุนการนิเทศการสอน ทักษะคิดของครูต่อผู้บังคับบัญชา และการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการสอนและการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ การศึกษาประกอบด้วย 23 รายการ กลุ่มตัวอย่างคือครูจากโรงเรียนมัธยมที่เกี่ยวข้อง 120 โรงเรียน ในรัฐเกะดะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างปัจจัยความเชื่อมั่นในการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของนักเรียน แต่มีความสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างความเชื่อมั่นของผู้บริหารสนับสนุนครูในการนิเทศการสอนและทักษะคิดของครูที่มีต่อการ นิเทศสนับสนุนการสอน ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาศาสนาสามารถใช้เป็นข้อมูล อ้างอิงสำหรับครูเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการสอนและการนิเทศการศึกษาในชั้นเรียน

Force และ Unesco (2020) การศึกษาวิจัย เรื่อง BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL เมื่อประเทศชั้นนำทางการศึกษาเตรียมเปิดโรงเรียน สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มียอดผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตสูงที่สุดในโลกจากการระบาดของไวรัสโคโรนา ทำให้มีการปิดโรงเรียนในประเทศและหยุดการเรียนการสอนไว้ ขณะที่ในหลาย ๆ ประเทศที่สถานการณ์เริ่มดีขึ้น เริ่มทยอยเปิดโรงเรียนไป เมื่อช่วงปลายเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาองค์การยูเนสโกก็ได้ออกมาแนะนำแก่ โรงเรียนถึง 7 วิธี ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ เมื่อโรงเรียนกลับมาเปิดอีกครั้ง ดังนี้ 1. รับฟังเสียงของครู ในการกำหนดนโยบายและแผนการ เพราะการพูดคุยเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนเปิดโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ 2. สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียนความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของผู้เรียนและครูคือสิ่งสำคัญที่สุด 3. ให้ความสำคัญกับสภาพจิตใจ สังคมและอารมณ์ของครูและผู้เรียน 4. ช่วยให้ครูปรับตัวเข้ากับ New Normal เมื่อกลับมาสอนในชั้นเรียนตามปกติ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการสนับสนุน และได้รับทรัพยากรที่เพียงพอในการจัดการเรียนรู้นในห้องเรียน 5. จัดให้มีครูเพียงพอและให้ครูได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 6. ลงทุนกับภาคการศึกษา 7. คอยเช็คสถานการณ์และข้อเสนอแนะจากครู

Solesin (2020) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรณานุกรมโลกของการศึกษา 2030 ความท้าทายในภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลง การวิจัยการศึกษาและการทำนายล่วงหน้า พบว่า การศึกษาจะต้องคำนึงถึง

ธรรมชาติที่กำลังพัฒนาของพื้นที่โลกซึ่งมีธรรมาภิบาลด้านการศึกษาเกิดขึ้น ดังนั้น จำเป็นต้องมีกรอบทฤษฎีใหม่เพื่อให้เข้าใจถึงภูมิทัศน์การศึกษาระดับโลกแบบใหม่

Supriadi (2021) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลโรงเรียนที่ดี แนวทางสู่คุณภาพ การตัดสินใจของผู้บริหารในโรงเรียนอาชีวศึกษาในอินโดนีเซีย สรุปว่า ธรรมาภิบาล โรงเรียนที่ดี คือ สร้างขึ้นบนหลักการของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ ความเป็นอิสระ ความเป็นธรรม และการมีส่วนร่วม และได้รับการสนับสนุนโดยหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าธรรมาภิบาล โรงเรียนที่ดีมีผลในเชิงบวกส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจของอาจารย์ใหญ่

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ประสบผลสำเร็จนั้น มีเงื่อนไขหลายประการทั้งในเรื่องการบริหารการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคฝ่าย โดยสถานศึกษาแต่ละแห่งต้องสร้างความเข้าใจในลักษณะการมีส่วนร่วมก่อนว่ามีความสำคัญอย่างไร และในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นเรื่องที่ซับซ้อน หลากหลาย ทั้งแนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่างกัน มีทั้งปัจจัยหลากหลายปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยที่แตกต่างกัน แต่ต้องทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องนำไปใช้การการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ อันดับแรกของการบริหารโรงเรียน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งและสามารถเรียนรู้และอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสามารถสังเคราะห์กรอบแนวคิดทฤษฎีเพื่อใช้ในการวิจัย 2 ส่วน ส่วนแรก คือ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. งานแผนกวิชา 2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3. งานวัดผลและประเมินผล 4. งานวิทยบริการและห้องสมุด 5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6. งานสื่อการเรียนการสอน และส่วนที่สอง คือ ขอบข่ายกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 การมีส่วนร่วม คือ 1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา 2. การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4. การมีส่วนร่วมการดำเนินการ และ 5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

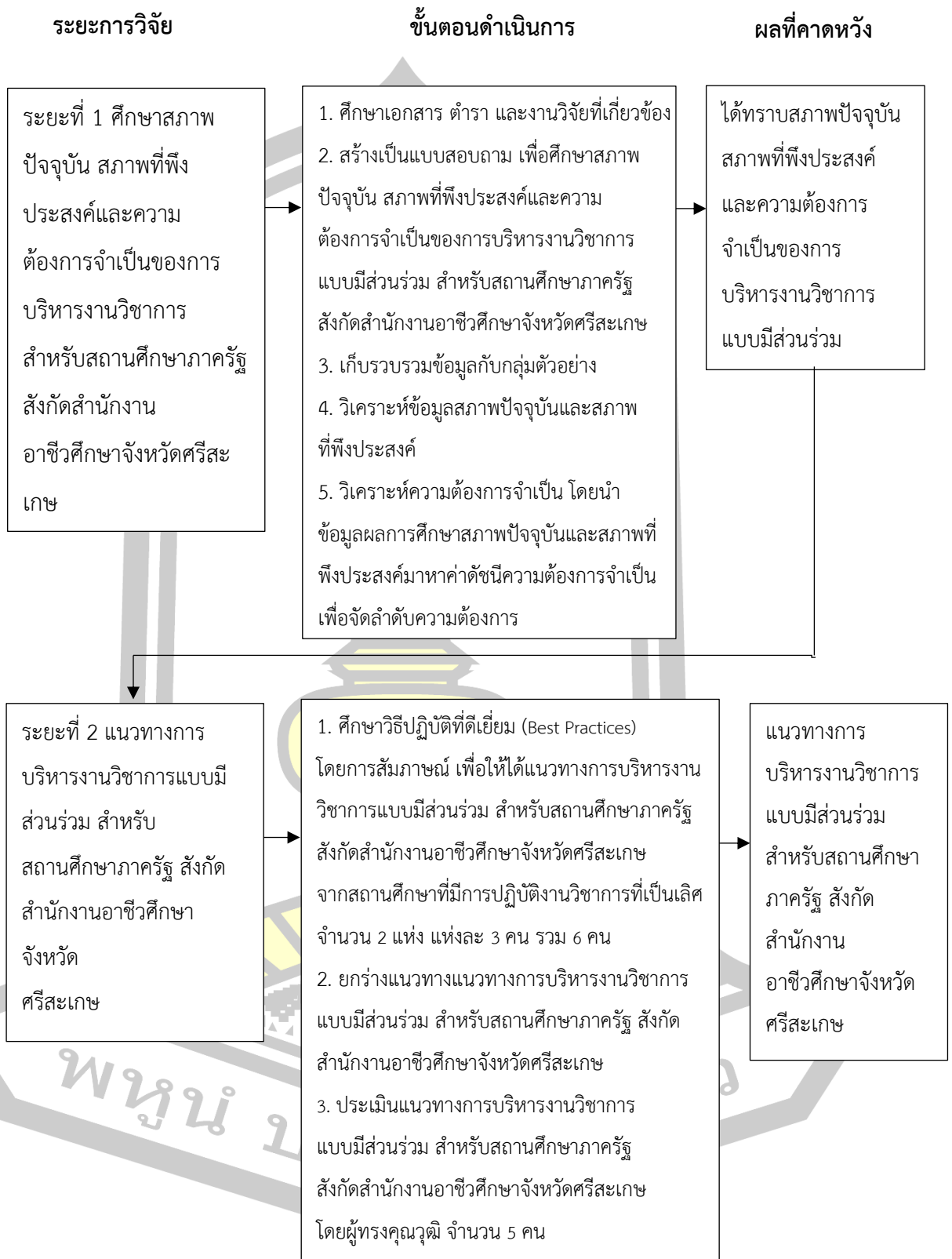
การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

เพื่อให้ได้รายละเอียดของการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำกรอบ เพื่อแสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่คาดหวัง ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนดำเนินการและผลที่คาดหวัง

**ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**

1. ขั้นตอนดำเนินการ เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการบริหารงานวิชาการ
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ
ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนวิธีการการบริหารงาน
วิชาการ

1.2 สร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความ
ต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา
จังหวัดศรีสะเกษ

1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1.5 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษา
สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index)
เพื่อจัดลำดับความต้องการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงาน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ของสถานศึกษาภาครัฐ ปีการศึกษา 2567 จากสถานศึกษาทั้งหมด 9 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 589 คน
(สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ, 2567)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงาน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ของสถานศึกษาภาครัฐ ปีการศึกษา 2567 จากสถานศึกษาทั้งหมด 9 แห่ง จำนวน 589 คน
การจำแนกผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัด
ศรีสะเกษ ของแต่ละสถาบัน จำนวน 230 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและเปรียบเทียบจำนวน
ประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนของการได้มาซึ่ง จำนวน
กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาภาครัฐ ปีการศึกษา 2567 โดยเปรียบเทียบจกตารางของ Krejcie and Morgan จากจำนวนทั้งหมด 589 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 230 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 คน และ ครู จำนวน 221 คน

2.2.2 ดำเนินการสุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐจังหวัดศรีสะเกษ โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน

ตาราง 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานศึกษา	ประชากรทั้งหมด (คน)	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		รวมทั้งสิ้น
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	
วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	181	5	176	1	59	60
วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์	80	5	75	1	32	33
วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์	51	5	46	1	20	22
วิทยาลัยเทคนิคราชันีไศล	30	3	27	1	12	13
วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ	75	5	70	1	30	31
วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	40	5	35	1	16	17
วิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์	31	4	27	1	12	13
วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ	36	4	32	1	14	14
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	65	4	61	1	26	27
รวมจำนวนทั้งหมด	589	40	549	9	221	230

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับสถานศึกษา สถานะ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและขอบข่ายงานวิชาการ

3.2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด)

3.2.3 ร่างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนให้ครอบคลุมเนื้อหาตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

3.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อความ (หาความเที่ยงตรง : Validity) และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ ลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC : Index of Consistency) รวมทั้งให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและพัฒนาการศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารและพัฒนาการศึกษา จำนวน 3 คน

2) เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูสายผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ดร.จิระภา ธรรมนำดี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วุฒิการศึกษาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ดร.ตันติกร ชูนาพร ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วุฒิการศึกษาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. ดร.สมชาย โพธิ์ศรี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 วุฒิการศึกษาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4. ดร.โกศล ภูศรี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย วุฒิการศึกษาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง ตำแหน่งครู โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ วุฒิการศึกษาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณา นำมาหาความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC : Index of Consistency) ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

3.2.7 นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามวิธี Item Total Correlation โดยหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ) พบว่า แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0.51-0.91 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.33-0.76 นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ) พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 บันทึกเสนอคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาของสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามพร้อมนัดวัน เวลาในการรับเครื่องมือในการวิจัยคืนด้วยตนเอง จำนวน 230 ฉบับ ให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.4 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

จากความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วทำการจัดกระทำและวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานศึกษา สถานะ นำข้อมูลแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.1.3 แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้

สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์   คะแนน

มากที่สุด

5

มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) รายด้าน และโดยรวม โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม สำเร็จรูป แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ ((บุญชม ศรีสะอาด)

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51 – 5.00 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม ในระดับมาก

2.51 – 3.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม ในระดับน้อยที่สุด

5.2.2 วิเคราะห์และสรุประดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมและเป็นรายด้าน

5.2.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระยะที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (สุวิมล ว่องวานิช)

$$\text{สูตร PNI}_{\text{modified}} = ((I-D))/D$$

เมื่อ I แทน ค่าเฉลี่ยด้านการบริหารงานวิชาการที่คาดหวัง

D แทน ค่าเฉลี่ยด้านการบริหารงานวิชาการที่เป็นจริง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของแบบสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง/กลุ่มเป้าหมายการวิจัยใช้สูตรดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด และแบบสอบถามโดยวิธีใช้สูตร α -Coefficient ของ Cronbach ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_j^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

S_j^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Means) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

6.3 วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการโดยการคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI แทนค่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I แทนค่า ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
 D แทนค่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 ศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) โดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นเลิศ โดยมีเกณฑ์ ในการคัดเลือกสถานศึกษา ดังนี้

1.1.1 มีผลงานทางวิชาการระดับชาติ ในการแข่งขันทักษะวิชาชีพและทักษะพื้นฐาน

1.1.2 มีผลงานทางวิชาการระดับภาค ในการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่

โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย

1.1.3.1 วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

1.1.3.2 วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์

1.2 ยกร่างแนวทางแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

1.2.1 นำผลการศึกษาที่ได้จากข้อ 1.1 มาใช้ในการออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1.2.2 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหน่วยงานที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จากระยะที่ 1 มาออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1.3 ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้เพื่อให้เกิดแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2 แห่ง แห่งละ 3 คน รวม 6 คน โดยสถานศึกษาแต่ละแห่ง ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) ประกอบด้วย

2.1.1.1 นายวุฒิพงษ์ สมใจ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค
ศรีสะเกษ

2.1.1.2 นายนครินทร์ คำผุย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยเทคนิค
กันทรารมย์

2.1.2 หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ประกอบด้วย

2.1.2.1 นายประดิษฐ์ สมจันทร์ ครู วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

2.1.2.2 นายธเนศ ป้องคำกาย ครู วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์

2.1.3 ครูผู้สอน ประกอบด้วย

2.1.2.1 นายเลิศ ก้านเหลือง ครู แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิค
ศรีสะเกษ

2.1.2.2 นายอาคม ไกรรักษ์ ครู แผนกวิชาช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิค
กันทรารมย์

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน โดยมี
คุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าทางด้านการบริหารการศึกษา
ด้านแผนกวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา หรือ

2.2.2 มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน หรือบริหารวิชาการในสถานศึกษา
สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ไม่น้อยกว่า 6 ปี หรือ

2.2.3 ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า นักวิชาการศึกษา ครู หัวหน้างาน รองผู้อำนวยการ
สถานศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย

1. นายทวีกานต์ ผดุงสันต์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

2. นายจรูญ โสภี ตำแหน่ง ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ชำนาญการ
พิเศษ

3. นายวุฒิพงษ์ สมใจ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

4. นายกมล โคตะมะ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

5. นางสาวเพชรรัตน์ โพธิ์ศรี ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะ ชำนาญการ
พิเศษ

พิเศษ

พิเศษ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจรายการ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการ พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามรายการเพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะเป็นมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษเป็นแบบคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาแสดงความคิดเห็น

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างแบบตรวจรายการเพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษมีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามรายการ

3.2.2 กำหนดเนื้อหาโครงสร้างแบบสอบถามรายการตรวจสอบยืนยัน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

3.2.3 นำแบบสอบถามรายการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำปรึกษา

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.5 จัดทำแบบสอบถามรายการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) จำนวน 2 สถานศึกษา เพื่อขอเข้ารับการศึกษาดูงาน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ ของแบบสอบถามรายการตรวจสอบยืนยัน และประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษที่ได้ กลับคืนมา

5.1.2 แบบตรวจสอบรายการองค์ประกอบการดำเนินงานในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์ การแปล ความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

คะแนน	ความหมาย
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

บ่อนข้อมูลคะแนนของแบบสอบถามรายการ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย การแปลความ

4.51 - 5.00 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุด

3.51 - 4.50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้มาก

2.51 - 3.50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ปานกลาง

1.51 - 2.50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อย

1.00 - 1.50 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้น้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ใช้สูตรดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.2.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Means) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทนค่า	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทนค่า	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทนค่า	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทนค่า	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
I	แทนค่า	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทนค่า	ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ
การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากขนาดกลุ่ม
ตัวอย่าง 230 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ ปรากฏดังตาราง 7
ตาราง 7 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษาผู้ตอบ
แบบสอบถาม

สถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร	ครู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	1	59	60	26.09
วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์	1	32	33	14.35
วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์	1	20	22	9.57
วิทยาลัยเทคนิคราชันไศล	1	12	13	5.65
วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ	1	30	31	13.48
วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ	1	16	17	7.39
วิทยาลัยการอาชีพพุนนัง	1	12	13	5.65
วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ	1	14	14	6.09
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ	1	26	27	11.74
รวมจำนวนทั้งหมด	9	221	230	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสังกัดวิทยาลัยเทคนิค
ศรีสะเกษ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 รองลงมาวิทยาลัยวิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์ จำนวน
33 คน คิดเป็นร้อยละ 14.35 วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.48

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.74 วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.57 วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.39 วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.09 วิทยาลัยเทคนิคราษีไศล จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 และวิทยาลัยการอาชีพขุนันธ์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมและรายด้าน ปรากฏดังตาราง 8 - 14

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม

การบริหารงาน วิชาการ แบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. งานแผนกวิชา	3.98	0.84	มาก	4.66	0.52	มากที่สุด	0.17	4
2. งานพัฒนา หลักสูตร	4.00	0.94	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด	0.18	3
3. งานวัดผลและ ประเมินผล	4.02	0.93	มาก	4.74	0.50	มากที่สุด	0.18	3
4. งานวิทยบริการ และห้องสมุด	3.83	0.69	มาก	4.50	0.62	มาก	0.17	4
5. งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	3.94	0.88	มาก	4.69	0.52	มากที่สุด	0.19	2
6. งานสื่อการเรียน การสอน	3.87	0.82	มาก	4.69	0.50	มากที่สุด	0.21	1
โดยรวม	4.00	0.82	มาก	4.67	0.53	มากที่สุด	0.17	

จากตาราง 8 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ งานสื่อการเรียนการสอน งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานแผนกวิชา และงานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา

งานแผนกวิชา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหาครบถ้วน ตามหลักสูตร	4.01	0.70	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.15	4
2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชา มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการจัดตารางเรียนตารางสอนของครูผู้สอน	4.00	0.77	มาก	4.88	0.34	มากที่สุด	0.22	1

ตาราง 9 (ต่อ)

งานแผนกวิชา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
3. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การตรวจสอบดูแล ห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการ	4.08	0.76	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.15	4
4. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่ง เรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสง สว่างเพียงพอ อากาศ ถ่ายเท ไม่แออัด	3.99	0.85	มาก	4.73	0.47	มากที่สุด	0.19	3
5. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์	3.98	0.47	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	0.19	3
6. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การควบคุมติดตามผลการ เรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ	4.00	0.78	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	0.19	3

ตาราง 9 (ต่อ)

งานแผนกวิชา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
7. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วย แก้ปัญหาการเรียนการ สอน	4.00	0.90	มาก	4.42	0.68	มาก	0.10	5
8. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การจัดการ ดูแลรักษาวัดดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มี คุณภาพและเพียงพอต่อ การจัดการเรียนการสอน	3.90	0.89	มาก	4.50	0.53	มาก	0.15	4
9. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การรายงานคุณภาพ การศึกษา ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่กำหนดในแผนพัฒนา คุณภาพ การศึกษา และ จัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา	3.85	0.99	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.20	2

ตาราง 9 (ต่อ)

งานแผนกวิชา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
10. ผู้บริหารและครูใน แผนกวิชา มีส่วนร่วมใน การส่งเสริมให้มีการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและ การปฏิบัติจริง	3.95	0.95	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด	0.15	4
โดยรวม	3.98	0.84	มาก	4.66	0.52	มากที่สุด	0.17	

จากตาราง 9 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา
ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.98$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของ
การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมี
ส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา
เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารและครูในแผนกวิชาที่มีส่วน
ร่วมในการกำกับติดตามการจัดตารางเรียนตารางสอนของครูผู้สอน รองลงมา คือ ผู้บริหารและครูใน
แผนกวิชาที่มีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดใน
แผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ผู้บริหาร และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567	4.05	0.97	มาก	4.68	0.55	มากที่สุด	0.16	4
2. ผู้บริหาร และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	3.87	0.91	มาก	4.59	0.58	มากที่สุด	0.18	3

ตาราง 10 (ต่อ)

งานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
3. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะ เน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ พร้อมต่อการเรียนรู้ในโลกที่ เปลี่ยนแปลงไป	3.98	0.93	มาก	4.72	0.52	มากที่สุด	0.19	2
4. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	0.92	มาก	4.86	0.46	มากที่สุด	0.23	1
5. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม และสรุปผล การดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุง และ พัฒนาหลักสูตรอย่าง มีประสิทธิภาพ	3.99	0.95	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.16	4

ตาราง 10 (ต่อ)

งานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
6. ผู้บริหาร และงาน พัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน มีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ และมีการจัดทำ ตารางเรียนตารางสอนมี ความเหมาะสม เพียงพอ ต่อจำนวนผู้เรียนเมื่อ จำแนกตามวิชาสาขา	4.08	0.93	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	0.18	3
7. ผู้บริหาร และงาน พัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน มีส่วนร่วมในฝ่าย วิชาการ จัดกิจกรรมที่ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุก ด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต มีการเตรียมตัวสู่ อาชีพ สามารถวางแผน เพื่อประกอบอาชีพตามที่ ตนเองมีความถนัดและสนใจ	4.09	0.94	มาก	4.67	0.50	มากที่สุด	0.14	5
8. ผู้บริหาร และงาน พัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน มีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงแผนการเรียนของ แผนกวิชา	4.00	0.95	มาก	4.72	0.54	มากที่สุด	0.18	3
โดยรวม	4.00	0.94	มาก	4.71	0.52	มากที่สุด	0.18	

จากตาราง 10 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหาร และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะ เน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่พร้อมต่อการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล

งานวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ การขาดเรียน การลา และการมาสาย ของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชา	3.93	0.91	มาก	4.78	0.51	มากที่สุด	0.22	1

ตาราง 11 (ต่อ)

งานวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
2. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล	4.01	0.93	มาก	4.90	0.43	มากที่สุด	0.22	1
3. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการดำเนินการวัดผล และประเมินผล ที่ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา แผนการจัดการ เรียนรู้ และการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.00	0.83	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด	0.14	5
4. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการดำเนินการวัดผล และประเมินผล การ จัดการเรียนรู้โดยเน้นการ ประเมินตามสภาพจริง ใน บริบทที่เป็นจริงที่ ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ พึงประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.07	0.88	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.16	4

ตาราง 11 (ต่อ)

งานวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
5. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการติดตามจำนวน ผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำ กว่าเกณฑ์ที่กำหนด	3.90	0.98	มาก	4.68	0.55	มากที่สุด	0.20	2
6. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการควบคุมติดตาม ระบบรายงานวัดผล และประเมินผล และมีการ นำผลจากการวัดผลและ ประเมินผล ไปปรับปรุง	3.94	0.99	มาก	4.72	0.54	มากที่สุด	0.20	2
7. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมและพัฒนา ครูให้มีความรู้ ทักษะ และประเมินผลอย่าง ถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.18	0.91	มาก	4.90	0.32	มากที่สุด	0.17	3

ตาราง 11 (ต่อ)

งานวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
8. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้	4.16	0.84	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.13	6
9. ผู้บริหารและงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วม ให้ครูแต่ละสาขาวิชา ร่วมกันวิเคราะห์แนว ทางการวิจัย เพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน	4.03	0.89	มาก	4.68	0.50	มากที่สุด	0.16	4
โดยรวม	4.02	0.93	มาก	4.74	0.50	มากที่สุด	0.18	

จากตาราง 11 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารและ งานวัดผลและประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการกำกับดูแล ตรวจสอบการขาดเรียน การลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล รองลงมา คือ ผู้บริหารและ งานวัดผลและประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

และมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุง ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด

งานวิทยบริการและ ห้องสมุด	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	3.83	0.60	มาก	4.57	0.54	มากที่สุด	0.19	2
2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย	3.44	0.71	ปานกลาง	4.36	0.58	มาก	0.27	1
3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ	3.73	0.59	มาก	4.40	0.64	มาก	0.14	4
4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว	3.87	0.66	มาก	4.40	0.73	มาก	0.14	4

ตาราง 12 (ต่อ)

งานวิทยบริการและ ห้องสมุด	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
5. ผู้บริหารและงานวิทย บริการและห้องสมุด มี ส่วนร่วมในการติดตาม สอบถามความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการ	4.01	0.74	มาก	4.60	0.58	มากที่สุด	0.15	3
6. ผู้บริหารและงานวิทย บริการและห้องสมุด มีส่วน ร่วมในการจัดหมวดหมู่ของ ข้อมูลชัดเจน เพื่อความ สะดวกในการค้นหาข้อมูล ของผู้ใช้บริการ	4.09	0.65	มาก	4.65	0.55	มากที่สุด	0.14	4
โดยรวม	3.83	0.69	มาก	4.50	0.62	มาก	0.17	

จากตาราง 12 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร และงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย รองลงมา คือ ผู้บริหาร และงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในการฝึกอาชีพ เพื่อผลิต ช่างฝีมือที่มีความชำนาญ เพียงพอทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ	3.98	0.95	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด	0.19	4
2. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใน สถานศึกษาเข้า รับการ ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในสถาน ประกอบการ	3.85	0.88	มาก	4.64	0.51	มากที่สุด	0.20	3
3. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ นิเทศติดตามการฝึกอาชีพ	4.00	0.91	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.18	5

ตาราง 13 (ต่อ)

งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
4. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ วางแผนประชุมสัมมนาครู ฝึก ครุניתศ ในการ ควบคุมดูแลการฝึกอาชีพ ของนักเรียน นักศึกษา	3.89	0.80	มาก	4.70	0.55	มากที่สุด	0.21	2
5. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมระเบียบวินัยและ รักษาวินัยในการฝึกอาชีพ	4.07	0.87	มาก	4.76	0.46	มากที่สุด	0.17	6
6. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์และ รวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ ผลงานของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกอาชีพ อย่างต่อเนื่อง	4.07	0.86	มาก	4.76	0.46	มากที่สุด	0.17	6

ตาราง 13 (ต่อ)

งานอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
7. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ พัฒนาเปลี่ยนแปลงแผน และคู่มือการฝึก อาชีพให้ มีความเหมาะสมและทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง	3.92	0.87	มาก	4.57	0.59	มากที่สุด	0.16	7
8. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ วางแผนการฝึกอาชีพเพื่อ ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน	3.75	0.84	มาก	4.58	0.58	มากที่สุด	0.22	1
9. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการ วางแผนเตรียมกำลังคน เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน	3.94	0.90	มาก	4.72	0.55	มากที่สุด	0.20	3
โดยรวม	3.94	0.88	มาก	4.69	0.52	มากที่สุด	0.19	

จากตาราง 13 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และลำดับความ

ต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงาน
 อาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการ
 จำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวาง
 แผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รองลงมา คือ ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษา
 ระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ ในการควบคุมดูแล
 การฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษาตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ
 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

งานสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการพัฒนาสื่อการ เรียนการสอน มี กระบวนการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษาอย่างมีระบบ ตั้งแต่ การสำรวจ วิเคราะห์ ปัญหา ส่งเสริม ผลิตหรือ จัดหา ใช้งาน และ ประเมินผล	3.89	0.82	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	0.24	2

ตาราง 14 (ต่อ)

งานสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
2. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการตรวจสอบ คุณภาพสื่อการเรียนการ สอน อย่างสม่ำเสมอ	3.94	0.79	มาก	4.68	0.48	มากที่สุด	0.19	5
3. ผู้บริหาร และงานสื่อการ เรียนการสอน มีส่วนร่วมใน การจัดหาสื่อการเรียนการ สอนให้เพียงพอและ เหมาะสมในการจัดการ เรียนการสอน	4.06	0.75	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.14	6
4. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการสอบถามระดับ ความพึงพอใจการใช้สื่อ การเรียนการสอน เพื่อ นำไปพัฒนาและจัดหาให้ เหมาะสม	3.83	0.84	มาก	4.64	0.57	มากที่สุด	0.21	4

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ตาราง 14 (ต่อ)

งานสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
5. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากร ใน สถานศึกษาในเรื่อง เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษา โดยการให้เข้าร่วม อบรมหรือเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	3.73	0.82	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด	0.26	1
6. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการติดตาม ประเมินผลการใช้งานและ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.83	0.84	มาก	4.63	0.51	มากที่สุด	0.21	4

ตาราง 14 (ต่อ)

งานสื่อการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
7. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก ในการใช้สื่ออย่างมี ประสิทธิภาพ	3.86	0.86	มาก	4.74	0.47	มากที่สุด	0.23	3
8. ผู้บริหาร และงานสื่อ การเรียนการสอน มีส่วน ร่วมในการส่งเสริม และ พัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอก สถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัด กระบวนการเรียนรู้	3.81	0.81	มาก	4.68	0.50	มากที่สุด	0.23	3
โดยรวม	3.87	0.82	มาก	4.69	0.50	มากที่สุด	0.21	

จากตาราง 14 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ
สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ส่วน
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการให้เข้าร่วมอบรมหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ รองลงมา คือ ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีระบบ ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา ส่งเสริม ผลิตหรือจัดหา ใช้งาน และประเมินผล ตามลำดับ

โดยสรุปความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสรุปแต่ละด้านได้ ดังนี้

1. ด้านงานแผนกวิชา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการติดตามเรียนตารางสอนของครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด มีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์ มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหาครบถ้วน ตามหลักสูตร มีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและการปฏิบัติจริง และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วย แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

2. ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะ เน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่พร้อมต่อการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดทำตารางเรียนตารางสอนมีความเหมาะสม เพียงพอต่อ

จำนวนผู้เรียนเมื่อจำแนกตามวิชาสาขา มีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชา มีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และสรุปผล การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในฝ่ายวิชาการ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัด และสนใจ

3. ด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และงานวัดผล และประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ การขาดเรียน การลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผล ไปปรับปรุง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในบริบทที่เป็นจริงที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมให้ครูแต่ละสาขาวิชา ร่วมกัน วิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผล และประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

4. ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและงานวิทยบริการ และห้องสมุด ควรมีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย มีส่วนร่วมในการจัดระบบ วิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ มีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว และมีส่วนร่วมในการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจน เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ

5. ด้านงานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี และครู ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ ในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเข้า รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในสถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึกอาชีพ เพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึก

อาชีพ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมระเบียบวินัยและรักษาวินัยในการฝึกอาชีพ มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และรวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนและคู่มือการฝึก อาชีพให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

6. ด้านงานสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และงานสื่อการเรียนการสอน ควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีระบบ ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา ส่งเสริม ผลิต หรือจัดหา ใช้งาน และประเมินผล มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจการใช้สื่อ การเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำ ให้เหมาะสม มีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการใช้งานและ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีอยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ และมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ และ เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) และเป็นที่ยอมรับ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ และวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้วิจัย ได้ลงภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา จำนวน แห่งละ 3 คน รวม 6 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน โดยนำผลการศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ซึ่งมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา ไปสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ซึ่งจำแนกเป็น 6 งาน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน โดยสรุปได้ แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. งานแผนกวิชา

“...มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและการลงมือปฏิบัติจริง...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผน กำกับ ติดตาม การจัดตารางเรียนตารางสอนของครูผู้สอนให้ครอบคลุม ทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับการใช้ห้องปฏิบัติการในการจัดการเรียนการสอนมีบรรยากาศที่น่าเรียน...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...จัดครูผู้สอนให้สอนตรงตามสาขาวิชา และความเชี่ยวชาญ ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติตามเนื้อหาของหลักสูตร...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ติดตามการดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...แผนกวิชามีการรายงานคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา เพื่อนำมาปรับปรุง และแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อร่วมกันหาแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านงานแผนกวิชา ดังนี้

1. แผนกวิชา มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและการลงมือปฏิบัติจริง
2. แผนกวิชา มีวางแผน กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ให้ครอบคลุม ทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับการใช้ห้องปฏิบัติการในการจัดการเรียนการสอนมีบรรยากาศที่น่าเรียน
3. แผนกวิชา จัดครูผู้สอนให้สอนตรงตามสาขาวิชา และความเชี่ยวชาญ ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติตามเนื้อหาของหลักสูตร
4. แผนกวิชา มีการติดตามการดูแลรักษาวस्तุ ครุภัณฑ์ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
5. แผนกวิชา มีการรายงานคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา เพื่อนำมาปรับปรุง และแสวงหาแนวทางในการ แก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน
6. แผนกวิชา มีการติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อร่วมกันหาแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

พหุ ประถม โท ชีวะ

ตาราง 15 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา
1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหาครบถ้วน ตามหลักสูตร 2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการจัดตารางเรียนตารางสอนของครูผู้สอน 3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนในแต่ละสัปดาห์	1. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนและการลงมือปฏิบัติจริง 2. วางแผน กำกับ ติดตาม การ จัดตารางเรียนตารางสอนของครูผู้สอน ให้ครอบคลุม ทุกสาขาวิชา สอดคล้องกับการใช้ห้องปฏิบัติการในการจัดการเรียนการสอนมีบรรยากาศที่น่าเรียน 3. จัดครูผู้สอนให้สอนตรงตามสาขาวิชา และความเชี่ยวชาญ ผู้เรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติตามเนื้อหาของหลักสูตร 4. ติดตามการดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร 2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับ ติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา 3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์ 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา
6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 8. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน 9. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา	5. แผนกวิชามีการรายงานคุณภาพการศึกษา โดยจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา เพื่อนำมาปรับปรุง และแสวงหาแนวทางในการ แก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน 6. ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อร่วมกันหาแนวทางที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานแผนกวิชา
10. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและการปฏิบัติจริง		

จากตาราง 15 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานแผนกวิชา พบว่า

1. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร
2. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา
3. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ
4. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์
5. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชา อยู่เสมอ
6. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน
7. แผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

“...สถานศึกษาได้มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้นของการจัดการศึกษา และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 ฉบับล่าสุด...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...นิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนนำผลการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...จัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ทำการสอนที่ตรงตามรายวิชา...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ดังนี้

1. สถานศึกษาได้มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้นของการจัดการศึกษา และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
2. สถานศึกษามีการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 ฉบับล่าสุด
3. สถานศึกษามีการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ครูผู้สอนนำผลการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
6. สถานศึกษาจัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ทำการสอนที่ตรงตามรายวิชา

ตาราง 16 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
1. ผู้บริหาร และงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567	1. สถานศึกษาได้มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้นของการจัดการศึกษา และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมด้านงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการ เรียนการสอน
2. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการ เรียนโดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความ ร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การพัฒนาาร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพ 3. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ที่ส่งเสริมทักษะ เน้นให้ผู้เรียน เป็นบุคคลที่พร้อมต่อการ เรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป 4. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการส่งเสริม และ พัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวับ การพัฒนาหลักสูตรอย่าง ถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	2. สถานศึกษามีการปรับปรุง แผนการเรียนของแผนกวิชาที่ สอดคล้องกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2567 ฉบับล่าสุด 3. มีการส่งเสริม และพัฒนาครู ให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรที่สอดคล้องกับ หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 4. นิเทศ กำกับติดตาม การ จัดการเรียนการสอนของ ครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ	2. ผู้บริหารและงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มี การเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถ วางแผนเพื่อประกอบอาชีพ ตามที่ตนเองมีความถนัดและ สนใจ 3. ผู้บริหารและงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการ เรียนโดยความร่วมมือจากคณะ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ม ีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา าร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารและงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการ สอนของครูผู้สอน เพื่อการ ปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตร อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมด้านงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการ เรียนการสอน
5. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และสรุปผล การ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อ การปรับปรุงและ พัฒนา หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 6. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ และมีการจัดทำ ตารางเรียนตารางสอนมีความ เหมาะสม เพียงพอต่อจำนวน ผู้เรียนเมื่อจำแนกตามวิชาสาขา 7. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในฝ่ายวิชาการจัด กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จัก ตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดี ต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัว สู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อ ประกอบอาชีพตามที่ตนเองมี ความถนัดและสนใจ	5. ครูผู้สอนนำผลการจัดการ เรียนการสอนที่ผ่านมา มาใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุง หลักสูตรและการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้น 6. จัดครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ และความ เชี่ยวชาญ ทำการสอนที่ตรง ตามรายวิชา	5. ผู้บริหารและงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร อย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมด้านงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการ เรียนการสอน
8. ผู้บริหาร และงานพัฒนา หลักสูตรการเรียนการสอน มี ส่วนร่วมในการปรับปรุง แผนการเรียนของแผนกวิชา		

จากตาราง 16 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ
2. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านงานวัดผลและประเมินผล

“...สถานศึกษาได้มีการจัดระบบการรายงานผลการ วัดผลและประเมินผล การศึกษา ในแต่ละภาคเรียน และ จัดระบบติดตามการรายงานผล ตามแผนกวิชา และรายวิชา...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการวางระบบการตรวจสอบ การติดตามการเข้าเรียน
ของผู้เรียนในแผนกวิชา...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีระบบวัดผลและประเมินผล อย่างเป็นระบบ...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 :
การสัมภาษณ์)

“...จัดระบบการบันทึกคะแนน การตัดสินผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 :
การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึง
ความแตกต่างระหว่างบุคคล และติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือ
การวัดผล และประเมินผล และการปรับปรุงเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่
เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านงานวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1. สถานศึกษาได้มีการจัดระบบการรายงานผลการ วัดผลและประเมินผลการศึกษา
ในแต่ละภาคเรียน และ จัดระบบติดตามการรายงานผล ตามแผนกวิชา และรายวิชา
2. สถานศึกษามีการวางระบบการตรวจสอบ การติดตามการเข้าเรียนของผู้เรียน
ในแผนกวิชา
3. สถานศึกษามีระบบวัดผลและประเมินผล อย่างเป็นระบบ
4. สถานศึกษาจัดระบบการบันทึกคะแนน การตัดสินผลการเรียนอย่างมี
ประสิทธิภาพ
5. ครูผู้สอนวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึง ความแตกต่าง
ระหว่างบุคคล และติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

6. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือการวัดผล และประเมินผล และการปรับปรุงเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง

ตาราง 17 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวัดผลและประเมินผล	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวัดผลและประเมินผล
1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ การขาดเรียน การลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา 2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1. สถานศึกษาได้มีการจัดระบบการรายงานผลการ วัดผลและประเมินผลการศึกษา ในแต่ละภาคเรียน และ จัดระบบติดตามการรายงานผล ตามแผนกวิชา และรายวิชา 2. สถานศึกษามีการวางระบบการตรวจสอบ การติดตามการเข้าเรียน ของผู้เรียนในแผนกวิชา 3. มีระบบวัดผลและประเมินผล อย่างเป็นระบบ 4. จัดระบบการบันทึกคะแนนการตัดสินผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ครูผู้สอนวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่ มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา 2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 17 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวัดผลและประเมินผล	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวัดผลและประเมินผล
4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในบริบทที่เป็นจริงที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผล การเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผล ไปปรับปรุง	6. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องมือ การวัดผล และประเมินผล และการปรับปรุงเครื่องมืออย่างต่อเนื่อง	5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผล การเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงานวัดผลและประเมินผล 7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

ตาราง 17 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมด้านงานวัดผลและ ประเมินผล	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม ด้านงานวัดผลและประเมินผล
7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 9. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมให้ครูแต่ละสาขาวิชา ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน		

จากตาราง 17 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา
2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลรอบด้าน เครื่องมือ
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

4. การมีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
6. การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงานวัดผลและประเมินผล
7. การมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

4. งานวิทยบริการและห้องสมุด

“...มีการวางแผนงานการจัดหา หนังสือ สิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา และการค้นคว้าของผู้เรียน พร้อมจัดทำระบบการบริการในห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...จัดศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุด ให้มีความง่ายต่อการ สืบค้นหนังสือ และสะดวกสบายต่อการเข้าไปใช้ งานของผู้เรียน...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...นำผลการสำรวจความพึงพอใจมาใช้พัฒนาระบบการ ให้บริการงาน วิทยบริการและห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ใช้ระบบการบริการ ออนไลน์ในการสั่งซื้อ หรือจอง หนังสือ ตำรา...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการค้นคว้า หนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...จัดระบบการเข้าถึงหนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ในการค้นคว้าให้กับผู้เรียน...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ดังนี้

1. สถานศึกษามีการวางแผนงานการจัดหา หนังสือ สิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา และการค้นคว้าของผู้เรียน พร้อมจัดทำระบบการบริการในห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาจัดศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุด ให้มีความง่ายต่อการ สืบค้นหนังสือ และ สะดวกสบายต่อการเข้าไปใช้ งานของผู้เรียน
3. สถานศึกษานำผลการสำรวจความพึงพอใจมาใช้พัฒนาระบบการ ให้บริการงาน วิทยบริการและ ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ
4. สถานศึกษาใช้ระบบการบริการ ออนไลน์ในการสั่งซื้อ หรือจอง หนังสือ ตำรา
5. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการค้นคว้า หนังสือ ตำรา
6. สถานศึกษาจัดระบบการเข้าถึงหนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ในการค้นคว้าให้กับผู้เรียน

ตาราง 18 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	1. มีการวางแผนงานการจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา และการค้นคว้าของผู้เรียน พร้อมจัดทำระบบการบริการในห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ	1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย 3. การมีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว 5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจนเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ	2. จัดศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุด ให้มีความง่ายต่อการสืบค้นหนังสือ และสะดวกสบายต่อการเข้าไปใช้งานของผู้เรียน 3. นำผลการสำรวจความพึงพอใจมาใช้พัฒนาระบบการให้บริการงานวิทยบริการและห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ 4. ใช้ระบบการบริการ ออนไลน์ ในการสั่งซื้อ หรือจอง หนังสือ ตำรา 5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการค้นคว้า หนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน 6. จัดระบบการเข้าถึงหนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ในการค้นคว้าให้กับผู้เรียน	2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย 3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว 5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ

ตาราง 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
		7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน

จากตาราง 18 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ
2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ มีความสะดวกสบาย
3. การมีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่าง รวดเร็ว
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ
7. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน

5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

“...มีการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ในการร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาวิชาชีพ...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีสถานประกอบการที่ได้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน เข้าร่วมการจัดการศึกษา
ในระบบ ทวิภาคีครบถ้วนทุกสาขาวิชา...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...วางแผนประชุมสัมมนาครูฝึกในสถานประกอบการ ครูนิเทศ ในการ
ควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 :
การสัมภาษณ์)

“...มีการติดตามคุณภาพของผู้เรียนจากการสอบถามความพึงพอใจของ
สถานประกอบการ ที่มีต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 :
การสัมภาษณ์)

“...มีการวางแผนงานการศึกษา ระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบ
ทวิภาคีที่มีคุณภาพ...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนจัดการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับ
สถานประกอบการ...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับ
สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ
(Best Practices) ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

1. สถานศึกษามีการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ในการร่วมเป็น
เครือข่ายในการพัฒนาวิชาชีพ
2. สถานศึกษามีสถานประกอบการที่ได้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน เข้าร่วมการจัด
การศึกษาในระบบ ทวิภาคีครบถ้วนทุกสาขาวิชา
3. สถานศึกษาวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึกในสถานประกอบการ ครูนิเทศ ในการ
ควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา
4. สถานศึกษามีการติดตามคุณภาพของผู้เรียนจากการสอบถามความพึงพอใจของ
สถานประกอบการ ที่มีต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

5. สถานศึกษามีการวางแผนงานการศึกษา ระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ

6. ครูผู้สอนจัดการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ตาราง 19 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึกอาชีพ เพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ 2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเข้า รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในสถานประกอบการ 3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพ	1. มีการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ในการร่วมเป็นเครือข่ายในการพัฒนาวิชาชีพ 2. มีสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติงาน เข้าร่วมการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีครบถ้วนทุกสาขาวิชา 3. วางแผนประชุมสัมมนาครูฝึกในสถานประกอบการ ครูนิเทศในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา 4. มีการติดตามคุณภาพของผู้เรียนจากการสอบถามความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน 2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และครบถ้วนทุกสาขาสะดวกสบาย 3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามจำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีในทุกปีการศึกษา

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ ในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพ ของนักเรียน นักศึกษา 5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการส่งเสริมระเบียบวินัย และรักษาวินัยในการฝึกอาชีพ 6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และรวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน นักศึกษา ในการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง 7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนและคู่มือการฝึก อาชีพให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง	5. มีการวางแผนงานการศึกษา ระบบทวิภาคี เพื่อรองรับ การศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ 6. ครูผู้สอนจัดการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ	4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการ ต่อ ผู้เรียน 5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี 6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงาน การศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ 7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล การจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ตาราง 19 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
8. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน 9. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน		

จากตาราง 19 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน
2. การมีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และ ครอบคลุมทุกสาขาสะดวกสบาย
3. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีในทุกปีการศึกษา
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี
6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงานการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ

7. การมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับ สถานประกอบการ

6. งานสื่อการเรียนการสอน

“...มีการพัฒนาและปรับปรุงสื่อ การเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดทำแผนงานการจัดหา สื่อการเรียนการสอนที่มี คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา...”

(รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“... มีการจัดระบบการติดตาม ตรวจสอบสภาพสื่อการเรียนการสอน...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีการสอบถามความพึงพอใจ ในการใช้สื่อการเรียนการสอน...”

(หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดระบบการให้บริการ สื่อการเรียนการสอน...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 1 วันที่ 18 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

“...มีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชา และรายวิชา...”

(ครู สถานศึกษาแห่งที่ 2 วันที่ 19 มีนาคม 2568 : การสัมภาษณ์)

สรุป ผลการศึกษาดูงานแนวปฏิบัติด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงสื่อ การเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงานการจัดการศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่มี คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา
3. สถานศึกษามีการจัดระบบการติดตาม ตรวจสอบสภาพสื่อการเรียนการสอน
4. สถานศึกษามีการสอบถามความพึงพอใจ ในการใช้สื่อการเรียนการสอน
5. สถานศึกษามีการจัดระบบการให้บริการ สื่อการเรียนการสอน
6. สถานศึกษามีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชา และรายวิชา

ตาราง 20 การสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานสื่อการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานสื่อการเรียนการสอน
1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีระบบ ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา ส่งเสริม ผลิต หรือจัดหา ใช้งาน และประเมินผล 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ	1. มีการพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัย เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 2. มีการจัดทำแผนงานการจัดการศึกษา สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา 3. มีการจัดระบบการติดตาม ตรวจสอบสภาพสื่อการเรียนการสอน 4. มีการสอบถามความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน	1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอน อย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 20 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานสื่อการเรียนการสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านงานสื่อการเรียนการสอน
3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน 4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจการใช้สื่อ การเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำให้เหมาะสม 5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการให้เข้าร่วมอบรมหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	5. มีการจัดระบบการให้บริการสื่อการเรียนการสอน 6. มีการจัดสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ทันสมัย และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในแผนกวิชา และรายวิชา	4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำให้เหมาะสม 5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน 6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา 7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

ตาราง 20 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการแบบมี ส่วนร่วมดำเนินงานสื่อการเรียน การสอน	การศึกษา Best Practices	แนวทางการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม ดำเนินงานสื่อการเรียนการสอน
6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการใช้งาน และ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ 7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ 8. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้		

จากตาราง 20 ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน อย่าง สม่าเสมอ
2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การมีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและ จัดทำให้เหมาะสม
5. การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน
6. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการใน การจัดการเรียนการสอนในแต่ ละแผนก และสาขาวิชา
7. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และผลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีเลิศ Best Practices ซึ่งมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา จัดทำร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

ตาราง 21 ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการ	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
1. งานแผนกวิชา	1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร 2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
1. งานแผนกวิชา	3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์ 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ 6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัดสุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ 2. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ 3. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
3. งานวัดผลและประเมินผล	1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา 2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงานวัดผลและประเมินผล 7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวិเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ 2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมี ความสะดวกสบาย 3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่าง รวดเร็ว

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ 7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน 2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และ ครอบคลุมทุกสาขาสะดวกสบาย 3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีใน ทุกปีการศึกษา 4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน 5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี 6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงานการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ 7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
6. งานสื่อการเรียนการสอน	1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อ การเรียนการสอน อย่าง สม่าเสมอ 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริหารสื่อการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำให้เหมาะสม 5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการ จัดการเรียนการสอน 6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการใน การจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา 7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

ตอน 2 ตรวจสอบยืนยันร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การตรวจสอบยืนยันร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษที่เหมาะสมในการที่จะนำไปพัฒนาผู้บริหารต่อไป ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้ยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

ด้านแผนกวิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า นักวิชาการศึกษา ครู หัวหน้างาน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย

1. นายทวิกานต์ ผดุงสันต์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นายจรูญ โสภี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. นายวุฒิพงษ์ สมใจ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
4. นายกมล โคตะมะ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. นางสาวเพชรรัตน์ โพธิ์ศรี ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
1. งานแผนกวิชา		
1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร	งานแผนกวิชา มีความเหมาะสม	1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร
2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา		ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร
3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ		ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์ 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ 6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัด คุรุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน		2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับ ติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา 3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์ 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
		6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน		
1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มและปรับค่า	1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประสิทธิภาพ

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
2. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ 3. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้องชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	2. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ 3. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
		4. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตรอย่างถูกต้อง
3. งานวัดผลและประเมินผล		
1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบจำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา	งานวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสม	1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบจำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล 7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้		2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
		6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล 7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผลมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด		
1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	งานวิทยบริการและห้องสมุดมีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มและปรับค่า	1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ มีความสะดวกสบาย 3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว 5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ 7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน		2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ เพื่อการบริการที่มีความสะดวกสบาย 3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ ผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว 5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
		6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ 7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี		
1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน 2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และครบถ้วนทุกสาขาสะดวกสบาย	งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความเหมาะสม	1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการให้เพียงพอต่อผู้เรียน

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีใน ทุกปี การศึกษา 4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามระดับ ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน 5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผล ผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี 6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงาน การศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อรองรับ การศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ 7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและ ประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิ ภาคีร่วมกับสถานประกอบการ		2. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคี และครู มีส่วน ร่วมในการจำแนก ประเภทของกิจการได้ ตรงกับสาขาวิชา และ ครอบคลุมทุกสาขา สะดวกสบาย 3. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคี และครู มีส่วน ร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม จำนวนผู้เรียน ระบบทวิภาคีใน ทุกปี การศึกษา 4. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิ ภาคี และครู มีส่วน ร่วมในการติดตาม ระดับความพึงพอใจ ของสถานประกอบการ ต่อ ผู้เรียน

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
		5. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตาม วัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการ จัดการเรียน การสอน ระบบทวิภาคี 6. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนา แผนงานการศึกษา ระบบทวิภาคี เพื่อ รองรับการศึกษาใน ระบบทวิภาคี ที่มี คุณภาพ 7. ผู้บริหาร งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและ ประเมินผลการจัด การศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถาน ประกอบการ

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
6. งานสื่อการเรียนการสอน		
1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียนการสอน อย่าง สม่าเสมอ 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและ จัดทำให้เหมาะสม 5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียน การสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน 6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการใน การจัดการเรียนการสอนในแต่ ละแผนก และสาขาวิชา	งานสื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มละปรับค่า	1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและ จัดทำให้เหมาะสม

ตาราง 22 (ต่อ)

ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ	การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้		5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน 6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา 7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

นำร่างแนวทางมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้ แนวทาง
การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ ปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
1. งานแผนกวิชา	1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชา ในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตาม หลักสูตร 2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา 3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ 4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ ละสัปดาห์ 5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการ เรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ 6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน 7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัด ศรัณท์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการ จัดการเรียนการสอน
2. งานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน	1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการ วางแผน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ

ตาราง 23 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
	2. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ 3. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตรอย่างถูกต้อง
3. งานวัดผลและประเมินผล	1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และ การมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา 2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมเครื่องมือ 3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูล การวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการใช้ระบบ บันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ 5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงานวัดผลและประเมินผล 7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตาราง 23 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
	8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ 2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ เพื่อการบริการที่มีความสะดวกสบาย 3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติผู้ใช้บริการ 4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่าง รวดเร็ว 5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง 6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ 7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู การมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน 2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และ ครบถ้วนทุกสาขาสะดวกสบาย 3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีใน ทุกปีการศึกษา 4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน

ตาราง 23 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
	5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี 6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงานการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ 7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ
6. งานสื่อการเรียนการสอน	1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำให้เหมาะสม 5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการ จัดการเรียนการสอน 6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการใน การจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา 7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางมาปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. งานแผนกวิชา						
1. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหาครบถ้วนตามหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละ สัปดาห์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ	4.40	0.55	มาก	4.20	0.84	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
7. ผู้บริหารและครูในแผนกวิชามีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
2. งานพัฒนาหลักสูตร						
1. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบกำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ให้ ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
3. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียน โดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
5. ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และ พัฒนาครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตรอย่างถูกต้อง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. งานวัดผลและประเมินผล						
1. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวน การขาดเรียน ลา และ การมาสายของผู้เรียน ในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการ วัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
3. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและ ประเมินผลอย่างเป็นระบบ	4.20	0.45	มาก	4.00	0.71	มาก
4. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
5. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผล การเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงาน วัดผลและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
7. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
8. ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด						
1. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ เพื่อการบริการที่มีความสะดวกสบาย	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติผู้ใช้บริการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
4. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่าง รวดเร็ว	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

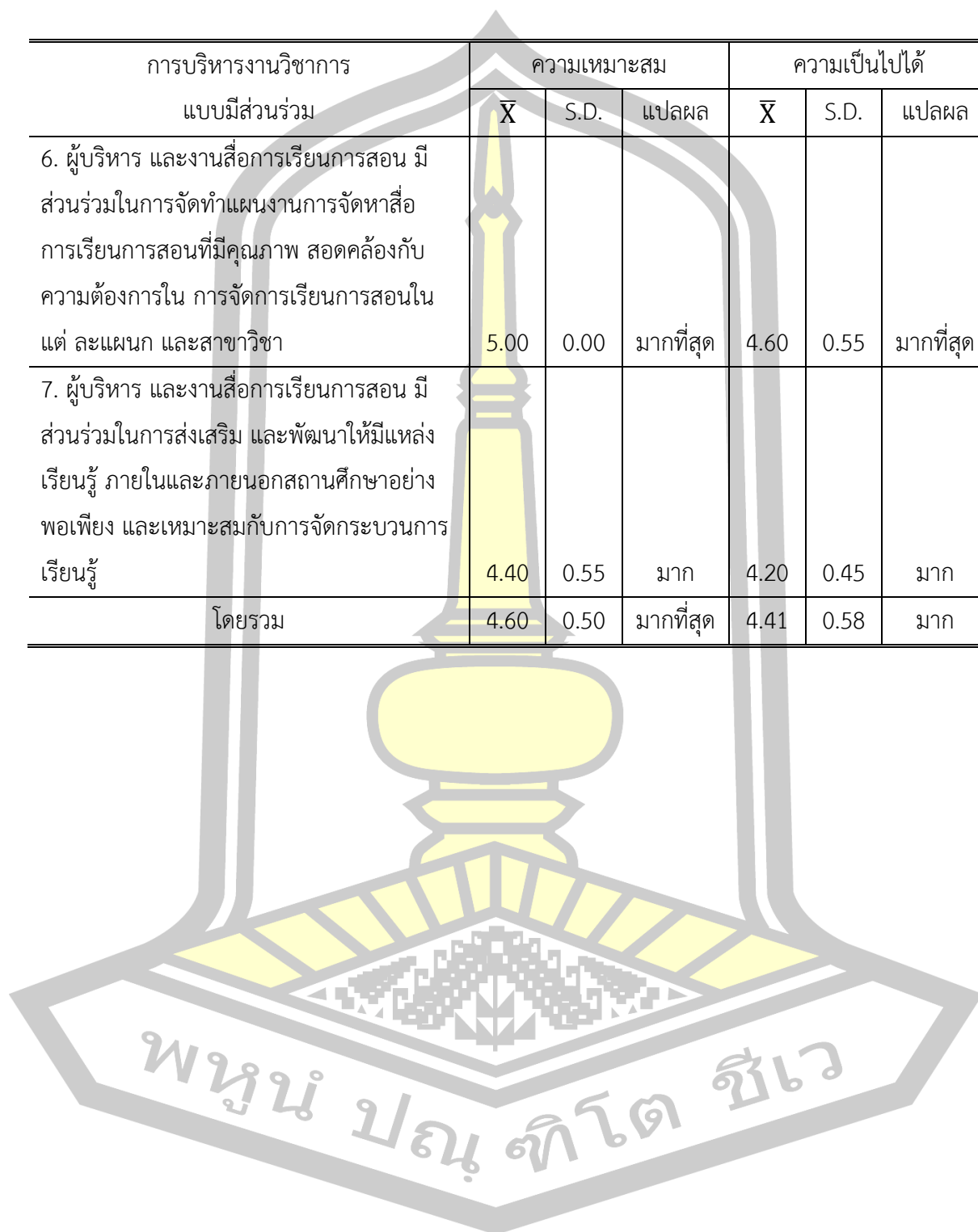
การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
7. ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี						
1. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และ ครอบคลุมทุกสาขาสะดวกสบาย	4.60	0.89	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
3. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีใน ทุกปีการศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จการศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงานการศึกษาในระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
7. ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6. งานสื่อการเรียนการสอน						
1. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.71	มาก
2. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียน การสอน เพื่อนำไปพัฒนาและ จัดทำให้เหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการ จัดการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการใน การจัดการเรียนการสอนในแต่ ละแผนก และสาขาวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
7. ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
โดยรวม	4.60	0.50	มากที่สุด	4.41	0.58	มาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยขอนำเสนอสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

สรุปผล

จากการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ดังนี้

ระยะที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

คือ 1) งานสื่อการเรียนการสอน 2) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานแผนกวิชา และ 6) งานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเป็นข้อสังเกตในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 41 แนวทาง โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ระบบการบริการสื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและ จัดทำให้เหมาะสม มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอและเหมาะสมในการ จัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดหาสื่อ การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละแผนก และสาขาวิชา และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษา อย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ ผู้บริหาร งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และครู ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำความร่วมมือ (MOU) กับสถานประกอบการ ให้เพียงพอต่อผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจำแนกประเภทของกิจการได้ตรงกับสาขาวิชา และ ครอบคลุมทุกสาขาสะดวกสบาย มีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม จำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคีใน ทุกปีการศึกษา มีส่วนร่วมในการติดตามระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อ ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการติดตามวัดผลผู้สำเร็จ การศึกษาจากการจัดการเรียน การสอนระบบทวิภาคี มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนงานการศึกษา ระบบทวิภาคี เพื่อรองรับการศึกษาในระบบทวิภาคี ที่มีคุณภาพ และมีส่วนร่วมในการวัดและ ประเมินผลการจัดการศึกษาใน ระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

3. ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้บริหารและงานพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนครูมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ตามกรอบ กำหนดเวลา จุดเน้น ของการจัดการศึกษา และ นโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนร่วมในการ

จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ด้านหลักสูตรอย่างถูกต้อง

4. ด้านงานงานวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหารและงานวัดผลและประเมินผล ควรมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และ การมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ มีส่วนร่วมในการจัดการข้อมูลการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมในการใช้ระบบบันทึกคะแนนและ ตัดเกรดอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียน ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบ รายงานวัดผล และประเมินผล มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้

5. ด้านงานแผนกวิชา ได้แก่ ผู้บริหารและครูในแผนกวิชา ควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละ วิชาในภาคเรียนเป็นไปอย่าง เหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหา ครบถ้วนตามหลักสูตร มีส่วนร่วมในการวางแผน กำกับติดตาม จัดตารางสอนของครูผู้สอนใน แต่ละรายวิชา มีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตาม ผู้เรียนที่ขาดเรียน ลา และมา สาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละ สัปดาห์ มีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผล การเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหา แนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

6. ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ได้แก่ ผู้บริหารและงานวิทยบริการและห้องสมุด ควรมีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบยืม – ส่ง อัตโนมัติ เพื่อการบริการที่มีความสะดวกสบาย มีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติผู้ใช้บริการ มีส่วนร่วมในการวางแผนในการให้บริการสั่งซื้อ/จองอย่าง รวดเร็ว มีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของ ข้อมูล ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการ ค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ และมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหนังสือ ตำราให้กับผู้เรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ 1) งานสื่อการเรียนการสอน 2) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานแผนกวิชา และ 6) งานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ ส่วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้ อธิบายได้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานของสถานศึกษาอาศัยระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุง ระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและภารกิจของสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งได้ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษา จะต้องดำเนินงานวิชาการตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับการวิจัยของกุลิสรา สุวรรณ (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน .งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด และงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

2) ด้านการวัดผลและประเมินผล ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 4) ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 5) ด้านงานสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของรัชตรา โทหงษา (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การบริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ งานสื่อการเรียนการสอน งานสาขาวิชา งานวิทยบริการและห้องสมุด งานวัดผลและประเมินผล งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามลำดับ และการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 6 งาน ได้แก่ 1) งานสื่อการเรียนการสอน 2) งานสาขาวิชา 3) งานวิทยบริการและห้องสมุด 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และ 6) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร ศรีประสาร (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนาสื่อแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 41 แนวทาง โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ทั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวทาง คือ แบบอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ได้ศึกษา หรือที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ หน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยการศึกษาการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากสภาพปัจจุบัน สภาพอัน

พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นภายในบริบทของพื้นที่ ซึ่งแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบไปด้วยการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) งานวิทยบริการและห้องสมุด 2) งานสื่อการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานพัฒนาหลักสูตร และ 6) งานแผนกวิชา ตามลำดับ สอดคล้องกับการวิจัยของ นิภาพร พินิจมนตรี (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเท่ากัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ส่วนความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี ภาวงศ์ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ ในระดับมากที่สุด และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนมพรพร แซ่ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 30 แนวทาง ตามองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลผนวกเข้ากับการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนิเทศการศึกษา 5 แนวทาง ด้านการพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5 แนวทาง

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 แนวทาง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 แนวทาง ด้านการวัดผลประเมินผล 5 แนวทาง ซึ่งผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองบัวลำภู มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุดทุกแนวทางและการบริหารงานวิชาการทุกด้านและทุกขั้นตอนควรยึดหลักธรรมาภิบาลประยุกต์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาในปัจจุบันได้เห็นสำคัญในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานในปัจจุบันยังคงเป็นเพียงการปฏิบัติงานตามกรอบการปฏิบัติงานตามปกติ ดังนั้น เพื่อยกระดับงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ โดยการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผลจากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษายังมีความต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนัก และให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 6 ด้าน มีการกำหนดและวางแผนนโยบายตลอดจนดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

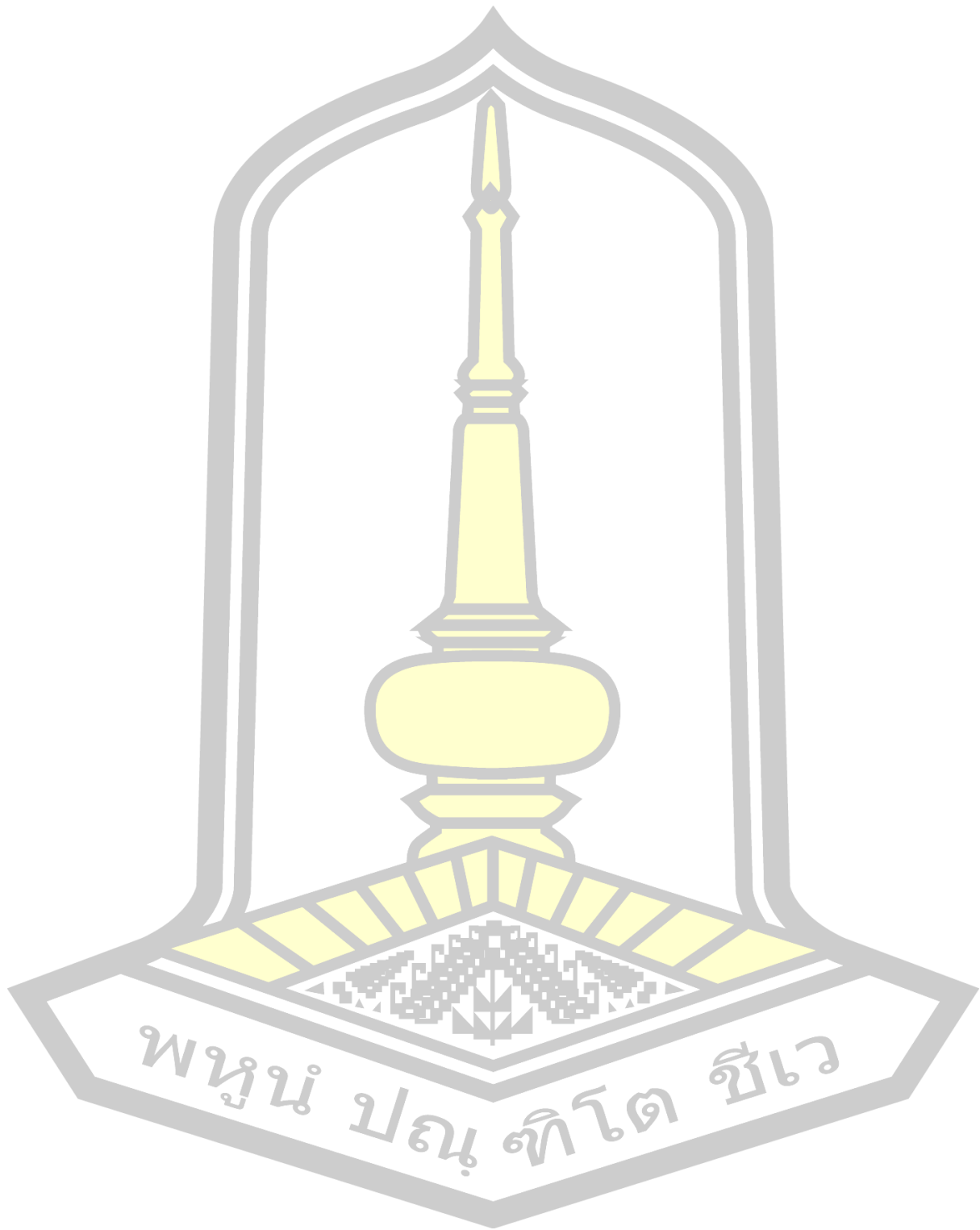
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และเน้นการบริหารแบบบูรณาการ

2.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่อประเสริฐ. (2545). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : พัฒนา คุณภาพวิชาการ (พว.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). **การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้**. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณน สิริโชคเจริญ. (2565). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คมกริช นุราช. (2563). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญ ภัคดีวานิช. (2546). **วุฒิสภาพกับการกลั่นกรองกฎหมาย**. กรุงเทพฯ : เดือนตุลาคม.
- จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิสรา ชุมวงศ์. (2563). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยุทธ บุญเต็ม. (2564). **แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอพิบูลมังสาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อส่งเสริมกรุงเทพ, 2545.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทรงสิทธิ์ ยืนชีวิต. (2544). **การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทศพร ผลทวีกุล. (2551). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.
- นิพนธ์ กิनावงศ์. (2544). **หลักการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารการศึกษาและพัฒนาศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นงนุช ชะมะที. (2566). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพพงษ์ บุญจิตราดูล. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: อนงค์การพิมพ์, 2527.
- นภาพร จำเมืองฮาม. (2563). **การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา**. **วารสารมหาจุฬานาครธรรม์**, 7(7), 345-359.
- นิพนธ์ กิनावงศ์. **หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2533.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2544). **การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสาน
การพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2542). **การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา**.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสาน
การพิมพ์.

ประเวศ วะสี. (2544). **ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**.
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

พะยอม วงศ์สารศรี. (2544). **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: พรานนก
การพิมพ์.

พงศธร พรหมเทศ. (2550). **บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
เอกชน ในอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

พิชนาด เพชรนาชม. (2554). **ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
การ บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พูลศักดิ์ หล้ารัตน์. (2549). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านขัวแคน
อำเภอศรีเมืองใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรพนทิพย์ เพชรมาศ. (2551). **การบริหารสังคม ศาสตร์แห่งศตวรรษ
เพื่อสังคมไทยและสังคมโลก**. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและไพบูลย์ ไตวณะบุตร. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรปกครอง
ส่วน ท้องถิ่นและราชการ**. กรุงเทพฯ : บัคพอยท์.

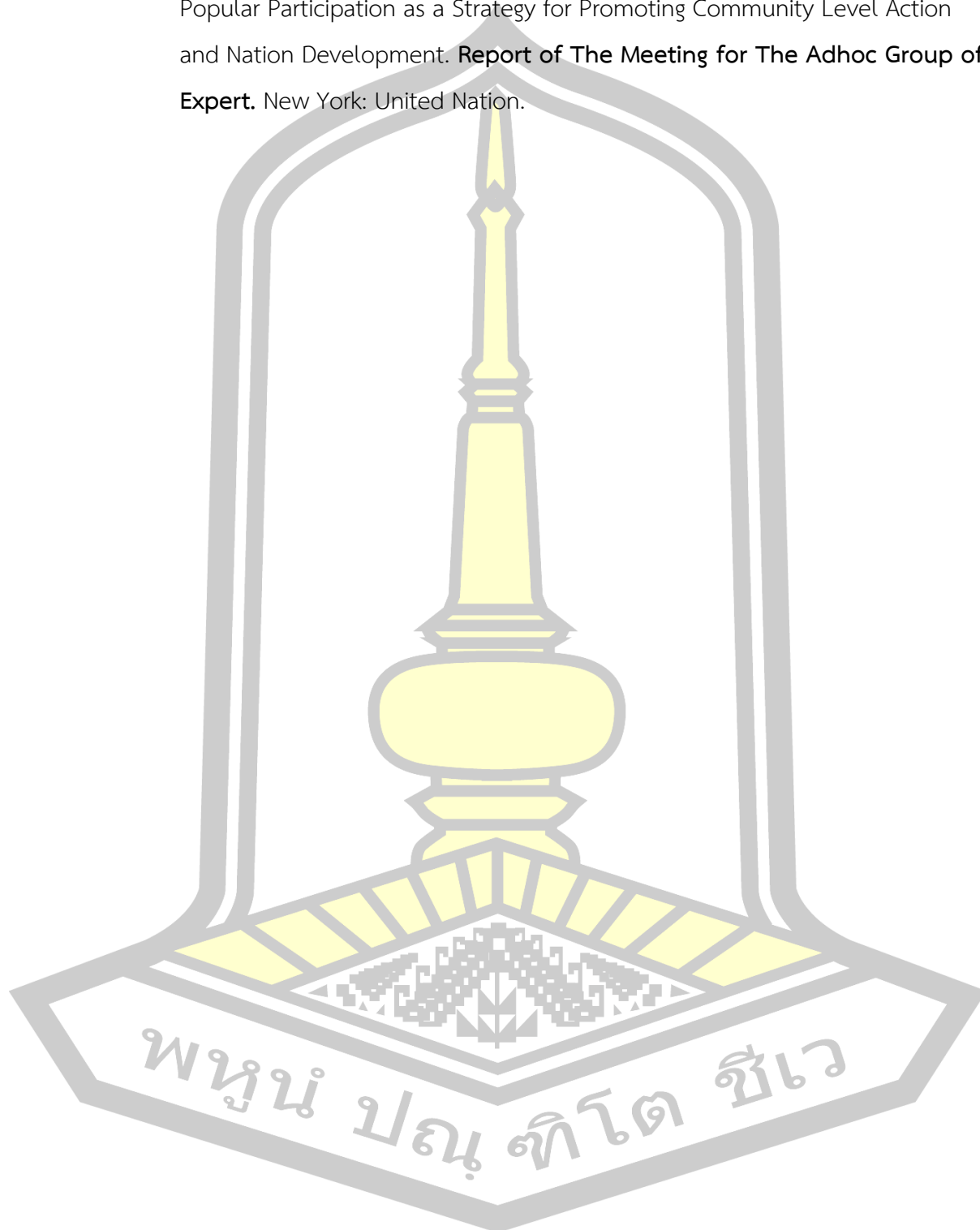
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- รัชตรา โทนหงษา. (2563). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัชนิกร ศรีประสาร. (2565). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคการศึกษา 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). **พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา : ภาควิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุ่งนภา แซ่ส้อ. (2552). **การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันชัย โกลละสุต. (2549). **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.
- วัฒนา มีพร้อม. (2554). **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านตลาด พัฒนาอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วารุณี ภาวงศ์. (2566). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจิตร (ธีระกุล) วรุตบางกูร และสุพิชญาธีระกุล. (2523). **การบริหารโรงเรียนและการนิเทศ**. กรุงเทพมหานคร : ชนิษฐาการพิมพ์.
- วิโรจน์สารรัตน์. (2546). **การบริหารการศึกษา : หลักการ ทฤษฎี หน้าที่ ประเด็นและบทวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

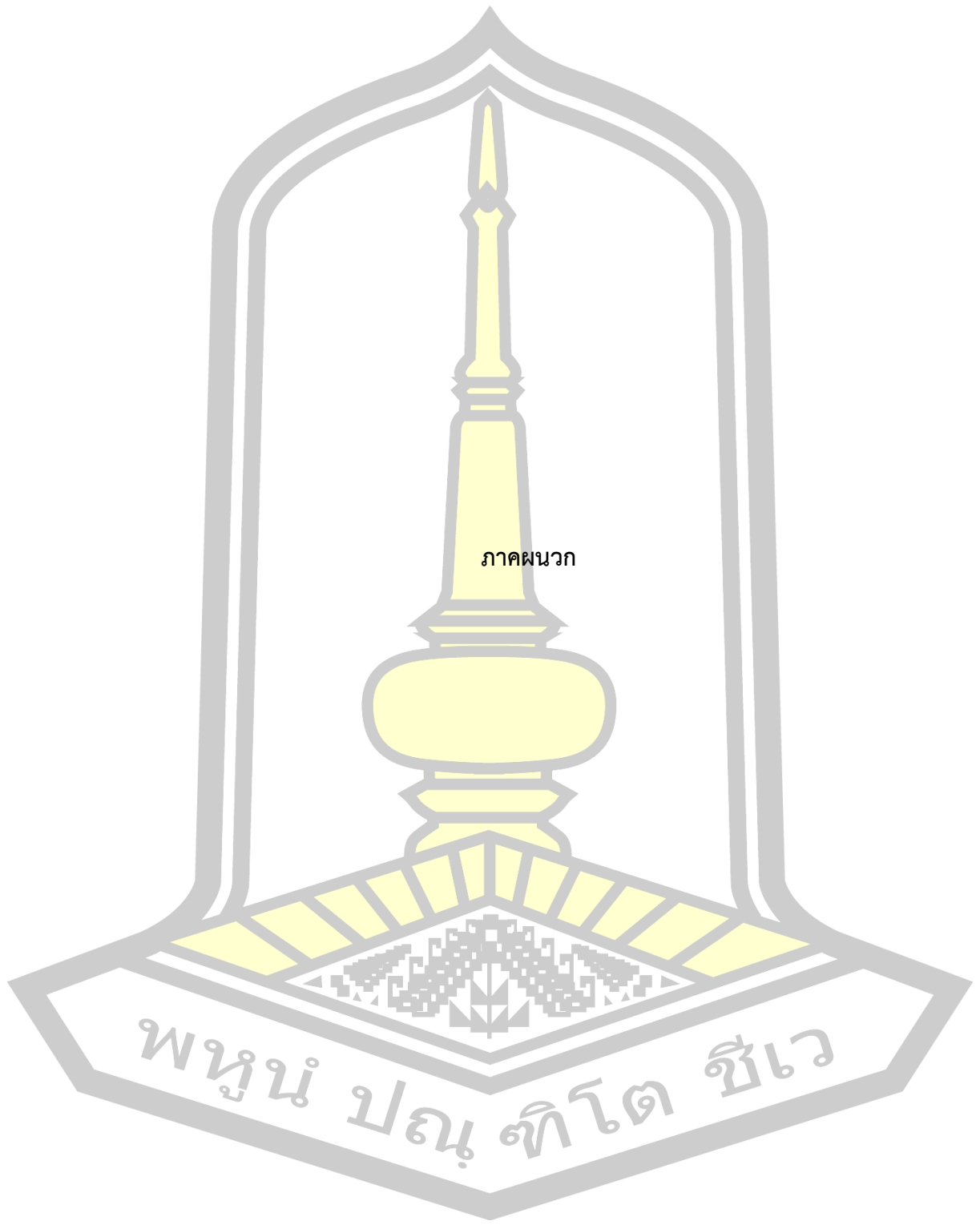
- สุมา สามเพชรเจริญ. (2550). **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมบุรณ์ พรรณนาภพ. (2521). **หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ.
- สมภพ อาจชนะศึก. (2542). **รายงานการวิจัยการยอมรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ระบบราชการของบุคลากรภาครัฐ :กรณีศึกษาในกรมการบริหารโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). **มาตรฐานการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร : บุญศิริการพิมพ์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2543). ผู้บริหารกับการสร้างคุณภาพโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ. **วารสารวิชาการ**. 3(10) : 6- 12.
- อคิน รพีพัฒน์. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษา นโยบาย สาธารณสุข
- อรุณวรรณ ชาญสัมพันธ์. (2556). **สภาพปัญหาสภาพการปฏิบัติและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- Barnard, Chester L. (1962). **Organization and Management**. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Campbell, R. E. (1972). **Information to Education Administration**. Boston: Allyn and Boston Inc.
- Cohen , J.M. and N.T. Uphoff. (1981). **Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Ithaca, NY: Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.

- Cohen, J.M. and N.T. Uphoff. (1980). **Effective Behavior in Organizations**. New York :Richard D. Irwin.
- Daud, Y. (2008). Teaching and Learning Supervision, Teachers' Attitude towards Classroom Supervision and Students' Participation. **International Journal of Instruction**, 11(4), 513-526.
- Erwin, W. (1976). **Participation Management : Concept Theory and Implementation**. Atlanta : Georgia State University.
- Force, T. and Unesco. (2020). **BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL**. [online]. Available from : <https://www.educathai.com>. [accessed 16 August 2022].
- George, I.N. (2017). Effective Classroom Management and Student s' Academic Performance in Secondary Schools in Uyo Local Government Area of Akwa Ibom State. **Research in Pedagogy**, 7(1), 43-56.
- Huntington, S. and N. Nelson. (1975). **No easy choice: political participation in developing countries**. New York: Harvard University Press.
- Joseph, K. (2012). Academic Optimism and Community Engagement in USA Schools. **Journal of Educational Management**, 26(5), 77-78.
- Sashkin, M.A. (1982). **Manager's Guide to Participative Management**. New York : AMA. Membership Publications Division.
- Sergiovanni, Thomas J. (1992). **Educational Governance and Administration**. Massachusetts : Allyn& Bacon.
- Simon, Herbert A., Smithburg, Donald W., and Thompson, Victor. A. **Public Administration**. New York : Alfred A Knopf, 1950.
- Solesin, L. (2020). **The global governance of Education 2030: challenges in a changing landscape**. Corporate author : UNESCO.
- Supriadi, D. (2021). **Good School Governance: An Approach to Principal's Decision-Making Quality in Indonesian Vocational School**. [online]. Available from : <https://doi.org/10.30828/real/2021.4.2>. [accessed 16 June 2022].
- Timm, C.A. (2012). Factors That Influence School Board Actions to Support Student Achievement : A Multi-Case Study of High-Achieving Rural School Districts. **Dissertation Abstracts International**, 50(12), 255-A, April.

United Nation. (1981). Department of International Economic and Social Affair.

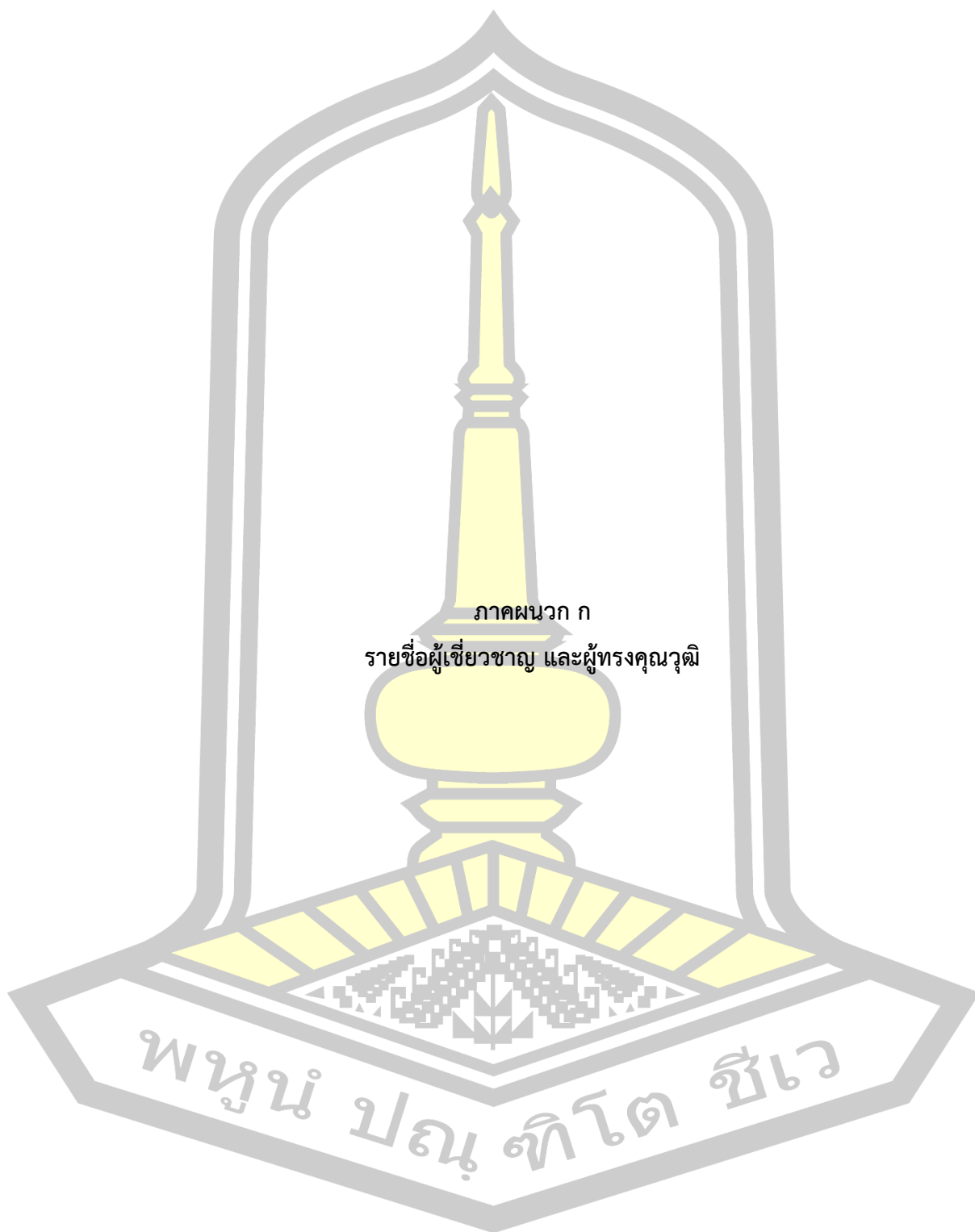
Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action
and Nation Development. **Report of The Meeting for The Adhoc Group of
Expert.** New York: United Nation.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณุ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุ ประทีป ชัยเว

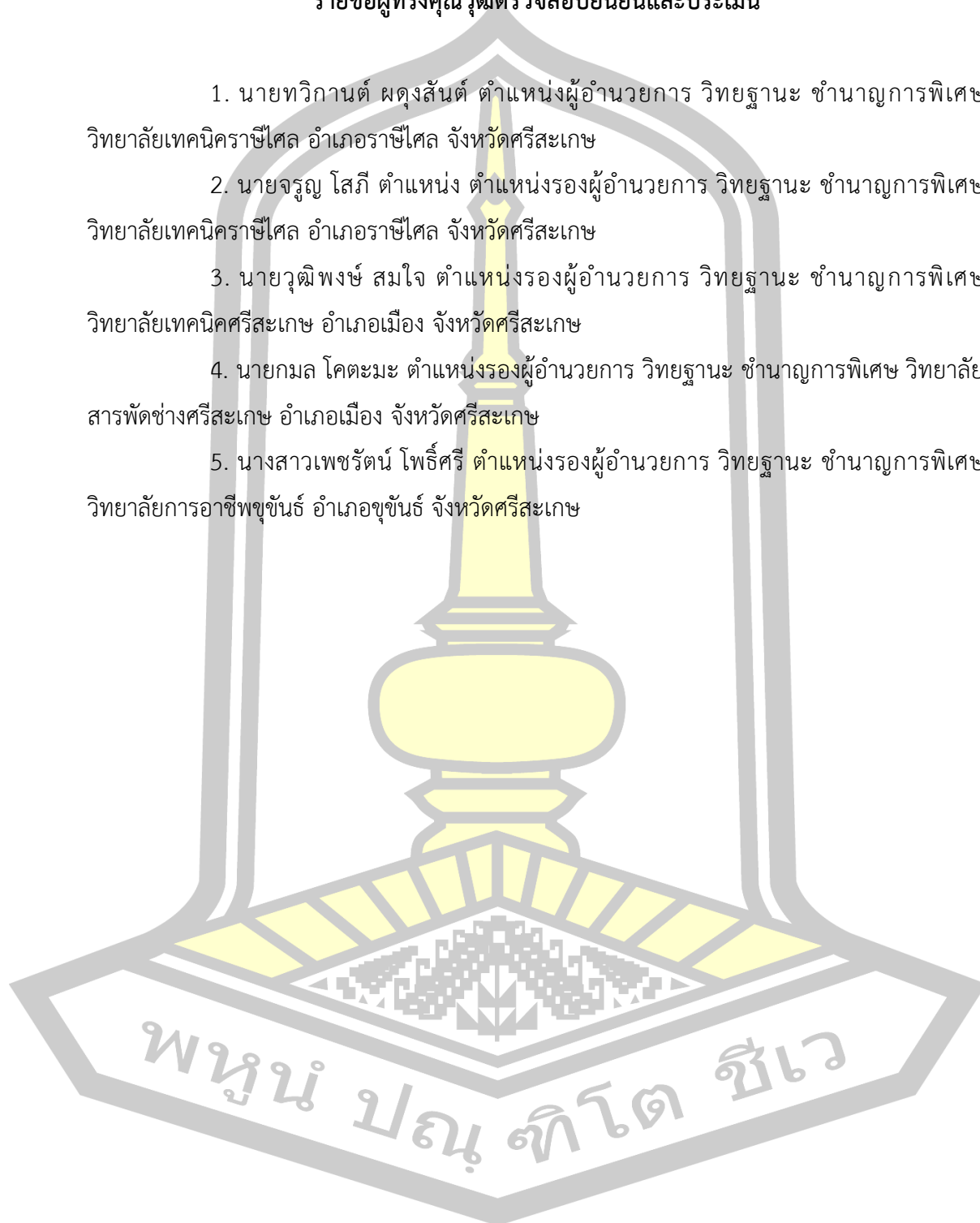
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

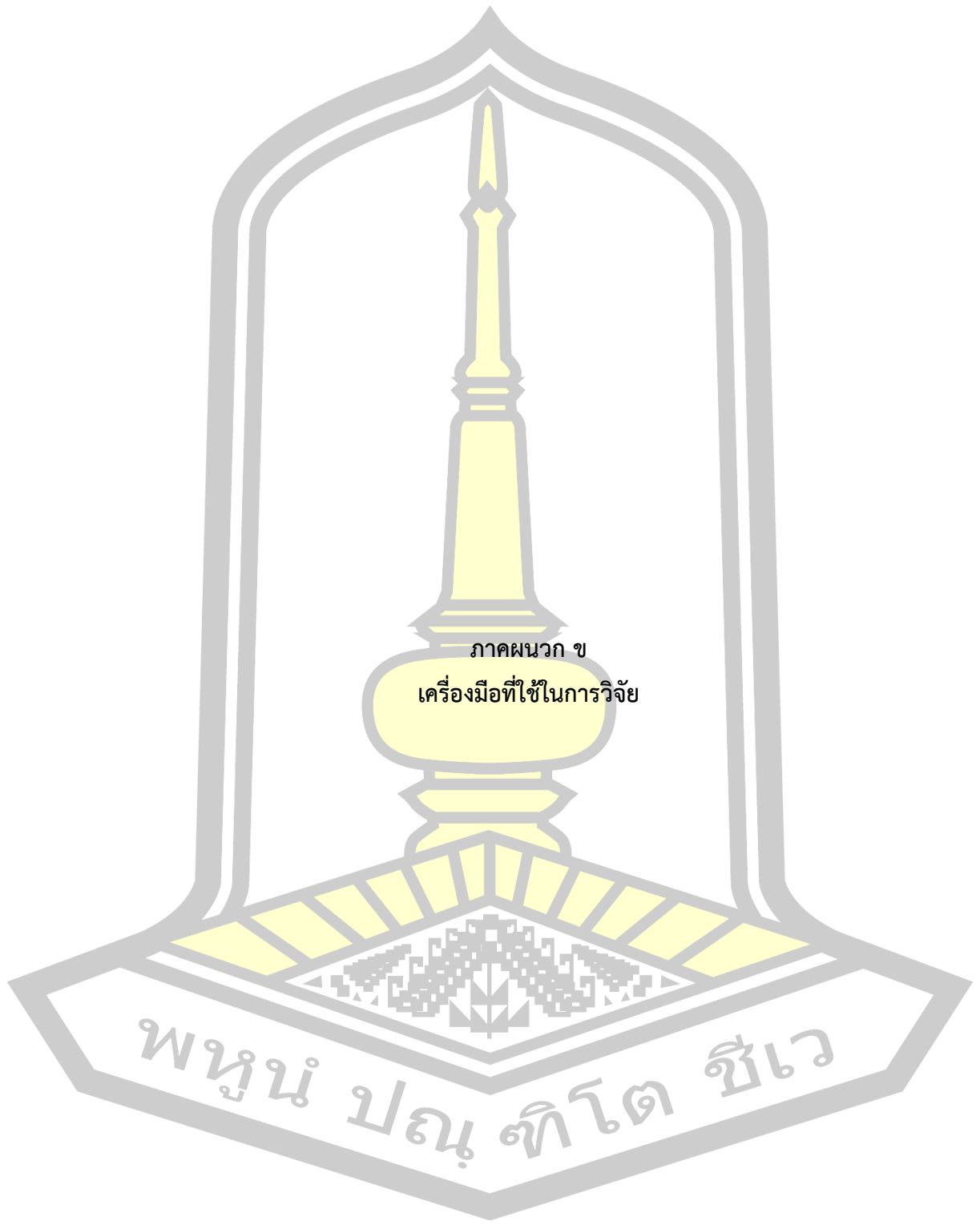
1. ดร.จิระภา ธรรมนำศีล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วุฒิกิจการศึกษาศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ดร.ตันติกร ชูนาพรม ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 วุฒิกิจการศึกษาศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ดร.สมชาย โพธิ์ศรี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 วุฒิกิจการศึกษาศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและ พัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. ดร.โกศล ภูศรี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย วุฒิกิจการศึกษาศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
5. ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง ตำแหน่งครู โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน สังกัดองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ วุฒิกิจการศึกษาศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันและประเมิน

1. นายทวีกานต์ ผดุงสันต์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษา สาขาช่างเทคนิคพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคราชภัฏสุราษฎร์ธานี อำเภอราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. นายจรูญ โสภี ตำแหน่ง ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษา สาขาช่างเทคนิคพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคราชภัฏสุราษฎร์ธานี อำเภอราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. นายวุฒิพงษ์ สมใจ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษา สาขาช่างเทคนิคพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. นายกมล โคตะมะ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษา สาขาช่างเทคนิคพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
5. นางสาวเพชรรัตน์ โพธิ์ศรี ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคนิคอาชีวศึกษา สาขาช่างเทคนิคพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพชุมชน อำเภอชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุ ประทีป วิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (สำหรับการวิจัย)

คำชี้แจง

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
(กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต
(Likert Type) 5 ระดับ ระดับ จำนวน 6 ด้าน 50 ข้อ

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และครบทุกข้อ

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ
ต่อท่านทั้งสิ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำผลการวิจัยไปพัฒนาแนวการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ หากท่านต้องการข้อมูลใด ๆ
เพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ หมายเลขโทรศัพท์ 082 674 8541
อีเมล 66010581025@msu.ac.th

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ

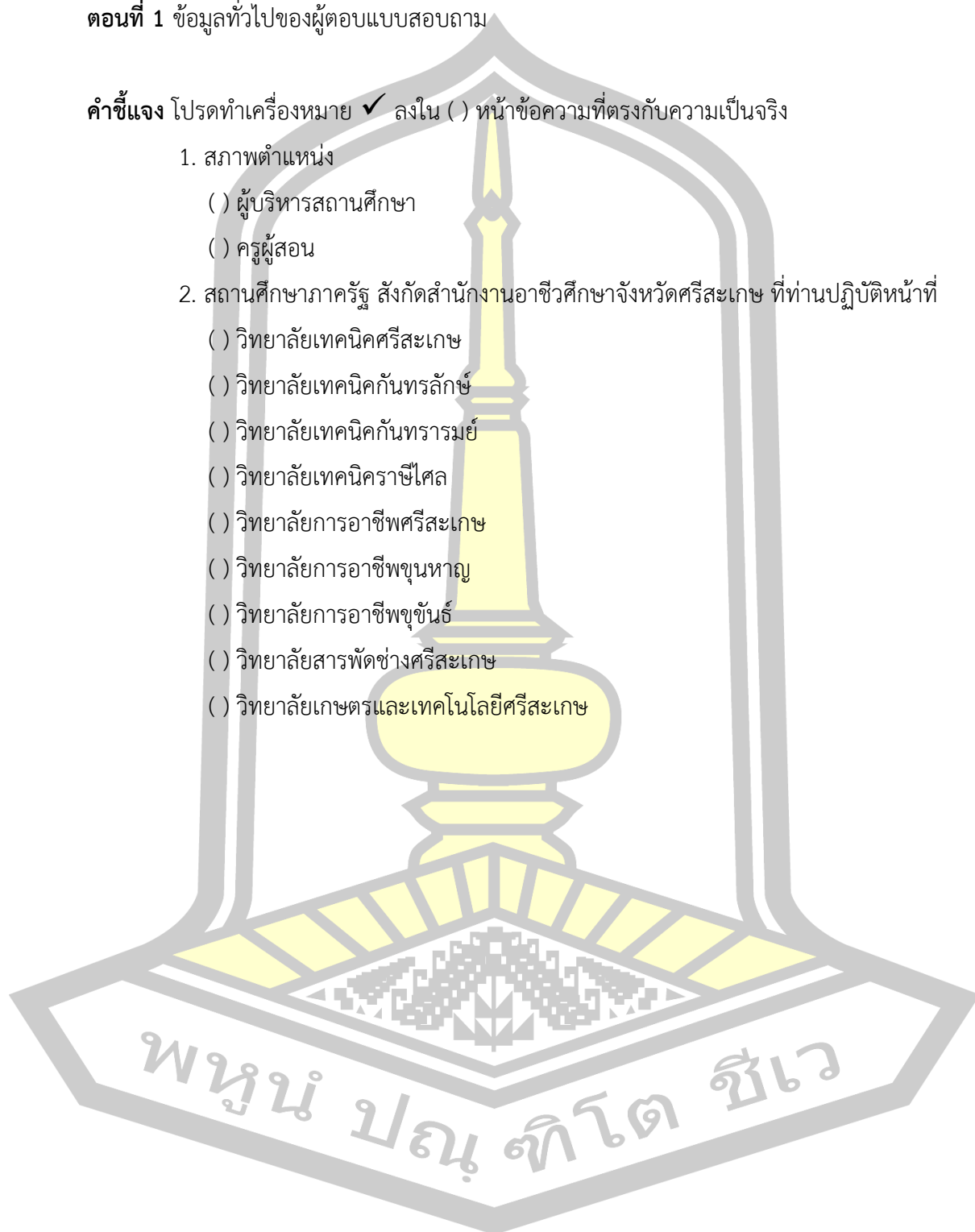
นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สภาพตำแหน่ง
  - ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ( ) ครูผู้สอน
2. สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ที่ท่านปฏิบัติหน้าที่
  - ( ) วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ
  - ( ) วิทยาลัยเทคนิคกันทรลักษ์
  - ( ) วิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์
  - ( ) วิทยาลัยเทคนิคราชีไศล
  - ( ) วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ
  - ( ) วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ
  - ( ) วิทยาลัยการอาชีพขุขันธ์
  - ( ) วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ
  - ( ) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

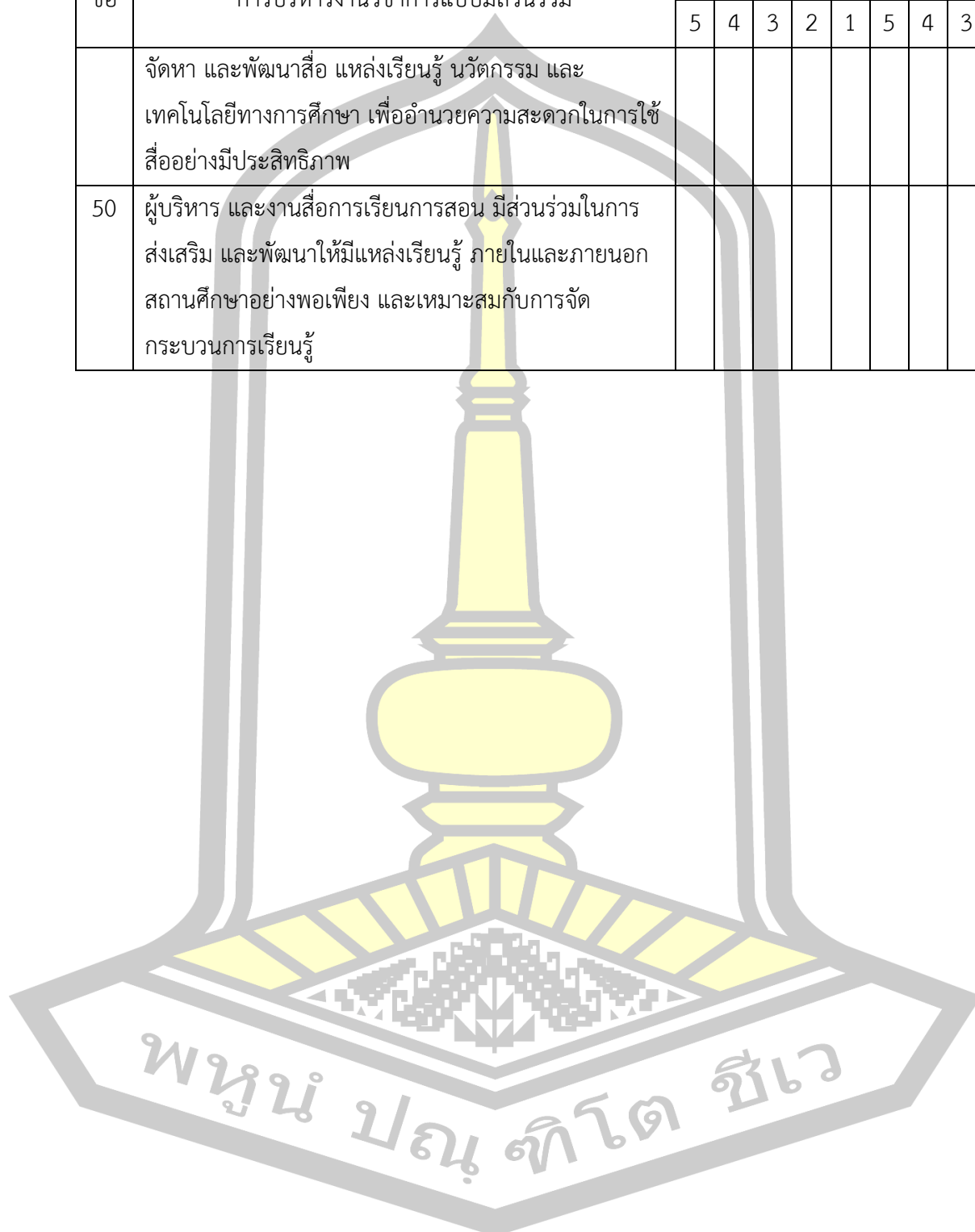

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	จัดทำ และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ											
50	ผู้บริหาร และงานสื่อการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้											

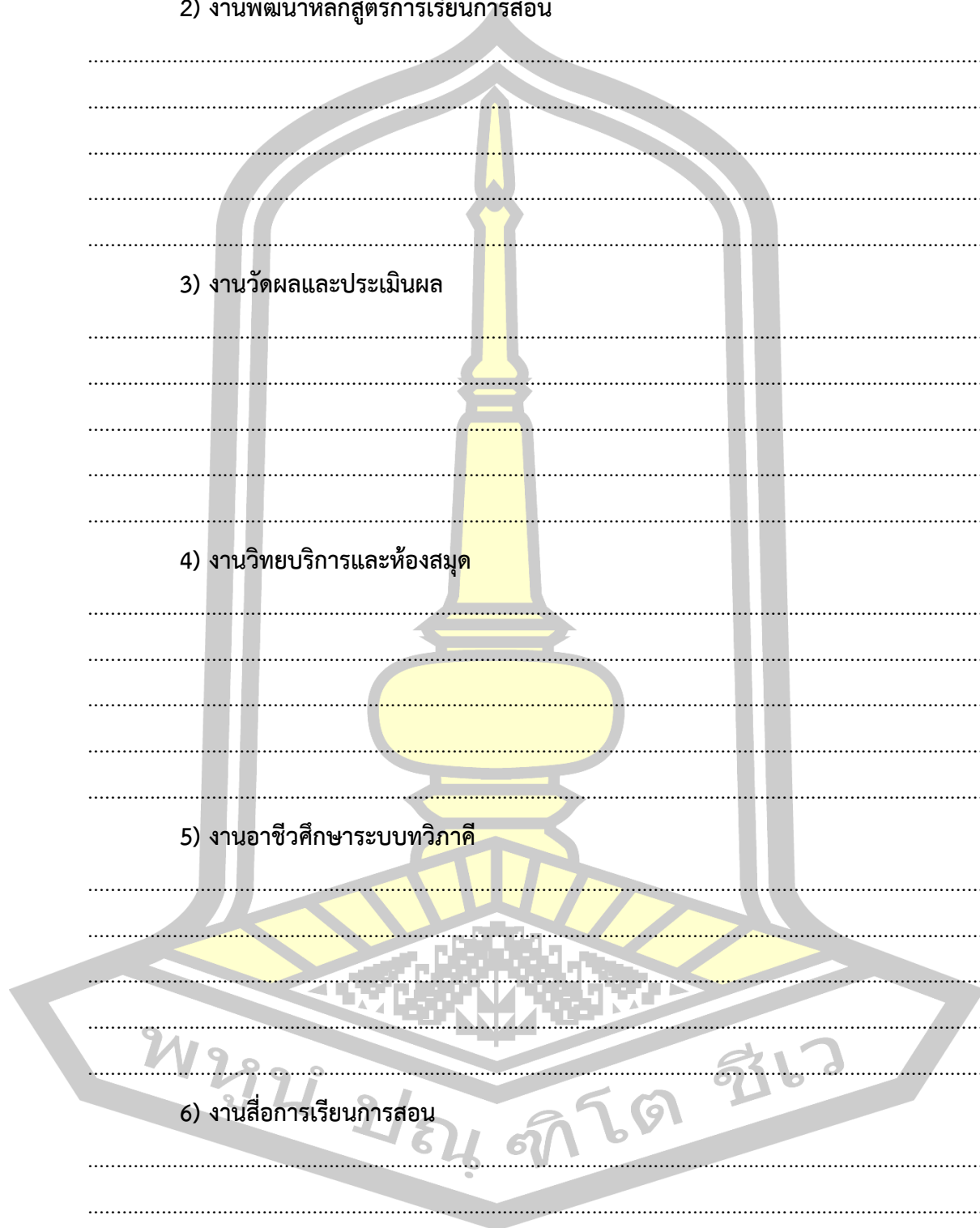
2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

3) งานวัดผลและประเมินผล

4) งานวิทยบริการและห้องสมุด

5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

6) งานสื่อการเรียนการสอน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์สำหรับการสัมภาษณ์ในครั้งนี้
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
(สำหรับการวิจัย)

เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในแบบสอบถามและการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ เสร็จแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สอดคล้องกัน

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สอดคล้องกัน

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไม่สอดคล้องกัน

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ หากท่านต้องการข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ หมายเลขโทรศัพท์ 082 674 8541

อีเมล 66010581025@msu.ac.th

พูน ปณ ทัต ชีเว

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
(สำหรับการวิจัย)

เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
งานแผนกวิชา					
1	การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้เนื้อหาครบถ้วน ตาม หลักสูตร				
2	การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามจัดตารางสอนของ ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา				
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวนห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ				
4	การมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัยมีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเท ไม่แออัด				
5	การมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนที่ขาดเรียน , ลาและมาสาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์				
6	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ				
7	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วย แก้ปัญหาการเรียนการสอน				
8	การมีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพละ เพียงพอต่อ การจัดการเรียนการสอน				
9	การมีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพ				

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	การศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปี ระดับแผนกวิชา				
10	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจความถนัดของผู้เรียน โดยการจากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง				
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน					
1	การมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตรที่ สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการ ที่สามารถนำ หลักสูตรไปใช้ได้จริงอย่าง มีประสิทธิภาพ				
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพและจัดทำแผนการเรียน ที่กำหนดให้มีใน หลักสูตรอย่างสอดคล้องและครบถ้วนสมบูรณ์				
3	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะ ที่เน้น ให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่พร้อม ต่อการเรียนรู้ในโลกที่ เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ทั้งด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ด้านชีวิตและอาชีพ				
4	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ				
5	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม และสรุปผล การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ				

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
6	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดทำตารางเรียนตารางสอนมีความเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนเมื่อจำแนกตามวิชาสาขา				
7	การมีส่วนร่วมให้ฝ่ายวิชาการ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ				
8	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชา				
9	การมีส่วนร่วมให้คณะครูแต่ละแผนกวิชาร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน				
งานวัดผลและประเมินผล					
1	การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ จำนวนการขาดเรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชา จำแนกตามสาขาวิชา				
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล กรอบด้านเครื่องมือ				
3	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสม				
4	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง นวัตกรรมที่เป็นจริงที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ				
5	การมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด				
6	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและ				

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ประเมินผล ไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไปอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และ คุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ				
7	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทางการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ				
งานวิทยบริการและห้องสมุด					
1	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ				
2	การมีส่วนร่วมในระบบยืม - ส่งอัตโนมัติมีความ สะดวกสบาย				
3	การมีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ				
4	การมีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว				
5	การมีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการ				
6	การมีส่วนร่วมในการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจน เพื่อ ความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ				
7	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้				
งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี					
1	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึก อาชีพ				
2	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษา เข้า รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในสถาน ประกอบการ				
3	การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพอย่าง สม่ำเสมอ				
4	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระเบียบวินัยและรักษาวินัยใน				

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	การฝึกอาชีพ				
5	การประชาสัมพันธ์และรวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง				
6	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนและคู่มือการฝึก อาชีพให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง				
7	การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหลักสูตรเพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ				
8	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน				
9	การมีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา				
10	การมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน				
งานสื่อการเรียนการสอน					
1	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ				
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง				
3	การมีส่วนร่วมในกระบวนการการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีระบบ ขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ ปัญหา ส่งเสริม ผลิต จัดทำ ใช้งาน และประเมินผล เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ				
4	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน				
5	การมีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำให้เหมาะสม				

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ผลการพิจารณา			ข้อ เสนอแนะ
		+1	0	-1	
6	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการให้เข้าร่วมอบรมหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้				
7	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการใช้งานและการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ				
8	การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ				
9	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้				
10	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการของครูและ นักเรียนในการปฏิบัติงาน เพื่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

( )

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (สำหรับกรวิจัย)

เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินแนวทางฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยกำหนดเนื้อหาการประเมินเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 6) งานสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา

2. แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

3. ขอความกรุณาตอบแบบประเมินแนวทางตามความเป็นจริง และครบทุกข้อ ข้อมูลที่ท่านตอบนี้ นำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น เพื่อจะได้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำผลการวิจัยไปพัฒนาแนวการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ หากท่านต้องการข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ หมายเลขโทรศัพท์ 082 674 8541 อีเมล 66010581025@msu.ac.th

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ	แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้											

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

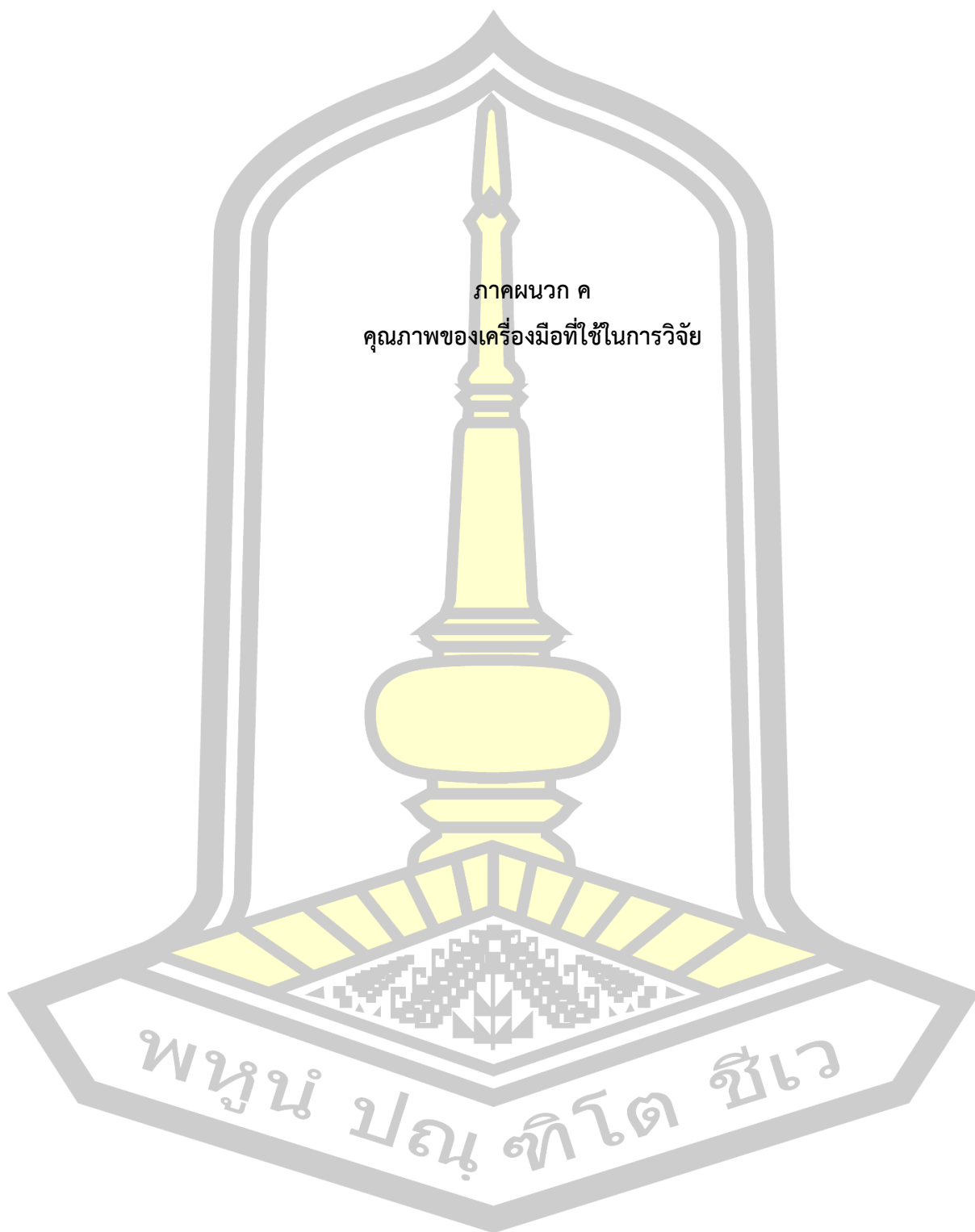
.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

...../...../.....

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

**สรุปผลแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
(สำหรับการวิจัย)เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**

ตาราง 25 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
งานแผนกวิชา								
1	การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้นือหาครบถ้วน ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
2	การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามจัดตารางสอนของ ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลจำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
4	การมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาดปลอดภัยมีแสงสว่างเพียงพออากาศถ่ายเท ไม่แออัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนที่ขาดเรียน, ลาและมาสาย จำแนกตามรายวิชาในแต่ละสัปดาห์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
7	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วย แก้ปัญหาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
8	การมีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มี คุณภาพละ เพียงพอต่อการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	การมีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพ การศึกษา ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) สรุปรายงานประจำปี ระดับ แผนกวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัด กระบวนการ เรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยการจาก ประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน								
1	การมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ และ พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการ ที่สามารถนำ หลักสูตรไปใช้ได้จริงอย่าง มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียน โดยอาศัยหลักการ กระจายอำนาจ และความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพและจัดทำแผนการเรียนร ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรอย่าง สอดคล้องและครบถ้วนสมบูรณ์	+1	+1	+1	-1	1	0.60	สอดคล้อง
3	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ ส่งเสริมทักษะ ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่ พร้อม ต่อการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป อยู่เสมอ ทั้งด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ด้านชีวิตและอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครู ให้มีความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร อย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม และสรุปผล การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาหลักสูตรอย่าง มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ และมีการจัดทำตารางเรียน ตารางสอนมีความเหมาะสม เพียงพอต่อ จำนวนผู้เรียนเมื่อจำแนกตามวิชาสาขา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
7	การมีส่วนร่วมให้ฝ่ายวิชาการ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพสามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	การมีส่วนร่วมให้คณะครูแต่ละแผนกวิชาร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
งานวัดผลและประเมินผล								
1	การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบจำนวนการขาด เรียน ลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละ รายวิชาจำแนกตามสาขาวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผล ครอบคลุมด้านเครื่องมือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเลือกใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
4	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในบริบทที่เป็นจริงที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไปอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และ คุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
งานวิทยบริการและห้องสมุด								
1	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การมีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติ มีความสะดวกสบาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
3	การมีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติจำนวนผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การมีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การมีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	การมีส่วนร่วมในการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจน เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระ การเรียนรู้	+1	+1	-1	-1	-1	-0.20	ไม่สอดคล้อง
งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี								
1	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึกอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเข้า รับการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีในสถานประกอบการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระเบียบวินัยและรักษาวินัยในการฝึกอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การประชาสัมพันธ์และรวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
6	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนและคู่มือการฝึก อาชีพให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดหลักสูตรเพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ	0	+1	+1	-1	-1	0.00	ไม่สอดคล้อง
8	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	การมีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ ในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10	การมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
งานสื่อการเรียนการสอน								
1	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	การมีส่วนร่วมในกระบวนการการผลิต จัดทำ และพัฒนา สื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างมีระบบ ขั้นตอน ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ ปัญหา ส่งเสริม ผลิต จัดทำ ใช้งาน และประเมินผล เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	-1	-1	0.00	ไม่สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
4	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	การมีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจการใช้สื่อ การเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดหาให้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการให้เข้าร่วมอบรมหรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	การมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผล การใช้งานและ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8	การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิต จัดหา และพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียง และเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
10	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียนในการปฏิบัติงาน เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

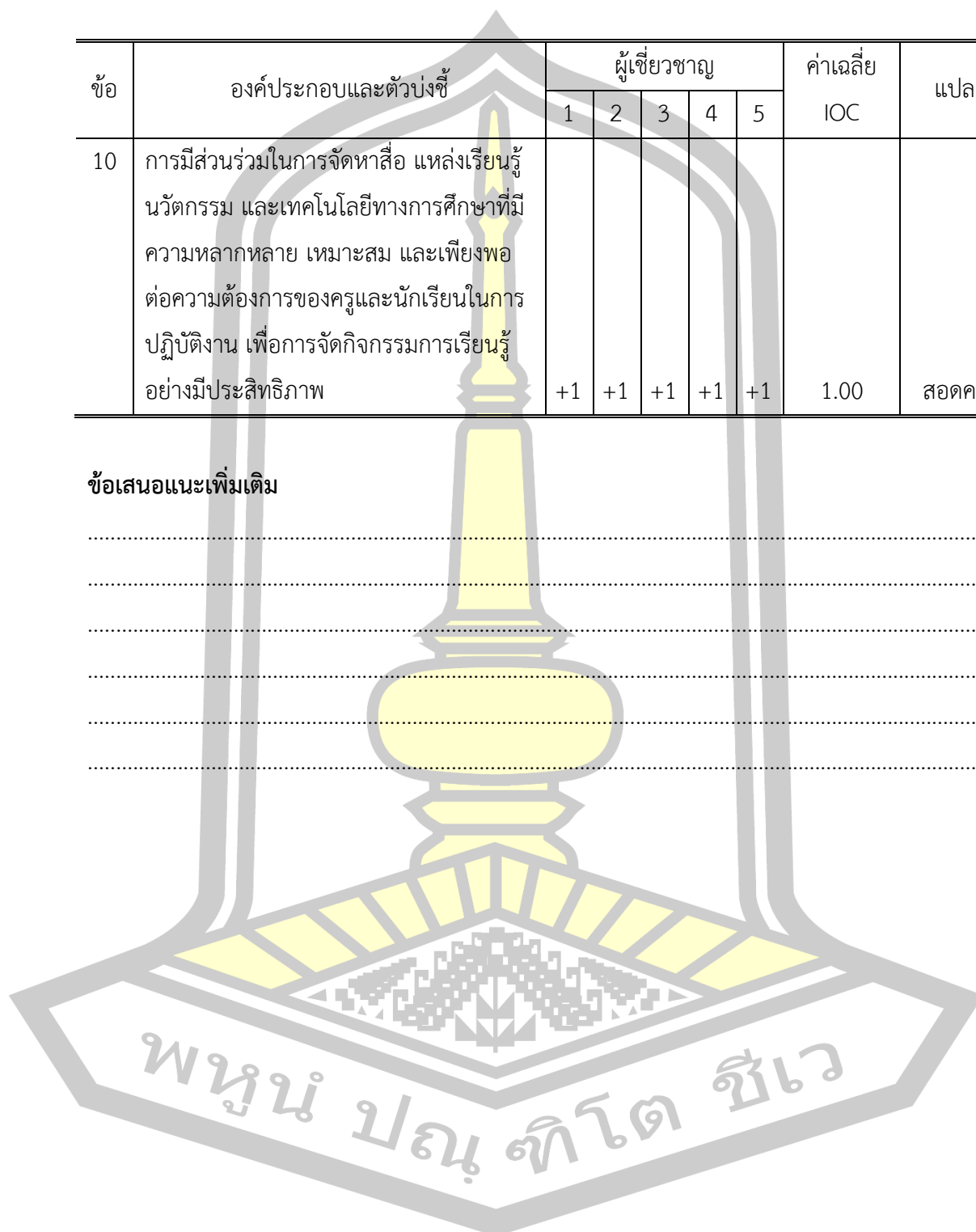
.....

.....

.....

.....

.....

สรุปผลค่าอำนาจจำแนกของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (สำหรับการวิจัย)
เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
งานแผนกวิชา			
1	การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแต่ละวิชาในภาคเรียน เป็นไปอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้นือหาครบถ้วน ตาม หลักสูตร	0.62*	0.45*
2	การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการจัดตารางเรียน ตารางสอนของครูผู้สอน	0.624*	0.419*
3	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแลห้องเรียนและ ห้องปฏิบัติการ	0.769*	0.546*
4	การมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่ง เรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท ไม่แออัด	0.832*	0.454*
5	การมีส่วนร่วมในการควบคุมกำกับติดตามผู้เรียนในแต่ละ สัปดาห์	0.505*	0.327*
6	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามผลการเรียนของผู้เรียน ในแต่ละรายวิชาอยู่เสมอ	0.625*	0.536*
7	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแสวงหาแนวทางที่จะช่วย แก้ปัญหาการเรียนการสอน	0.698*	0.611*
8	การมีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อ การจัดการเรียนการสอน	0.713*	0.496*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
9	การมีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ระดับแผนกวิชา	0.557*	0.371*
10	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและการปฏิบัติจริง	0.643*	0.481*
งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน			
11	การมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ.2567	0.572*	0.343*
12	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนการเรียนโดยอาศัยหลักการกระจายอำนาจ และความร่วมมือจากคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	0.557*	0.354*
13	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะเน้นให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่พร้อมต่อการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงไป	0.751*	0.476*
14	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	0.673*	0.646*
15	การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ	0.724*	0.414*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
16	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดทำตารางเรียนตารางสอนมีความเหมาะสม เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียนเมื่อจำแนกตามวิชาสาขา	0.912*	0.412*
17	การมีส่วนร่วมในฝ่ายวิชาการ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ	0.811*	0.626*
18	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนการเรียนของแผนกวิชา	0.557*	0.397*
งานวัดผลและประเมินผล			
19	การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตรวจสอบ การขาดเรียน การลา และการมาสายของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา	0.874*	0.528*
20	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล	0.616*	0.714*
21	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0.746*	0.516*
22	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ในบริบทที่เป็นจริงที่ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ	0.513*	0.757*
23	การมีส่วนร่วมในการติดตามจำนวนผู้เรียนที่มีผลการเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด	0.703*	0.408*
24	การมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามระบบรายงานวัดผลและประเมินผล และมีการนำผลจากการวัดผลและประเมินผล ไปปรับปรุง	0.794*	0.674*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
25	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ทางการวัดและประเมินผลอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	0.821*	0.653*
26	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	0.572*	0.609*
27	การมีส่วนร่วมให้ครูแต่ละสาขาวิชา ร่วมกันวิเคราะห์แนวทางการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	0.636*	0.573*
งานวิทยบริการและห้องสมุด			
28	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบวิทยบริการที่มีประสิทธิภาพ	0.828*	0.47*
29	การมีส่วนร่วมในระบบยืม – ส่งอัตโนมัติมีความสะดวกสบาย	0.859*	0.645*
30	การมีส่วนร่วมในการติดตามจัดทำสถิติ จำนวนผู้ใช้บริการ	0.763*	0.678*
31	การมีส่วนร่วมในบริการสั่งซื้อ/จองอย่างรวดเร็ว	0.826*	0.643*
32	การมีส่วนร่วมในการติดตามสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	0.735*	0.609*
33	การมีส่วนร่วมในการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลชัดเจน เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลของผู้ใช้บริการ	0.828*	0.612*
งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี			
34	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึกอาชีพ เพื่อผลิตช่างฝีมือที่มีความชำนาญเพียงพอทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ	0.912*	0.599*
35	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษา เข้า รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในสถานประกอบการ	0.864*	0.684*
36	การมีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพ	0.909*	0.59*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม	ค่าอำนาจจำแนก	
		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
37	การมีส่วนร่วมในการวางแผนประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ ในการควบคุมดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน นักศึกษา	0.819*	0.65*
38	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมระเบียบวินัยและรักษาวินัยในการฝึกอาชีพ	0.791*	0.595*
39	การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และรวบรวมข้อมูลเพื่อเผยแพร่ผลงานของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง	0.663*	0.363*
40	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนและคู่มือการฝึก อาชีพให้มีความเหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลง	0.737*	0.605*
41	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอาชีพเพื่อตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	0.831*	0.466*
42	การมีส่วนร่วมในการวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน	0.763*	0.65*
งานสื่อการเรียนการสอน			
43	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีระบบ ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์ปัญหา ส่งเสริม ผลิตหรือจัดหา ใช้งาน และ ประเมินผล	0.675*	0.496*
44	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอ	0.625*	0.334*
45	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ และ เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	0.828*	0.498*
46	การมีส่วนร่วมในการสอบถามระดับความพึงพอใจการใช้สื่อ การเรียนการสอน เพื่อนำไปพัฒนาและจัดหาให้เหมาะสม	0.513*	0.637*

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน

ตาราง 27 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน

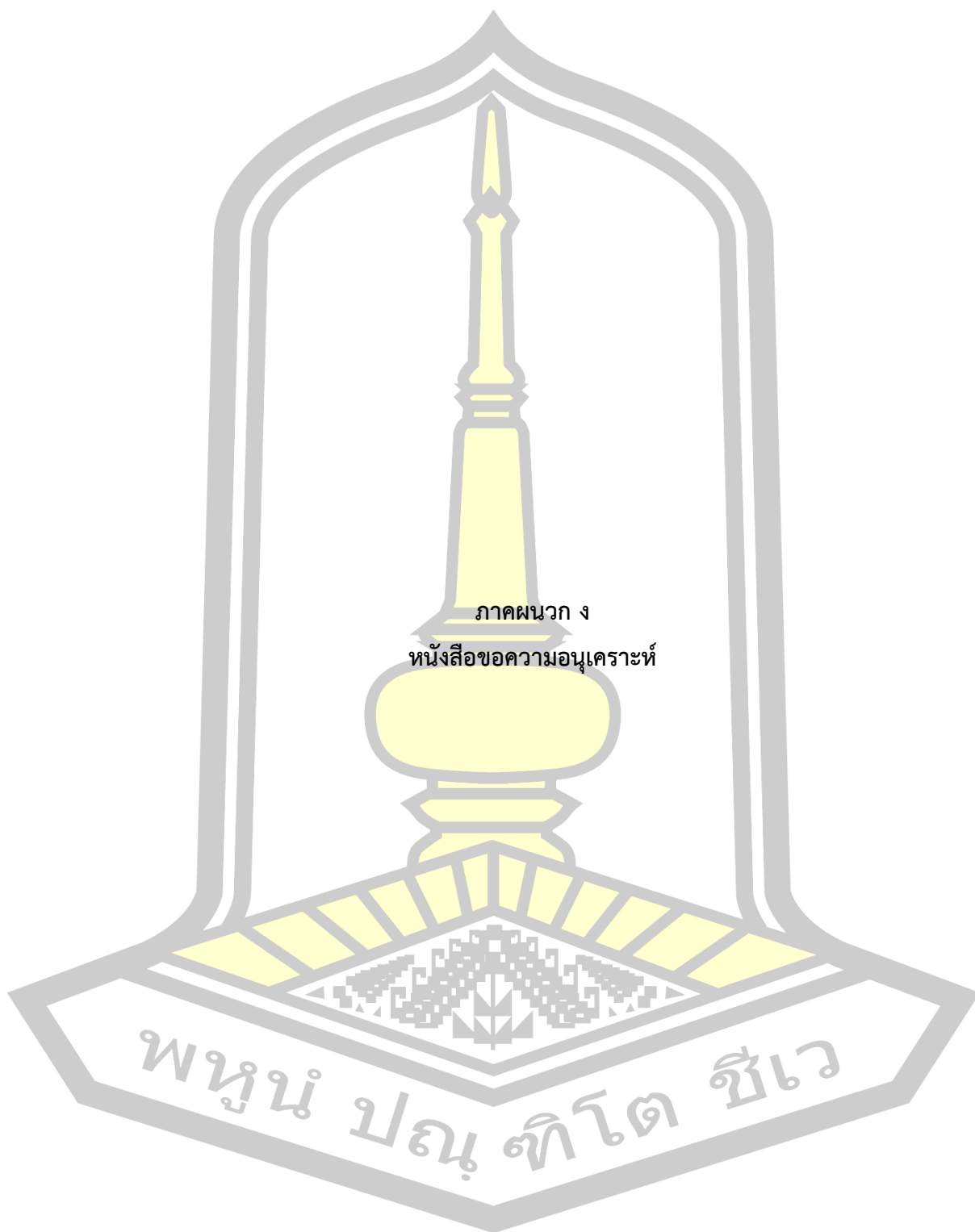
Reliability Statistics	
Cronbach's alpha	N of Item
0.979	50

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์

ตาราง 28 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์

Reliability Statistics	
Cronbach's alpha	N of Item
0.956	50

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/227

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

16 มกราคม 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.จิระภา ธรรมนำศีล

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและดำเนินวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

เพื่อให้การดำเนินงานวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว167

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.ต้นติกร ชูนาพรหม

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว167

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.สมชาย โพธิ์ศรี

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว167

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.โกศล ภูศรี

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว167

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

บุญ ฑี ใจ

ที่ อว 0605.5(2)/ว529

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

30 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าว
เข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

โทรสาร 0-4371-3147

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพชุมชน

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชสีเสถียร

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิบาล

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสื้ออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการเทคนิคกันทรลักษ์

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษ

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิบาล

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิบาล

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1472

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษ

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1178

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

17 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานเข้าสัมภาษณโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าว
เข้าสัมภาษณโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน
ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่ง
ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4374-3174

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

บุญ ภิเษก

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1178

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

17 มีนาคม 2568

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานเข้าสัมภาษณโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกันทรารมย์

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าว
เข้าสัมภาษณโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน
ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่ง
ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4374-3174

เบอร์โทรศัพท์นิต 0826748541

บุญ ภิเษ

ที่ อว 0605.5(2)/ว1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกมล โคตะมะ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

ที่ อว 0605.5(2)/ว1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวุฒิพงษ์ สมใจ

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนั้น

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

ที่ อว 0605.5(2)/ว1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายจรูญ โสภี

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

ที่ อว 0605.5(2)/ว1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายทวีกานต์ ผดุงสันต์

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

ที่ อว 0605.5(2)/ว1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

10 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวเพชรรัตน์ โพธิ์ศรี

ด้วย นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216

เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0826748541

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวฐิติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ
วันเกิด	วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองทุ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 45130
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคราชสีไศล ตำบลคู อำเภอราชสีไศล จังหวัดศรีสะเกษ 33160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล พ.ศ. 2557 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย มุกดาหาร พ.ศ. 2561 ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.วิศวกรรมอุตสาหการ) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2563 ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น พ.ศ. 2568 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทีโตะ ชีเว